

Číslo: 1186/2000

Materiál na rokovanie
Národnej rady Slovenskej republiky

641

Vládny návrh

Z á k o n

o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Návrh uznesenia :
Národná rada
Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona o sudcoch
a prísediacich a o zmene a doplnení
niektorých zákonov

Predkladá :

Mikuláš Dzurinda
predseda vlády
Slovenskej republiky

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky		
Došlo: 26-05-2000		
Číslo: 1186/2000		
Poznámka	Referent	Príloha

Bratislava máj 2000

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

641

Vládny návrh

Z Á K O N

z 2000

o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

**PRVÁ ČASŤ
Z Á K L A D N É U S T A N O V E N I A**

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon upravuje postavenie sudcov, ich práva a povinnosti, vznik a zánik funkcie sudcu, disciplinárnu zodpovednosť sudcov, platové pomery sudcov a ich nároky po skončení výkonu sudcovskej funkcie. Upravuje tiež postavenie prísediacich z radov občanov (ďalej len „prísediaci“).

Postavenie sudcu a prísediaceho

§ 2

(1) Sudca je predstaviteľom súdnej moci. Právomoc súdu vykonáva na nezávislom a nestrannom súde oddelene od iných štátnych orgánov.

(2) Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov a iba na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

(3) Sudca je pri výkone svojej funkcie viazaný len

- a) Ústavou Slovenskej republiky a zákonom,
- b) medzinárodnou zmluvou, ak tak ustanovuje Ústava Slovenskej republiky alebo zákon,
- c) nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky.

(4) Za podmienok ustanovených osobitnými predpismi¹⁾ je sudca viazaný aj právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí súd vyššieho stupňa.

§ 3

(1) Sudca rozhoduje v senáte alebo ako jediný sudca, ak tak ustanovuje zákon. Zákon ustanoví, kedy sa na rozhodovaní senátov zúčastňujú aj prísediaci. Predsedom senátu môže byť len sudca.

(2) Sudcovia a prísediaci sú si pri rozhodovaní rovní.

§ 4

(1) Zákon poskytuje sudcom a prísediacim ochranu pred neoprávnenými zásahmi do ich činnosti.

(2) Štát zabezpečuje nezávislosť sudcov aj ich hmotným zabezpečením.

¹⁾ Napríklad Občiansky súdny poriadok a Trestný poriadok.

DRUHÁ ČASŤ SUDCOVIA

Prvá hlava Postavenie sudcu

Prvý diel

Predpoklady pre voľbu sudcu a voľba sudcu

§ 5

Predpoklady pre voľbu sudcu

- (1) Za sudcu môže byť zvolený občan Slovenskej republiky, ktorý
- a) v deň zvolenia dosiahol vek aspoň 30 rokov,
 - b) získal právnické vzdelanie absolvovaním magisterského štúdia na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo má nostrifikovaný doklad o získaní právnického vzdelania absolvovaním štúdia rovnakej úrovne na vysokej škole v zahraničí²⁾,
 - c) má plnú spôsobilosť na právne úkony a je zdravotne spôsobilý na výkon funkcie sudcu³⁾,
 - d) je bezúhonný a jeho morálne vlastnosti dávajú záruku, že funkciu sudcu bude riadne vykonávať,
 - e) má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
 - f) zložil odbornú justičnú skúšku,
 - g) úspešne absolvoval výberové konanie.

(2) Za odbornú justičnú skúšku podľa tohto zákona sa považuje aj advokátska skúška, prokurátorská skúška, notárska skúška a odborná skúška komerčného právnika. So súhlasom Rady sudcov Slovenskej republiky môže minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) odpustiť vykonanie odbornej justičnej skúšky u toho, kto je preukázateľne vedeckou alebo inou významnou osobnosťou v odbore práva a najmenej 20 rokov je činný v právnickom povolaní.

(3) Predpoklady pre voľbu sudcu uvedené v odseku 1 písm. c) až e) a podmienku štátneho občianstva Slovenskej republiky musí sudca súčasne spĺňať po celú dobu trvania funkcie sudcu.

(4) Bezúhonný občan na účely tohto zákona je občan, ktorý nebol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov⁴⁾ nie starším ako tri mesiace.

²⁾ Vyhláška Ministerstva školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky č. 141/1991 Zb. o nostrifikácii diplomov a iných dokladov o štúdiu na zahraničných vysokých školách.

³⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov.

Voľba sudcu a jeho volebné obdobie

§ 6

Sudcu volí Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) na návrh vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) na štyri roky. Po uplynutí tohto volebného obdobia ho národná rada volí na návrh vlády za sudcu bez časového obmedzenia.

§ 7

Návrh na voľbu sudcu na štyri roky vláda podá národnej rade len u toho, kto spĺňa predpoklady uvedené v § 5 ods. 1 a 2 a súhlasí so svojím zvolením za sudcu a s pridelením na vopred určený súd.

§ 8

(1) Sudca zvolený na štyri roky podá, ak mu v tom nebránia závažné dôvody, najneskôr 150 dní pred uplynutím lehoty štyroch rokov od zloženia sudcovského sľubu, písomné vyhlásenie, že súhlasí s voľbou za sudcu bez časového obmedzenia. Vyhlásenie podá predsedovi súdu, na ktorom vykonáva funkciu sudcu. Ak sudca takéto vyhlásenie bez závažných dôvodov nepodá, platí, že o voľbu bez časového obmedzenia sa neuchádza. Jeho funkcia zanikne uplynutím štyroch rokov odo dňa zloženia sudcovského sľubu.

(2) Predseda súdu spracuje po podaní vyhlásenia sudcu návrh hodnotenia sudcu za celé obdobie výkonu funkcie. K návrhu hodnotenia má sudca právo sa vyjadriť a žiadať jeho doplnenie alebo spresnenie.

(3) Návrh hodnotenia spolu s vyjadrením sudcu predloží predseda okresného súdu predsedovi krajského súdu. Predseda krajského súdu zabezpečí prerokovanie návrhu hodnotenia, a to aj záporného návrhu predsedu súdu v sudcovej rade za prítomnosti sudcu.

(4) Predsedovia súdov vyššieho stupňa podľa odseku 1 zabezpečia prerokovanie a predloženie hodnotení a návrhov týkajúcich sa sudcov vyšších súdov.

⁴⁾ Zákon č. 311/1999 Z. z. o registri trestov.

(5) Sudcovská rada spolupracuje pri hodnotení sudcu tým, že po vypočutí hodnotiteľa a sudcu návrh hodnotenia sudcu schváli, zmení alebo doplní. S konečným hodnotením musí byť sudca oboznámený.

(6) Najneskôr 120 dní pred uplynutím lehoty štyroch rokov od zloženia sudcovského sľubu predložia predsedovia súdov vyšších stupňov návrh spolu s hodnotením sudcu Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo").

(7) Minister predloží návrh vláde spolu s hodnotením sudcu najneskôr 90 dní pred uplynutím lehoty štyroch rokov od zloženia sudcovského sľubu aj so svojím stanoviskom k voľbe sudcu.

(8) Vláda predloží národnej rade svoj návrh najneskôr 60 dní pred uplynutím lehoty štyroch rokov odo dňa zloženia sudcovského sľubu. K návrhu sa tiež pripojí hodnotenie sudcu.

(9) Ak je návrh vlády k zvoleniu sudcu do funkcie sudcu bez časového obmedzenia záporný, so stanoviskom vlády a dôvodmi oboznámi minister sudcu. Sudca má právo, aby k takému návrhu bolo pripojené jeho písomné vyjadrenie.

§ 9

(1) Národná rada si môže vyžiadať stanovisko Rady sudcov Slovenskej republiky k predloženému návrhu na voľbu sudcu bez časového obmedzenia. Ak je návrh vlády k zvoleniu sudcu do funkcie sudcu bez časového obmedzenia záporný, stanovisko Rady sudcov Slovenskej republiky si vyžiada vždy.

(2) Národná rada volí sudcov bez časového obmedzenia s účinnosťou odo dňa nasledujúceho po uplynutí štvorročného volebného obdobia. Ak národná rada nezvolí sudcu bez časového obmedzenia, funkcia sudcu zaniká.

(3) Ak bol sudca už raz ustanovený alebo zvolený do funkcie sudcu bez časového obmedzenia a funkcie sa vzdal podľa § 19, funkcia mu zanikla podľa § 11 ods. 3, alebo bol z funkcie sudcu odvolaný podľa § 18 ods. 2 písm. a), nová voľba do funkcie sudcu je bez časového obmedzenia, pri splnení podmienok uvedených v § 7.

§ 10

(1) Po svojom zvolení skladá sudca tento sľub: "Sľubujem na svoju česť a svedomie, že sa budem spravovať Ústavou Slovenskej republiky a zákonmi, budem ich vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia a v súlade s nimi budem vykonávať svoju funkciu nezávisle, nestranne a spravodlivo."

(2) Odmietnutie zloženia sľubu alebo zloženie sľubu s výhradou má za následok zánik funkcie.

(3) Zloženie sľubu sa neopakuje, ak bol sudca zvolený znova. To neplatí, ak ide o prípad uvedený v § 9 ods. 3.

(4) Sľub skladajú sudcovia do rúk predsedu národnej rady a potvrdzujú ho svojim podpisom.

(5) Dňom zloženia sľubu sa sudca ujíma funkcie.

Druhý diel

Pridelenie, dočasné pridelenie a preloženie sudcu

§ 11

Pridelenie sudcu na výkon funkcie k určitému súdu

(1) Sudcu prideluje na výkon funkcie na určitý súd, ak ďalej nie je ustanovené inak, minister na základe jeho predchádzajúceho súhlasu na voľbu za sudcu a s pridelením na určitý súd.

(2) Na Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) prideluje sudcu na základe jeho predchádzajúceho súhlasu minister so súhlasom Rady sudcov Slovenskej republiky. Na najvyšší súd môže byť pridelený len sudca, ktorý dovŕšil 35 rokov veku.

(3) Ak sudca odvolá svoj súhlas s pridelením na určitý súd, funkcia sudcu zaniká, ak nemožno sudcu pri zohľadnení jeho oprávnených záujmov prideliť s jeho súhlasom na iný súd.

(4) Pridelenie sudcu na výkon funkcie na určitý súd sa uskutoční dňom voľby.

Dočasné pridelenie sudcu

§ 12

(1) Pre zabezpečenie riadneho chodu súdnictva možno sudcu s jeho súhlasom dočasne prideliť na výkon funkcie na iný súd. Vykonávanie funkcie na dvoch súdoch je vylúčené s výnimkou výkonu funkcie sudcu disciplinárneho súdu.

(2) Sudcu zvoleného bez časového obmedzenia možno s jeho súhlasom dočasne prideliť na využitie skúseností

- a) na ústredný orgán, ktorý vykonáva štátnu správu súdov, alebo k inštitúcii zabezpečujúcej vzdelávanie sudcov,
- b) ako súdneho poradcu⁵⁾ na Ústavný súd Slovenskej republiky,
- c) do Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky, do Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky a na Úrad vlády Slovenskej republiky.

(3) Sudcu možno s jeho súhlasom dočasne prideliť na súd vyššieho stupňa alebo na ústredný orgán, ktorý vykonáva štátnu správu súdov, aj za účelom prehľbovania kvalifikácie alebo zvyšovania kvalifikácie pre výkon súčasnej alebo budúcej funkcie. Počas dočasného pridelenia na vyšší súd môže vykonávať funkciu sudcu len na tomto súde.

(4) Sudca počas dočasného pridelenia podľa odseku 2 písm. a) a c) a odseku 3 nemôže vykonávať funkciu sudcu; to neplatí, ak ide o pridelenie na súd vyššieho stupňa. Dočasné pridelenie sudcu podľa odsekov 2 a 3 sa však považuje za výkon funkcie sudcu.

(5) Doba dočasného pridelenia sudcu nesmie presahovať jeden rok v období troch rokov, s výnimkou prípadu uvedeného v odseku 2 písm. a). Doba dočasného pridelenia podľa odseku 3 nesmie presahovať tri mesiace v období piatich rokov.

§ 13

(1) O dočasnom pridelení rozhoduje

- a) minister, ak nie je ustanovené inak,
- b) predseda najvyššieho súdu po dohode s ministrom, ak ide o dočasné pridelenie sudcu najvyššieho súdu alebo ak ide o dočasné pridelenie sudcu na najvyšší súd,
- c) predseda krajského súdu, ak ide o dočasné pridelenie sudcu v rámci obvodu príslušného krajského súdu.

⁵⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

(2) Pred rozhodnutím o dočasnom pridelení si vyžadajú stanoviská príslušných sudcovských rád.

§ 14

Preloženie sudcu na iný súd

(1) Minister môže preložiť sudcu na iný súd toho istého stupňa alebo na súd vyššieho stupňa len s jeho súhlasom.

(2) K preloženiu sudcu na najvyšší súd môže dôjsť len so súhlasom Rady sudcov Slovenskej republiky⁶⁾. Na najvyšší súd môže byť preložený len sudca, ktorý dovŕšil 35 rokov veku.

(3) Na súd vyššieho stupňa sa sudca prekladá na základe výsledkov výberového konania a v súlade so zásadami funkčného postupu sudcov schválenými Radou sudcov Slovenskej republiky.

(4) Na súd nižšieho stupňa môže minister preložiť sudcu len na jeho žiadosť. Ak však ide o preloženie sudcu najvyššieho súdu na iný súd, k jeho preloženiu je potrebné aj vyjadrenie Rady sudcov Slovenskej republiky.

(5) Bez súhlasu alebo bez žiadosti môže byť sudca preložený na iný súd toho istého stupňa alebo na nižší súd len na základe právoplatného rozhodnutia disciplinárneho súdu.

Tretí diel

Ustanovovanie a odvolanie z vyššej sudcovskej funkcie

§ 15

Ustanovovanie do vyššej sudcovskej funkcie

(1) Do funkcie predsedu senátu vymenuje sudcu predseda príslušného súdu zo sudcov tohto súdu na základe výsledkov výberového konania a po predchádzajúcom vyjadrení sudcovskej rady; na vymenovanie predsedu senátu najvyššieho súdu je potrebné aj vyjadrenie príslušného kolégia.

(2) Predsedu kolégia volia sudcovia príslušného kolégia tajným hlasovaním na dobu piatich rokov spomedzi predsedov senátov príslušného kolégia. Návrh môžu podať členovia kolégia a predseda súdu, ktorý návrhy predloží príslušnému kolégiu.

⁶⁾ § 58a ods. 4 písm. a) zákona č. 335/1991 Zb. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 307/1995 Z. z.

(3) Sudca okresného súdu je predsedom senátu okresného súdu odo dňa pridelenia alebo preloženia na okresný súd; ustanovenie odseku 1 sa na neho nevzťahuje.

(4) Predseda kolégia a predseda senátu nie sú predstaviteľmi štátnej správy súdov.

§ 16

Odvolanie a uvoľnenie z vyššej sudcovskej funkcie

(1) Predseda senátu môže byť z funkcie odvolaný právoplatným rozhodnutím disciplinárneho súdu.

(2) O odvolaní predsedu kolégia rozhoduje na návrh predsedu súdu alebo nadpolovičnej väčšiny všetkých členov kolégia kolégium tajným hlasovaním.

(3) Sudca bude na svoju žiadosť uvoľnený z funkcie predsedu senátu alebo predsedu kolégia najneskôr do dvoch mesiacov odo dňa, keď požiadal o uvoľnenie z funkcie. O uvoľnení rozhoduje predseda súdu.

(4) Dňom, keď bolo sudcovi doručené rozhodnutie o uvoľnení alebo odvolaní z funkcie, do ktorej bol vymenovaný podľa § 15 ods.2, právo vykonávať túto funkciu zaniká.

(5) Funkcia predsedu senátu zaniká preložením predsedu senátu na súd vyššieho stupňa.

Štvrtý diel

Zánik funkcie sudcu

§ 17

Dôvody zániku funkcie sudcu

Funkcia sudcu zaniká z dôvodov uvedených v tomto zákone:

- a) odvolaním (§ 18),
- b) vzdaním sa funkcie (§ 19),
- c) pozbavením spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony (§ 20 ods. 1),
- d) stratou štátneho občianstva Slovenskej republiky (§ 20 ods. 2),
- e) zmenou trvalého pobytu mimo územia Slovenskej republiky (§ 20 ods. 2),
- f) neodstránením dôvodov nezlučiteľnosti (§ 23 ods. 1),
- g) odvolaním súhlasu (§ 11 ods. 3),

- h) nezložením sľubu alebo zložením sľubu s výhradou (§ 10 ods. 2),
- i) vypovedaním sľubu (§ 151 ods. 4),
- j) nezvolením (§ 9 ods. 2),
- k) nepodaním písomného vyhlásenia (§ 8 ods. 1),
- l) smrťou.

§ 18

Odvolanie z funkcie sudcu

(1) Národná rada sudcu odvolá

- a) na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku pre úmyselný trestný čin,
- b) na základe právoplatného rozhodnutia disciplinárneho súdu pre čin, ktorý je nezlučiteľný s výkonom jeho funkcie.

(2) Národná rada môže sudcu odvolať, ak

- a) jeho zdravotný stav mu dlhodobo nedovoľuje, najmenej však počas jedného roka, riadne vykonávať sudcovské povinnosti,
- b) dosiahol vek 65 rokov.

(3) Návrh na odvolanie z funkcie sudcu podáva minister, u sudcov najvyššieho súdu predseda najvyššieho súdu. Národná rada odvolá sudcu podľa odseku 1 aj bez návrhu. K podaniu návrhu podľa odseku 2 sa vyjadrí Rada sudcov Slovenskej republiky.

(4) Pred rozhodnutím o odvolaní z funkcie sudcu podľa odsekov 1 a 2 si národná rada vyžiada stanovisko disciplinárneho súdu.

(5) Dňom, keď bolo sudcovi doručené rozhodnutie o odvolaní, funkcia sudcu zaniká.

§ 19

Vzdanie sa funkcie sudcu

Sudca sa môže svojej funkcie vzdať. Funkcia sudcu zaniká uplynutím troch kalendárnych mesiacov nasledujúcich po mesiaci, v ktorom bolo oznámenie o vzdaní sa funkcie doručené národnej rade.

§ 20

Iné dôvody zániku funkcie

(1) Funkcia sudcu zaniká dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol sudca pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorým bola jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, a smrťou sudcu.

(2) Funkcia sudcu zaniká tiež dňom straty štátneho občianstva Slovenskej republiky alebo zmenou trvalého pobytu mimo územia Slovenskej republiky.

§ 21

Nároky súvisiace so skončením výkonu funkcie sudcu

(1) Ak bol sudca odvolaný z funkcie sudcu podľa § 18 ods. 2 písm. a) alebo sa z týchto dôvodov vzdal funkcie sudcu, patrí mu päť mesiacov od skončenia výkonu funkcie plat vo výške posledného základného platu. To neplatí, ak sudcovi patrí odchodné podľa odseku 2.

(2) Pri skončení výkonu funkcie sudcu po nadobudnutí nároku na starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok patrí sudcovi odchodné vo výške základného platu, ak funkciu sudcu vykonával najmenej päť rokov. Táto výmera sa zvyšuje za každý ďalší ukončený rok výkonu funkcie sudcu do dosiahnutia 20 rokov výkonu funkcie sudcu o 20% základného platu sudcu a za každý ďalší ukončený rok výkonu funkcie sudcu až do dosiahnutia 24 rokov výkonu funkcie sudcu o 50% základného platu sudcu. Za 25.rok a každý ďalší ukončený rok výkonu funkcie sudcu sa odchodné zvyšuje o jeden základný plat, najviac však do výšky desaťnásobku posledne určeného základného platu sudcu.

(3) Odchodné sa vypláca najneskôr v deň splatnosti posledného platu sudcu. Odchodné sa kráti o sumu, ktorá zodpovedá nároku pri skoršom skončení výkonu funkcie, ak bolo odchodné vyplatené.

(4) Ak sudca zomrie alebo bol vyhlásený za mŕtveho, má pozostalý manžel nárok na vyplatenie 50% z výšky odchodného, na ktorý by mal sudca nárok ku dňu úmrtia. Každé pozostalé dieťa s nárokom na sirotsky dôchodok má nárok na vyplatenie 10% z výšky odchodného, na ktorý by mal sudca nárok ku dňu úmrtia. Ak by výška odchodného pre pozostalého manžela a deti prevyšovala 100 % odchodného, výplata sa pomerne zníži pre každého z nich. Ak niet pozostalého manžela, nárok na vyplatenie 50% odchodného prechádza na pozostalé deti sudcu. Ak sudca zomrie pri výkone funkcie alebo v súvislosti s ňou, odchodné sa vyplatí v

- plnej výške. Na nároky pozostalých sa toto ustanovenie vzťahuje, hoci sudca o dôchodok nepožiada.

(5) Odchodné sudcovi nepatrí, ak bol odvolaný z funkcie podľa § 18 ods.1.

Piaty diel

Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu

§ 22

(1) Sudca, ktorý je trestne stíhaný pre úmyselný trestný čin alebo proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie pre skutok, pre ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu, môže mať až do právoplatného skončenia súdneho alebo disciplinárneho konania a prípadne naň nadväzujúceho rozhodnutia národnej rady o odvolaní z funkcie sudcu, dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu.

(2) O dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu rozhoduje

- a) národná rada, ak ide o predsedu a podpredsedu najvyššieho súdu,
- b) predseda najvyššieho súdu, ak ide o sudcu najvyššieho súdu,
- c) minister v ostatných prípadoch.

(3) Na rozhodnutie podľa odseku 2 písm. a) si národná rada vyžiada stanovisko Rady sudcov Slovenskej republiky. Rozhodnutie podľa odseku 2 písm. b) a c) môže Rada sudcov Slovenskej republiky do 30 dní od jeho oznámenia zrušiť.

(4) Sudca, ktorému je dočasne pozastavený výkon funkcie, má odo dňa pozastavenia nárok na plat vo výške 30 % základného platu. Takto poskytnutý plat sa zvyšuje o 10% základného platu na každé vyživované dieťa, najviac však do výšky 50% základného platu.

(5) Ak sa dočasné pozastavenie výkonu funkcie skončí, doplatí sa sudcovi rozdiel, o ktorý bol jeho funkčný plat skrátený; to neplatí, ak bolo konanie, pre ktoré bol sudcovi dočasne pozastavený výkon funkcie, úmyselným trestným činom, za ktorý bol právoplatne odsúdený, alebo mu bolo pre konanie, pre ktoré bol výkon funkcie dočasne pozastavený, uložené disciplinárne opatrenie.

Šiesty diel
Nezlučiteľnosť a prerušenie výkonu funkcie sudcu

§ 23
Nezlučiteľnosť výkonu funkcie sudcu

(1) Výkon funkcie sudcu je nezlučiteľný s výkonom funkcie prezidenta Slovenskej republiky, poslanca národnej rady, člena vlády, vedúceho alebo predsedu iného ústredného orgánu štátnej správy Slovenskej republiky, sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky, predsedu alebo podpredsedu Najvyššieho kontrolného úradu, prokurátora, príslušníka Slovenskej informačnej služby, príslušníka ozbrojených síl a iných ozbrojených zborov a s funkciou v orgánoch štátnej správy, územnej samosprávy a právnických osôb, ktorým bol zverený výkon štátnej správy. Ak je sudca do takejto funkcie ustanovený a ak sa výkon funkcie sudcu neprerušuje podľa § 24 ods.1 a 2, je sudca povinný do 15 dní od ustanovenia do takejto funkcie odstrániť dôvody nezlučiteľnosti. Inak funkcia sudcu zaniká.

(2) Sudca nesmie ďalej popri výkone funkcie sudcu zastávať žiadnu inú platenú funkciu, podnikať, ani vykonávať inú zárobkovú činnosť s výnimkou správy vlastného majetku alebo majetku maloletých detí, vedeckej, legislatívnej, pedagogickej, lektorskej, prekladateľskej, literárnej, publicistickej, umeleckej a príležitostnej športovej činnosti za predpokladu, že taká činnosť nenarušuje riadny výkon funkcie a dôstojnosť sudcu a neohrozuje dôveru v nezávislosť a nestrannosť súdnictva. V prípade pochybností rozhodne o povinnosti ukončiť takú funkciu alebo činnosť Rada sudcov Slovenskej republiky. Sudca môže tiež vykonávať funkcie v stavovskej organizácii sudcov.

§ 24
Prerušenie výkonu funkcie sudcu

(1) Výkon funkcie sudcu sa prerušuje dňom, kedy sa sudca stal prezidentom Slovenskej republiky alebo štátnym tajomníkom, vedúcim úradu ústredného orgánu pre oblasť štátnej správy súdov alebo sudcom Ústavného súdu Slovenskej republiky.

(2) Výkon funkcie sudcu sa prerušuje aj dňom, keď sa sudca zaregistruje ako kandidát vo voľbách za prezidenta Slovenskej republiky, vo voľbách do národnej rady, alebo vo voľbách do orgánov územnej samosprávy. Prerušenie trvá ešte tri mesiace po vyhlásení výsledkov volieb, ak sudca nebol zvolený, alebo ešte tri mesiace po skončení výkonu funkcie, do ktorej bol vo voľbách zvolený.

(3) Minister preruší výkon funkcie sudcovi, ktorý bude pôsobiť, v medzinárodnej organizácii alebo v medzinárodných súdnych orgánoch vytvorených medzinárodnou zmluvou, ak mu táto činnosť bráni riadne vykonávať funkciu sudcu. Prerušenie nemôže trvať viac ako dve po sebe idúce funkčné obdobia.⁷⁾

(4) Minister preruší výkon funkcie sudcovi, ktorý sa stal poberateľom starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, ak sa funkcie sudcu nevzdal a funkcia mu z iného dôvodu nezanikla.

(5) Minister po vyjadrení sudcovskej rady môže vyhovieť žiadosti sudcu o prerušenie výkonu funkcie z vážnych rodinných alebo osobných dôvodov. Prerušenie nemôže trvať viac ako päť rokov.

(6) Sudca, ktorému bol prerušený výkon funkcie sudcu z dôvodov uvedených v odsekoch 1 až 5, nemá v tomto čase práva a povinnosti sudcu a nesmie vykonávať funkciu sudcu. Doba prerušenia podľa odsekov 2, 4 a 5 sa nepovažuje za výkon funkcie sudcu.

(7) Ak sa sudca chce znovu ujať výkonu funkcie sudcu, musí to oznámiť ministerstvu spravidla 60 dní vopred. Sudca sa ujme výkonu funkcie na súde, na ktorom naposledy vykonával funkciu.

(8) Sudca, ktorý je poberateľom starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku sa môže ujať na určitú dobu výkonu funkcie, ak sa tak dohodne s predsedom príslušného súdu a príslušná sudcovská rada s tým súhlasí. Na súbeh starobného dôchodku s funkčným platom sa vzťahuje osobitný predpis⁷⁾.

Siedmy diel Vzťah sudcu a štátu

§ 25 Právne vzťahy sudcov

(1) Voľbou za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká verejnoprávny vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú práva a povinnosti sudcu a štátu upravené týmto zákonom. Za štát v týchto vzťahoch koná ústredný orgán štátnej správy súdov, ktorého pôsobnosť upravuje osobitný predpis⁸⁾.

(2) Doba výkonu funkcie začína dňom zloženia sľubu a končí dňom zániku funkcie alebo dňom prerušenia výkonu funkcie sudcu, ak tento zákon neustanovuje inak.

⁷⁾ § 98 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ Zákon č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov.

(3) Osobným úradom sudcu je súd, na ktorý bol sudca pridelený alebo preložený. Osobným úradom sudcu je ministerstvo, ak sudca prerušil výkon funkcie alebo ak je sudca alebo jeho pozostalý poberateľom príplatku alebo odchodného podľa tohto zákona.

(4) Sudcovi vystaví jeho osobný úrad preukaz sudcu dňom nástupu do výkonu funkcie. Sudca, ktorému bol výkon funkcie prerušený alebo ktorému bol dočasne pozastavený výkon funkcie, je povinný preukaz sudcu odovzdať osobnému úradu.

(5) Písomnosti týkajúce sa sudcu a výkonu funkcie vedie osobný úrad sudcu v osobnom spise sudcu. Sudca má právo byť oboznámený s obsahom osobného spisu a s tým, ak je jeho osobný spis predložený alebo odstúpený inému súdu alebo ústrednému orgánu štátnej správy súdov a s dôvodmi takeého potupu. Osobný úrad sudcu poskytne sudcovi odpisy písomností, ktoré sú uložené v jeho osobnom spise a umožní mu robiť si výpisy z písomností a fotokópie písomností uložených v jeho osobnom spise.

§ 26

Sudcovské rady a Rada sudcov Slovenskej republiky

(1) Sudcovské rady a Rada sudcov Slovenskej republiky zriadené podľa osobitného predpisu⁹⁾, vystupujú aj na ochranu práv a oprávnených záujmov sudcov. Ak sa príslušná rada nevyjadrí alebo nerozhodne vo veciach, ktoré sú jej dané na vyjadrenie alebo rozhodnutie podľa tohto zákona do 30 dní, postupuje sa ďalej bez jej vyjadrenia alebo rozhodnutia.

(2) Rada sudcov Slovenskej republiky po dohode s ministrom prijme zásady výberového konania, funkčného postupu sudcov na súd vyššieho stupňa a pre ustanovenie do vyšších sudcovských funkcií, ako aj podrobnosti o obsahu a spôsobe hodnotenia sudcov.

Ôsmy diel

Hodnotenie sudcov a výberové konanie

§ 27

Hodnotenie sudcov

(1) Hodnotenie sudcov sa uskutočňuje

⁹⁾ § 58 a 58a zákona č. 335/1991 Zb. v znení zákona č. 307/1995 Z. z.

- a) u sudcov zvolených na obdobie štyroch rokov v druhom roku výkonu funkcie a v súvislosti s návrhom na voľbu bez časového obmedzenia,
- b) u sudcov zvolených bez časového obmedzenia vždy po piatich rokoch výkonu tejto funkcie,
- c) vždy v súvislosti s výberovým konaním,
- d) ak sudca o hodnotenie požiada.

(2) Sudcu hodnotí predseda súdu, na ktorom sudca vykonáva funkciu na základe

- a) prieskumu rozhodovacej činnosti, plynulosti a dôstojnosti vedenia súdneho konania v hodnotenom období,
- b) stanoviska odvolacích senátov,
- c) vlastných poznatkov o činnosti hodnoteného sudcu.

(3) Prieskum podľa odseku 2 písm. a) vykoná komisia určená príslušnou sudcovskou radou.

(4) K hodnoteniu má sudca právo sa vyjadriť a žiadať jeho doplnenie alebo spresnenie. Ak predseda súdu jeho námietkam nevyhovie, rozhodne o námietkach príslušná sudcovská rada.

(5) V súvislosti s podaním návrhu na voľbu bez časového obmedzenia predseda súdu vypracuje len návrh hodnotenia. Inak sa postupuje podľa § 8 ods.2 a 3.

(6) Ak ide o hodnotenie v súvislosti s výberovým konaním na súd vyššieho stupňa, členmi prieskumnej komisie podľa odseku 2 písm. a) sú najmenej dvaja sudcovia súdu vyššieho stupňa, ktorých určí príslušná sudcovská rada.

(7) Ak požiada sudca o hodnotenie v súvislosti so skončením výkonu funkcie sudcu a s jeho obsahom nesúhlasí, môže podať námietky do 15 dní odo dňa doručenia hodnotenia predsedovi súdu, ktorý hodnotenie vypracoval. Ak predseda súdu podaným námietkam nevyhovie, môže sa sudca obrátiť v rovnakej lehote na disciplinárny súd.

Výberové konanie

§ 28

(1) Predseda súdu, na ktorom je zriadená sudcovská rada, vyhlasuje výberové konanie na obsadenie voľného miesta sudcu; to neplatí, ak voľné miesto sudcu možno obsadiť justičným čakatelom.

(2) Výberové konanie na voľné miesto funkciu sudcu sa vyhlasuje verejne, najmenej 30 dní vopred. Výberového konania sa môže zúčastniť ten,

- a) kto má odbornú justičnú skúšku alebo inú skúšku uznanú podľa § 5 ods. 2 za odbornú justičnú skúšku alebo

- b) kto súčasne žiada o uznanie skúšky uvedenej v § 5 ods. 2 alebo
- c) ktorému bola odborná justičná skúška odpustená (§ 5 ods. 2).

(3) Výberovým konaním na funkciu sudcu sa overujú schopnosti, odborné znalosti, zdravotný stav, psychická vyrovnanosť, a ďalšie skutočnosti, ktoré je potrebné alebo vhodné overiť vzhľadom na povahu povinností sudcu. Výberové konanie sa uskutočňuje bez ohľadu na pohlavie, rasu, vieru, náboženstvo, politické či iné zmýšľanie uchádzačov, ich národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo k etnickej skupine.

(4) Výberové konanie na obsadenie voľného miesta predsedu senátu súdu vyššieho stupňa sa vyhlasuje pre sudcov príslušného súdu.

(5) Výberové konanie na postup na súd vyššieho stupňa sa vyhlasuje pre všetkých sudcov.

(6) Výberové konanie podľa odsekov 4 a 5 sa vyhlasuje najmenej 15 dní vopred.

§ 29

(1) Výberové konanie uskutočňuje výberová komisia zložená z predsedu výberovej komisie a štyroch členov. Členov výberovej komisie vymenúva predseda súdu na návrh príslušnej sudcovskej rady. Predsedu komisie volia členovia komisie spomedzi seba. Výberová komisia je uznášania schopná, ak sa hlasovania zúčastnia aspoň štyria jej členovia. Jej rozhodnutie je platné, ak zaň hlasovala nadpolovičná väčšina všetkých jej členov.

(2) Výberová komisia zhodnotí výsledok výberového konania a určí poradie uchádzačov, ktoré verejne oznámi a predloží predsedovi súdu.

(3) Výberové konanie uskutočňuje výberová komisia zriadená podľa odseku 1 na súde vyššieho stupňa. Pri rozhodovaní prihliada na vyjadrenie sudcovskej rady toho súdu, v obvode ktorého vykonáva uchádzač o postup na súd vyššieho stupňa svoju funkciu.

Druhá hlava
Základné povinnosti sudcu
a základné práva sudcu

§ 30

Základné povinnosti sudcu

(1) V občianskom živote, pri výkone funkcie aj po skončení výkonu funkcie sa sudca musí zdržať všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

(2) V záujme záruky nezávislosti a nestrannosti výkonu sudcovskej funkcie je sudca povinný najmä

- a) presadzovať a obhajovať nezávislosť súdnictva a jeho dobrú povesť,
- b) odmietnuť akýkoľvek zásah, nátlak, vplyv alebo žiadosť, ktorých cieľom mohlo byť ohrozenie nezávislosti súdnictva,
- c) nenechať sa pri výkone svojej funkcie ovplyvniť záujmami politických strán, politických hnutí, verejnou mienkou alebo oznamovacími prostriedkami,
- d) vystupovať nezáužato a k stranám alebo účastníkom konania pristupovať bez ekonomických, sociálnych, rasových, etnických, sexuálnych alebo náboženských predsudkov,
- e) dbať svojim správaním na to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná,
- f) dodržiavať pravidlá sudcovskej etiky, ak ich v rámci zásad odsekov 1 až 11 určí Rada sudcov Slovenskej republiky.

(3) Sudca nesmie od strán alebo účastníkov konania alebo ich právnych zástupcov s výnimkou prípadov ustanovených zákonmi o konaní pred súdmi jednostranne prijímať alebo im poskytovať informácie alebo s nimi rokovať o skutkovej podstate prejednávanej veci alebo o procesných otázkach, ktoré na ňu môžu mať vplyv.

(4) Sudca je povinný vykonávať svoje povinnosti svedomito, v pridelených veciach konať plynulo bez zbytočných prieťahov; vždy upozorní predsedu súdu na neprimeraný počet pridelených vecí, ak zjavne hrozí, že ich nemôže vybaviť bez zbytočných prieťahov.

(5) Sudca je povinný plniť svoje povinnosti riadne a včas aj v prípade povolenia práce v domácom prostredí. Rovnako je povinný vykonávať nariadenú pohotovosť a výkon funkcie nadčas v súlade s rozvrhom práce.

(6) Sudca je povinný využívať určené pojednávacie dni, a tým zabezpečovať riadne a včasné vybavovanie pridelených vecí.

(7) Sudca zodpovedá za neprehľbovanie svojich odborných vedomostí a podľa okolností aj za nevyužitie ponúknutých možností na vzdelávanie. Sudca je povinný prispievať svojimi znalosťami a schopnosťami pri odbornej príprave justičných čakaťelov a funkčne mladších sudcov. Využiť znalosti a schopnosti sudcu pri odbornej príprave na zvyšovanie a neprehľbovanie odbornej úrovne sudcov, justičných čakaťelov a ďalších zamestnancov súdov možno iba s jeho súhlasom a ak tomu nebráni plnenie jeho povinností pri výkone súdnictva.

(8) Sudca nemá právo štrajkovať a nesmie konať tak, aby akýmkoľvek spôsobom znemožňoval činnosť súdnictva.

(9) Sudca nesmie byť členom žiadnej politickej strany alebo politického hnutia ani vykonávať aktívnu politickú činnosť v politických stranách alebo v politických hnutiach.

(10) Sudca je povinný zachovávať mlčanlivosť, a to aj po zániku funkcie, o veciach, o ktorých sa dozvedel vo svojej úradnej činnosti, ak nebol tejto povinnosti zbavený zo zákona alebo osobou, v záujme ktorej túto povinnosť zachováva. Z vážnych dôvodov a so súhlasom sudcu je oprávnený sudcu zbaviť tejto povinnosti i predseda súdu a ak ide o predsedu súdu, predseda jeho bezprostredne vyššieho súdu, ak ide o predsedu najvyššieho súdu predseda národnej rady. Tejto mlčanlivosti nemôže byť zbavený vo veciach hlasovania. Sudcu však nemožno nútiť, aby vypovedal ako svedok o veciach, o ktorých sa dozvedel pri výkone funkcie.

(11) Sudca je povinný zdržať sa verejného vyslovovania svojho názoru o súdmi prejednávaných veciach.

§ 31

Písomné vyhlásenie sudcu

(1) Sudca je povinný podať do 30 dní odo dňa, keď sa ujal funkcie sudcu, a počas jej výkonu vždy k 31. marcu kalendárneho roka osobnému úradu písomné vyhlásenie, v ktorom uvedie,

a) či spĺňa podmienky podľa § 23,

b) aké funkčné alebo iné požitky mu plynú z činností a funkcií podľa § 23.

(2) Súčasťou údajov o funkciách a činnostiach osvedčovaných podľa odseku 1 sú aj tieto ďalšie údaje

a) ak ide o funkcie a činnosti označené v Ústave Slovenskej republiky alebo v tomto zákone za nezlučiteľné s funkciou sudcu, údaj o tom, kedy a ako sa ich vykonávanie skončilo alebo sa skončí,

- b) názov a sídlo právnickej osoby a meno a bydlisko fyzickej osoby, pre ktorú sudca osvedčenie podáva, činnosť alebo funkciu vykonáva,
- c) vyčíslenie príjmov dosiahnutých v uplynulom kalendárnom roku z funkcií a činností, v ktorých vykonávaní bude ten, kto osvedčenie podáva, pokračovať aj po ujatí sa výkonu funkcie sudcu.

(3) Sudca je povinný osvedčiť

- a) každú zmenu v skutočnostiach, ktoré podľa odseku 1 a 2 uviedol vo svojom osvedčení,
- b) každú funkciu a činnosť, ktorú začal alebo sa chystá vykonávať po ustanovení do funkcie.

(4) Osvedčenie podľa odseku 3 treba podať do 30 dní odo dňa, keď osvedčovaná skutočnosť vznikla.

§ 32

Majetkové priznanie

(1) Sudca je počas celého obdobia výkonu funkcie sudcu povinný deklarovať svoje majetkové pomery

- a) do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu funkcie sudcu,
- b) do 31. marca každého kalendárneho roka pôsobenia vo funkcii sudcu.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 sa vzťahuje na všetok majetok sudcu, pričom majetkové priznanie musí obsahovať údaje o

- a) nehnuteľnom majetku,
- b) hnutelných veciach,
- c) majetkových právach a iných majetkových hodnotách.

(3) Majetok uvedený v odseku 2 písm. a) sa neocceňuje a majetok uvedený v odseku 2 písm. b) a c) sudca na účely majetkového priznania ocení cenou obvyklou, pričom sa taký majetok v majetkovom priznaní uvedie len vtedy, ak jeho súhrnná hodnota je vyššia ako 500 000 Sk. Majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov sa pre tieto účely delí rovnakým dielom, ak osobitný predpis neustanovuje inak¹⁰.

(4) Súčasťou majetkového priznania sudcu je aj čestné vyhlásenie sudcu, že nemá vedomosť o takých príjmoch osôb žijúcich s ním v spoločnej domácnosti, ktoré môžu byť považované za nezdanené príjmy alebo za príjmy z nestatočných zdrojov.

(5) Údaje o majetkových pomeroch deklarovaných podľa odsekov 1 a 2 sa oznamujú predsedovi príslušnej sudcovej rady alebo, ak ide o predsedu

¹⁰⁾ § 143a Občianskeho zákonníka.

sudcovej rady, predsedovi Rady sudcov Slovenskej republiky, ktorí zabezpečia vyhodnotenie majetkových priznaní v príslušnej rade za účelom zistenia prírastku majetku sudcu a ich uchovávanie. Rovnako sa údaje oznamujú ministrom.

(6) Na výzvu orgánu uvedeného v odseku 5, najmä ak sú odôvodnené pochybnosti o pravdivosti deklarovaných údajov, je sudca povinný predložiť majetkové priznanie, aj ak ide o majetok podľa odseku 2 písm. b) a c), ktorého súhrnná hodnota je nižšia ako 500 000 Sk.

(7) Ustanoveniami odsekov 1 až 6 nie je dotknutá deklaračná povinnosť predsedu a podpredsedu najvyššieho súdu podľa osobitného predpisu¹¹⁾.

§ 33

Konanie vo veciach písomného vyhlásenia sudcov a majetkového priznania sudcov

(1) Ak sudca nepodá včas písomné vyhlásenie podľa § 31 alebo majetkové priznanie podľa § 32, vyzve ho predseda príslušnej sudcovej rady, alebo, ak ide o predsedu sudcovej rady, predseda Rady sudcov Slovenskej republiky na dodatočné splnenie takej povinnosti, najviac však v tridsaťdňovej lehote.

(2) Minister, príslušná sudcovská rada, alebo, ak ide o jej predsedu, Rada sudcov Slovenskej republiky, preskúma úplnosť písomného vyhlásenia a majetkového priznania a v prípade potreby vyzve sudcu, aby ich v lehote najviac tridsať dní v potrebnom rozsahu upresnil alebo doplnil.

(3) Ak sa na základe vyhodnotenia majetkového priznania podľa § 32 ods. 5 zistia u sudcu majetkové prírastky, ktoré zjavne presahujú súhrn jeho platových pomerov a iných vyčíslených príjmov (§ 31 ods. 2 písm. c), je sudca povinný na základe výzvy ministra, príslušnej sudcovej rady, alebo, ako ide o predsedu sudcovej rady, predseda Rady sudcov Slovenskej republiky, vysvetliť alebo preukázať ich pôvod. Na splnenie tejto povinnosti určí sudcovi primeranú lehotu, ktorá nesmie byť dlhšia ako 60 dní.

(4) Nesplnenie niektorej z povinností uvedených v odsekoch 1 až 3 sudcovská rada, alebo, ak ide o jej predsedu, Rada sudcov Slovenskej republiky, oznámi spolu s podnetom orgánu príslušnému na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania; tým nie je dotknuté oprávnenie týchto orgánov podať návrh aj bez podnetu (§ 136 ods. 2). Rovnako sa postupuje, ak sudcovská rada, alebo, ak ide o jej predsedu, Rada sudcov Slovenskej republiky, nepovažuje splnenie preukaznej

¹¹⁾ Ústavný zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 119/1995 Z. z. o zamedzení rozporu záujmov pri výkone funkcií ústavných činiteľov a vyšších štátnych funkcionárov.

povinnosti podľa odseku 3 za dostatočné a má dôvodné pochybnosti o statočnosti pôvodu majetkového prírastku sudcu alebo o hodnovernosti ním preukazovaných skutočností, týkajúcich sa pôvodu majetkového prírastku. V ďalšom sa postupuje podľa ustanovení tretej hlavy tohto zákona.

§ 34

Základné práva sudcu

(1) Každý sudca má právo voliť a byť volený za členov sudcovskej rady príslušnej pre obvod súdu, do ktorého je pridelený na výkon svojej funkcie a prostredníctvom nich sa tak podieľať na správe súdnictva.

(2) Sudca má právo na pridelovanie vecí podľa rozvrhu práce tak, aby ich mohol prejednať a rozhodnúť bez zbytočných prieťahov. Ak sudca namieta, že mu nie sú veci pridelované takým spôsobom a ak predseda súdu jeho námietkam nevyhoví, rozhodne o nich príslušná sudcovská rada.

(3) Sudca, ktorý vedie súdne pojednávanie, rozhoduje o tom, či je možné v priebehu pojednávania uskutočňovať obrazové záznamy, obrazové prenosy alebo zvukové prenosy. Pri zachovaní povinnosti mlčanlivosti má sudca právo publikovať odborné právne problémy vzťahujúce sa k právoplatne rozhodnutej veci.

(4) Sudca má právo zakladať a združovať sa v záujmových stavovských organizáciách sudcov, ktorých cieľom je presadzovanie a ochraňovanie práv a záujmov sudcov, ich nezávislosti a podpora profesijného vzdelávania. Činnosť v takejto organizácii nemôže byť na ujmu sudcu. Združovanie sudcov podľa osobitného predpisu¹²⁾ týmto nie je dotknuté.

(5) Sudca má v odôvodnených prípadoch právo na zabezpečenie ochrany svojej osoby, svojich rodinných príslušníkov a svojho obydlia, ak o to správu súdu požiada; takisto má právo na bezplatné poskytnutie primeraných prostriedkov na zabezpečenie ochrany alebo náhrady nákladov takejto ochrany.

(6) Bez súhlasu sudcu nemožno zverejňovať jeho tvár, miesto výkonu funkcie a bydlisko; to sa vzťahuje aj na rodinných príslušníkov sudcu, ak je to potrebné na účinnú ochranu sudcu a jeho rodiny a rodinní príslušníci s tým súhlasia. Sudca má tiež právo na primerané utajenie údajov o jeho osobe a jeho rodine.

¹²⁾ Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.

Tretia hlava

Prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácie sudcu

§ 35

Vzdelávanie sudcu

(1) Sudca má právo na zabezpečenie podmienok systematického a bezplatného vzdelávania po celú dobu výkonu svojej funkcie, na bezplatné poskytovanie právnych predpisov, odbornej literatúry a informácií nevyhnutných na riadny výkon funkcie.

(2) Vzdelávanie sudcov zabezpečuje ministerstvo; vysoké školy a ďalšie vzdelávacie inštitúcie po dohode s ministerstvom. Základné smery obsahového zamerania odborného vzdelávania sudcov na príslušný kalendárny rok určí Rada sudcov Slovenskej republiky.

(3) Sudcovia, ktorí sa podieľajú na organizácii vzdelávania a na lektorskej činnosti pre sudcov a zamestnancov správy súdov, majú právo na odmenu podľa osobitných predpisov¹³⁾, ak túto činnosť vykonávajú nad rámec povinností v rozhodovacej činnosti.

§ 36

Prehlbovanie kvalifikácie

(1) Prehlbovaním kvalifikácie sa rozumie systematické odborné vzdelávanie sudcov s cieľom priebežného udržiavania, zdokonaľovania a doplňovania požadovaných vedomostí a schopností potrebných na výkon funkcie sudcu v príslušnom odbore alebo pre výkon lektorskej činnosti.

(2) Na prehlbovanie kvalifikácie patrí sudcovi študijné voľno v potrebnom rozsahu; za túto dobu patrí sudcovi funkčný plat.

§ 37

Zvyšovanie kvalifikácie

(1) Zvyšovaním kvalifikácie sa rozumie nadobudnutie vedomostí a zručností potrebných pre výkon funkcie sudcu na súde vyššieho stupňa, pre výkon osobitnej špecializácie alebo pre výkon riadiacej funkcie v štátnej správe súdov.

¹³⁾ § ... Zákonníka práce č. .../2000 Z. z.

(2) Zvyšovaním kvalifikácie sa ďalej rozumie ďalšie vysokoškolské štúdium v odbore potrebnom pre výkon funkcie sudcu, vykonanie rigoróznejskej skúšky ako aj iné špeciálne štúdium na vysokých školách alebo iných výchovno-vzdelávacích zariadeniach v Slovenskej republike alebo v zahraničí, ak sú za také uznané.

(3) Na žiadosť sudcu môže predseda súdu so súhlasom príslušnej sudcovej rady, a v prípade zvyšovania kvalifikácie v zahraničí i so súhlasom ministra, vydať rozhodnutie o súhlase k zvýšeniu kvalifikácie sudcu, ak je toto zvýšenie kvalifikácie v súlade s požiadavkami na výkon funkcie. Rozhodnutie o zvýšení kvalifikácie obsahuje

- a) určenie oblasti a spôsobu zvýšenia kvalifikácie,
- b) podmienky zvyšovania kvalifikácie,
- c) funkčné miesto alebo dôvod, pre ktorý sa zvýšenie kvalifikácie požaduje,
- d) doba platnosti vydaného súhlasu.

(4) Sudcovi patrí študijné voľno na základe potvrdenia vzdelávacieho zariadenia o oblasti a o dĺžke trvania štúdia

- a) v rozsahu potrebnom na účasť na vyučovaní,
- b) dva dni na prípravu a vykonanie každej skúšky,
- c) desať dní na prípravu a vykonanie záverečnej skúšky,
- d) desať dní na vypracovanie a obhajobu diplomovej alebo inej záverečnej práce.

(5) Za dobu študijného voľna podľa odseku 4 patrí sudcovi funkčný plat.

§ 38

Náklady kvalifikácie

(1) Náklady súvisiace s prehĺbovaním kvalifikácie a zvyšovaním kvalifikácie sudcu uhrádza správa súdov.

(2) Sudca je povinný nahradiť úplne alebo čiastočne náklady zvyšovania kvalifikácie, ak nedodržiaval podmienky určené v rozhodnutí podľa § 37 ods. 3; to neplatí, ak funkcia sudcu zanikla podľa § 18 ods. 2 písm. a) alebo ak sa sudca vzdal funkcie zo zdravotných dôvodov alebo funkcia zanikla z vážnych osobných dôvodov. O povinnosti a výške náhrady rozhodne príslušný predseda súdu. Proti jeho rozhodnutiu je prípustné odvolanie, o ktorom rozhodne ministerstvo. Na konanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

Štvrtá hlava

Podmienky výkonu funkcie sudcu

Prvý diel

Týždenný pracovný čas a denná pracovná doba

§ 39

Pracovný čas a pracovná doba

(1) Týždenný pracovný čas sudcu je najviac 40 hodín.

(2) V rámci rozvrhu práce si sudca určuje svoju dennú pracovnú dobu po dohode s predsedom súdu v závislosti na množstve a naliehavosti vecí pridelených na rozhodnutie s primeraným zreteľom aj na pracovný čas zamestnancov súdu.

§ 40

Pohotovosť a výkon funkcie nadčas

(1) Sudca je povinný v záujme zabezpečenia plnenia úloh súdu podľa osobitných predpisov¹⁾ vykonávať nariadenú pohotovosť a počas pohotovosti aj výkon funkcie nadčas v súlade s rozvrhom práce. Sudcovi patrí za výkon funkcie nadčas náhradné voľno.

(2) Nariadená pohotovosť sa vykonáva v čase určenom rozvrhom práce. Nariadená pohotovosť začína po skončení dennej pracovnej doby a končí pred začiatkom dennej pracovnej doby v nasledujúcom pracovnom dni alebo pred začiatkom pracovného času v pracovnom dni, ktorý nasleduje po dni pracovného pokoja. Ak to vyžadujú okolnosti, začiatok a koniec pohotovosti možno určiť odchyľne.

(3) Sudcovi nemožno určiť pohotovosť bez jeho súhlasu častejšie ako raz za štyri týždne. Pohotovosť môže trvať najviac počas siedmich po sebe nasledujúcich kalendárnych dní.

§ 41

Miesto výkonu funkcie

(1) Sudcovi môže predseda súdu na základe jeho žiadosti písomne povoliť, aby vykonával svoju funkciu v úradných miestnostiach len v pojednávacie dni a po zvyšný týždenný pracovný čas plnil funkčné povinnosti v domácom prostredí alebo

môže vymedziť dobu, počas ktorej je sudca povinný byť prítomný na súde. Pojednávacie dni možno určiť len na pracovné dni v týždni.

(2) V prípade nedostatočného výkonu funkcie sudcu alebo pre porušenie sudcovských povinností zruší predseda súdu písomne povolenie podľa odseku 1 s uvedením dôvodu.

(3) K rozhodnutiu podľa odsekov 1 a 2 si predseda súdu vyžiada vyjadrenie sudcovskej rady a vezme do úvahy tiež stanovisko príslušných predsedov senátov a predsedov kolégií.

Druhý diel

Pracovná cesta v súvislosti s výkonom funkcie sudcu a náhrada výdavkov

§ 42

Pracovná cesta

(1) Pracovnou cestou v súvislosti s výkonom funkcie sudcu (ďalej len „cesta“) sa rozumie doba od nástupu sudcu na cestu do iného miesta, než je sídlo súdu, na ktorom vykonáva funkciu sudcu, vrátane doby výkonu činnosti, ktorá je účelom cesty sudcu v mieste cieľa cesty, až do návratu sudcu z tejto cesty.

(2) Zahraničnou cestou sa rozumie doba od nástupu na cestu zo Slovenskej republiky do zahraničia, doba výkonu činnosti, ktorá je účelom cesty sudcu v zahraničí, a cesta späť do Slovenskej republiky.

(3) Sudcu vysiela na cestu, ak nie je ustanovené inak, predseda súdu na dobu nevyhnutnej potreby. Predseda súdu určí miesto nástupu a miesto cieľa cesty, dobu jej trvania, spôsob dopravy a miesto ukončenia cesty.

(4) Ak ide o cestu, ktorú vyžadujú procesné úkony vo veci, ktorá je sudcovi pridelená na rozhodnutie, sudca oznámi jej vykonanie predsedovi súdu v primeranej dobe pred jej uskutočnením; sudca v oznámení o ceste uvedie skutočnosti podľa odseku 3. Predseda súdu pridelí sudcovi na takú cestu služobné motorové vozidlo s vodičom. Predseda súdu môže zmeniť podmienky vykonania takej cesty, ak sú zjavne neprimerané povahe úkonu, ktorého vykonanie sudca oznámil alebo ak už je služobné motorové vozidlo pridelené na inú cestu; rozhodnutím o zmene je sudca viazaný.

(5) Na cestu mimo sídla súdu, ktorá bude trvať viac ako tri pracovné dni, môže predseda súdu vyslať sudcu len s jeho súhlasom. To sa vzťahuje aj na vyslanie v záujme prehlbovania a zvyšovania kvalifikácie. Vyslanie môže sudca odmietnuť vždy, ak by v dôsledku cesty bolo zmarené vykonanie už nariadených procesných úkonov.

(6) Sudca má právo na použitie vnútroštátnych dopravných prostriedkov prvej triedy. Ak sudca požiada o vykonanie cesty v tuzemsku cestným motorovým vozidlom, s výnimkou služobného motorového vozidla súdu, predseda súdu jeho žiadosti vyhovie, ak tomu nebránia vážne dôvody a ak je vozidlo poistené.

(7) Osobitné podmienky pre sudcov pri výkone funkcie podľa § 53 až 55 nie sú dotknuté.

§ 43

Náhrada výdavkov súvisiacich s cestou

(1) Sudcovi patrí náhrada výdavkov súvisiacich s cestou uskutočnenou podľa §42 alebo ak to ďalej upravuje tento predpis. Pri poskytovaní náhrad výdavkov sa postupuje podľa osobitného predpisu¹⁴⁾.

(2) Ak sudca vykoná cestu, ktorá súvisí s výkonom funkcie v rámci sídla súdu, považuje sa za cestu s nárokom na náhradu preukázaných výdavkov. Ak sa bydlisko sudcu nachádza v mieste sídla súdu, cesta z miesta bydliska do sídla súdu a späť sa nepovažuje za cestu s nárokom na náhradu preukázaných výdavkov.

§ 44

Náhrada výdavkov pri preložení a dočasnom pridelení

(1) Ak je sudca preložený na iný súd v záujme zabezpečenia výkonu súdnictva, alebo ak bol dočasne pridelený podľa § 12, patria mu náhrady ako pri ceste podľa § 43.

(2) Sudcovi, ktorý bol pridelený na súd mimo obvodu súdu, na ktorom vykonával prípravnú službu a súčasne aj mimo miesta svojho bydliska, patrí náhrada výdavkov ako pri ceste podľa § 43. Náhrada patrí po dobu jedného roku od vzniku funkcie, ak pred uplynutím tejto doby nezmenil svoje bydlisko v súvislosti s nadobudnutím vlastníctva alebo nájmu domu alebo bytu v mieste sídla súdu, na ktorom vykonáva funkciu.

(3) V prípadoch uvedených v odseku 1 a 2, okrem dočasného pridelenia, patrí sudcovi náhrada preukázaných sťahovacích výdavkov.

¹⁴⁾) Zákon č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

Tretí diel

Dovolenka na zotavenie

§ 45

(1) Základná výmera dovolenky sudcu je šesť týždňov v kalendárnom roku.

(2) Sudca má nárok na dovolenku za kalendárny rok, ak vykonával funkciu sudcu celý kalendárny rok. Ak výkon funkcie netrval celý kalendárny rok, patrí mu za každý kalendárny mesiac trvania výkonu funkcie 1/12 dovolenky. Ak sudca začne vykonávať funkciu najneskôr pätnásty deň v mesiaci, patrí sudcovi 1/12 dovolenky za tento kalendárny mesiac. Za kalendárny mesiac, v ktorom funkcia zanikla, patrí sudcovi 1/12 dovolenky, ak výkon funkcie trval dlhšie ako 15 dní.

§ 46

(1) Sudca časť svojej dovolenky čerpá v období súdnych prázdnin, a to v rozsahu najmenej dvoch týždňov, ak sa s predsedom súdu nedohodne inak.

(2) Čerpanie dovolenky určuje predseda súdu po prerokovaní so sudcom tak, aby mal sudca možnosť vyčerpať si spravidla zvyšok dovolenky vcelku, ak o to požiada a do konca kalendárneho roka. Inak dobu čerpania dovolenky je predseda súdu povinný oznámiť sudcovi aspoň jeden mesiac vopred. Sudca môže v záujme naliehavého výkonu súdnictva určený nástup dovolenky odmietnuť alebo dovolenku zrušiť.

(3) Sudcovi patrí náhrada preukázaných výdavkov, ak mu bez jeho zavinenia vznikli preto, že musel so súhlasom predsedu súdu zmeniť nástup dovolenky v záujme naliehavého výkonu súdnictva.

(4) Sudcovi nesmie byť určené čerpanie dovolenky na dobu, keď sa pripravuje na prejednanie a rozhodnutie osobitne naliehavej alebo závažnej a časovo náročnej veci a počas jej prejednávania.

§ 47

(1) Ak si sudca nemohol vyčerpať dovolenku v kalendárnom roku z dôvodu naliehavého záujmu zabezpečiť výkon súdnictva, má právo na jej poskytnutie tak, aby skončila najneskôr do konca budúceho kalendárneho roka; správa súdu je však povinná umožniť čerpanie aspoň troch týždňov dovolenky, ak má na ne sudca nárok.

(2) Sudca má nárok na náhradu za nevyčerpanú dovolenku, ak ju nemohol vyčerpať ani do konca budúceho kalendárneho roka z dôvodu naliehavého záujmu na zabezpečení výkonu súdnictva alebo ak mu nástup na dovolenku nebol určený.

(3) Sudca je povinný vrátiť funkčný plat alebo jeho pomernú časť za dovolenku, na ktorú stratil nárok, prípadne, na ktorú mu nárok nevznikol.

§ 48

Sudcovi patrí počas dovolenky funkčný plat. Za nevyčerpanú dovolenku alebo za jej pomernú časť mu patrí náhrada vo výške posledného určeného funkčného platu, zodpovedajúceho času nevyčerpanej základnej dĺžky dovolenky.

§ 49

Základná výmera dovolenky sa predlžuje o týždeň sudcovi, ktorý aspoň dva týždne základnej dovolenky využil na kúpeľnú liečbu na základe odporúčania lekára.

Štvrtý diel

Zdravotná starostlivosť

§ 50

(1) Sudca, ktorý v kalendárnom roku dosiahne vek 45 rokov a vykonáva funkciu sudcu najmenej 10 rokov, má počnúc týmto rokom nárok na preventívnu rehabilitáciu v trvaní jedného týždňa v každom ďalšom kalendárnom roku, ak nie je ustanovené inak.

(2) Preventívna rehabilitácia nepatrí, ak bola sudcovi v kalendárnom roku poskytnutá kúpeľná liečba.

(3) Preventívna rehabilitácia sa vykonáva v rehabilitačných zariadeniach zriadených alebo spravovaných ministerstvom alebo v zmluvných rehabilitačných zariadeniach s celodenným pobytom alebo ambulantne formou aktívneho odpočinku a liečebno-preventívnych opatrení zameraných predovšetkým na posilnenie a upevnenie duševného zdravia sudcov.

(4) Sudca má nárok na náhradu nákladov vynaložených v súvislosti s poskytovaním preventívnej rehabilitácie a nákladov na pobyt.

(5) Podmienky preventívnej rehabilitácie zabezpečuje správa súdov.

§ 51

Osobný úrad sudcu zabezpečí, ak o to sudca požiada, vybavenie záležitostí súvisiacich s uzavretím zmluvy o zdravotnom poistení a komplexných zdravotných prehliadok raz za dva roky.

Piaty diel

Ďalšie podmienky výkonu funkcie sudcu

§ 52

(1) Sudca má právo na poskytovanie základnej odbornej literatúry a zabezpečenie riadnych pracovných podmienok tak, aby pri svojej práci mohol využívať činnosť zamestnancov súdu a vhodné technické vybavenie, osobitné kancelárske pomôcky a prostriedky informatiky z dôvodu účinného rozhodovania bez neodôvodnených prieťahov v pridelených veciach. V súvislosti so zabezpečením dôstojnosti súdneho konania má aj právo na bezplatné poskytnutie sudcovského talára.

(2) Sudcovi patrí mesačná paušálna náhrada nákladov spojených s výkonom funkcie¹⁵⁾ vo výške 1/12 z 50% základného platu sudcu.

Piata hlava

Osobitné podmienky sudkýň na výkon funkcie

§ 53

(1) Sudkyňi starajúcej sa o maloleté dieťa alebo tehotnej sudkyňi môžu byť pridelované osobitne závažné trestné veci týkajúce sa trestných činov proti životu a zdraviu a proti ľudskej dôstojnosti len s jej súhlasom.

(2) Ak podľa lekárskeho posudku výkon funkcie sudcu ohrozuje tehotenstvo sudkyne a predseda súdu nemá možnosť primeranej úľavy z výkonu funkcie zmenou rozvrhu práce, zaradí sa taká sudkyňa až do doby nástupu na rodičovskú dovolenku

¹⁵⁾ § 6 ods.10 zákona č. 366/1999 Zb. o daniach z príjmov.

mimo aktívneho výkonu funkcie sudcu. Rovnako sa postupuje, ak po skončení rodičovskej dovolenky do deviateho mesiaca po pôrode nemôže vykonávať podľa lekárskeho posudku funkciu sudcu. Po túto dobu jej patrí základný plat, ktorý jej patril pred zaradením mimo aktívneho výkonu funkcie.

§ 54

(1) Tehotná sudkyňa a sudkyňa, ktorá sa stará o dieťa mladšie ako jeden rok, nesmie vykonávať pohotovosť. Do pohotovosti a výkonu funkcie nadčas môže byť zaradovaná osamelá sudkyňa, ktorá sa stará o dieťa mladšie ako 15 rokov, len s jej súhlasom.

(2) Tehotná sudkyňa a sudkyňa, ktorá sa stará o dieťa mladšie ako jeden rok, nesmie byť vyslaná na cestu mimo obvod obce sídla súdu, kde vykonáva funkciu sudcu alebo trvalého pobytu. Sudkyňa, ktorá sa stará o dieťa staršie ako jeden rok, môže byť v čase, dokiaľ dieťa nedosiahlo osem rokov, vyslaná na také cesty len s jej súhlasom; to platí rovnako aj pre osamelú sudkyňu, ktorá sa stará o dieťa, ktoré nedosiahlo vek 15 rokov.

(3) Ustanovenie odseku 2 neplatí, ak vykonanie cesty vyžaduje včasné a zákonné rozhodnutie veci, ktorá je sudkyňi pridelená v súlade s rozvrhom práce. Sudkyňi v takom prípade patrí primeraná náhrada výdavkov spojených s osobitnou starostlivosťou o dieťa počas cesty. Ak by vykonanie cesty ohrozilo tehotenstvo sudkyne alebo ide o sudkyňu, ktorá svoje dieťa dojčí, má právo vykonanie cesty aj v takomto prípade odmietnuť.

(4) Ak požiada sudkyňa starajúca sa o dieťa mladšie ako 15 rokov alebo tehotná sudkyňa o kratší týždenný pracovný čas alebo o inú vhodnú úpravu určeného týždenného pracovného času, je predseda súdu povinný vyhovieť jej žiadosti, ak tomu nebránia vážne dôvody, najmä ak by tým bol ohrozený výkon súdnictva.

(5) Ak sudkyňa zvolená na štyri roky, starajúca sa o dieťa mladšie ako osem rokov alebo tehotná sudkyňa, požiada o povolenie práce v domácom prostredí podľa §41, predseda súdu jej vyhovie, ak doterajším výkonom funkcie preukázala, že poskytnutie takejto úľavy nebude na úkor výkonu funkcie.

(6) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa za podmienok v nich uvedených primerane vzťahujú aj na osamelých sudcov.

(7) Osamelými sa rozumejú slobodné, ovdovené alebo rozvedené ženy, slobodní, ovdovení alebo rozvedení muži, ženy a muži osamelí z iných vážnych dôvodov.

§ 55

(1) Sudkyni, ktorá dojčí svoje dieťa, patria okrem prestávky pri dennom výkone funkcie sudcu osobitné prestávky na dojčenie.

(2) Sudkyni, ktorá vykonáva funkciu sudcu po celý určený týždenný pracovný čas, patria na každé dieťa do konca šiesteho mesiaca jeho veku dve polhodinové prestávky a v ďalších troch mesiacoch jedna polhodinová prestávka za pracovný deň.

(3) Ak vykonáva sudkyňa funkciu sudcu v kratšom týždennom pracovnom čase, patrí jej jedna polhodinová prestávka, a to na každé dieťa do konca šiesteho mesiaca jeho veku. Tieto prestávky sa započítavajú do dennej pracovnej doby.

§ 56

(1) V súvislosti s pôrodom a starostlivosťou o narodené dieťa patrí sudkyni rodičovská dovolenka po dobu 28 týždňov; ak porodila zároveň dve alebo viac detí, alebo ak ide o osamelú sudkyňu, patrí rodičovská dovolenka po dobu 37 týždňov. Rodičovská dovolenka patrí aj sudcovi, ktorý sa stará o dieťa

(2) Na prehlbenie starostlivosti o dieťa sa poskytne sudkyni alebo sudcovi, ktorý o to písomne požiada, ďalšia rodičovská dovolenka až do troch rokov veku dieťaťa a ak ide o dlhodobu ťažko zdravotne postihnuté dieťa vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť alebo o dlhodobu ťažko zdravotne postihnuté dieťa vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť osobitne náročnú až do siedmich rokov veku dieťaťa. Ďalšia rodičovská dovolenka v súvislosti so starostlivosťou o to isté dieťa patrí len jednému rodičovi.

(3) Počas rodičovskej dovolenky patrí sudkyni alebo sudcovi peňažná pomoc v materstve¹⁶⁾ a príplatok k peňažnej pomoci v materstve podľa § 94 a počas ďalšej rodičovskej dovolenky patrí sudcovi rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu.

(4) Na rodičovskú dovolenku sudkyňa nastupuje spravidla od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu, najskôr však od začiatku ôsmeho týždňa pred týmto dňom.

(5) Rodičovská dovolenka patrí aj sudcovi, ktorý prevzal do svojej starostlivosti nahradzujúcej rodičovskú starostlivosť dieťa, ktoré jej bolo na základe právoplatného

¹⁶⁾ Zákon č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení neskorších predpisov.

-rozhodnutia príslušného orgánu zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov alebo dieťa, ktorého matka zomrela.

(6) Rodičovská dovolenka sudkyne v súvislosti s pôrodom musí byť najmenej 14 týždňov a nesmie skončiť, ani byť prerušená pred uplynutím šesť týždňov odo dňa pôrodu.

§ 57

(1) Ak bolo dieťa zo zdravotných dôvodov umiestnené v zariadení zdravotníckej starostlivosti a sudkyňa zatiaľ nastúpi do výkonu funkcie, preruší sa týmto nástupom rodičovská dovolenka, najskôr však po uplynutí šiestich týždňov odo dňa pôrodu; rodičovská dovolenka sa sudkyni opäť poskytne odo dňa, keď prevzala dieťa zo zariadenia do svojej starostlivosti a prestala preto vykonávať funkciu sudcu, nie však dlhšie ako do doby, keď dieťa dosiahne troch rokov a ak ide o dlhodobu ťažko zdravotne postihnuté dieťa vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť a o dlhodobu ťažko zdravotne postihnuté dieťa vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť osobitne náročnú do siedmich rokov veku dieťaťa.

(2) Sudkyni rodičovská dovolenka nepatrí, ak dieťa, o ktoré sa starala bolo

- a) zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu,
- b) umiestnené do zariadenia s celoročným, týždenným alebo denným pobytom; to neplatí, ak do zariadenia s denným pobytom bolo umiestnené dieťa z dôvodu, že si to vyžaduje jeho zdravotný stav alebo zdravotný stav rodiča, na základe vyjadrenia príslušného ošetrojúceho (odborného) lekára.

(3) Ak sa dieťa narodilo mŕtve, patrí sudkyni rodičovská dovolenka po dobu 14 týždňov.

(4) Ak dieťa zomrie v dobe, keď je sudkyňa na rodičovskej dovolenke alebo ďalšej rodičovskej dovolenke, poskytuje sa jej táto dovolenka ešte po dobu dvoch týždňov odo dňa úmrtia dieťaťa, najdlhšie do dňa, keď by dieťa dosiahlo jeden rok.

Šiesta hlava

Prekážky výkonu funkcie sudcu

§ 58

Platené voľno

(1) Sudcovi patrí platené voľno, ak nie je ustanovené inak, aj z týchto dôvodov a v tomto rozsahu

- a) vyšetrenie alebo ošetrenie sudcu v zdravotníckom zariadení; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas, ak vyšetrenie alebo ošetrenie nebolo možné vykonať mimo pracovného času,
- b) narodenie dieťaťa manželke sudcu; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas na prevoz manželky do zdravotníckeho zariadenia a späť,
- c) sprevádzanie rodinného príslušníka sudcu na vyšetrenie alebo ošetrenie pri náhlom ochorení alebo úraze a na vopred určené vyšetrenie, ošetrenie alebo liečenie; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas, najviac však na jeden deň, ak bolo sprevádzanie nevyhnutné a uvedené úkony nebolo možné vykonať mimo pracovného času, a to len jednej zo sprevádzajúcich osôb, i keď sú obe sudcami,
- d) sprevádzanie zdravotne postihnutého dieťaťa sudcom do zariadenia sociálnej služby alebo do osobitnej internátnej školy a späť, a to obdobne len jednej zo sprevádzajúcich osôb; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas, najviac však na 15 pracovných dní v kalendárnom roku,
- e) účasť darcu pri odbere krvi a pri aferéze a účasť darcu pri odbere tkanív; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas,
- f) úmrtie rodinného príslušníka; pracovné voľno sa poskytne na
 1. tri dni pri úmrtí manžela alebo dieťaťa,
 2. jeden deň na účasť na pohrebe rodiča a súrodenca sudcu, rodiča a súrodenca jeho manžela a na ďalší deň, ak sudca obstaráva pohreb týchto osôb,
 3. nevyhnutne potrebný čas, najviac na jeden deň, na účasť na pohrebe prarodiča sudcu alebo jeho vnuka alebo prarodiča jeho manžela alebo vnuka jeho manžela a na ďalší deň, ak obstaráva pohreb týchto osôb,
- h) vlastná svadba a svadba dieťaťa sudcu; pracovné voľno sa poskytne na dva dni na vlastnú svadbu, jeden na svadbu dieťaťa,
- i) presťahovanie sudcu v súvislosti so zmenou miesta výkonu funkcie; pracovné voľno sa poskytne v rozsahu troch pracovných dní,

- j) znemožnenie dopravy sudcu do miesta výkonu funkcie; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas, najviac na jeden pracovný deň,
- k) na iné úkony vo všeobecnom záujme, o ktorých to ustanovujú osobitné predpisy; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas.
- l) účasť na pohrebe spolupracovníka; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas.

(2) Rodinným príslušníkom na účely tohto zákona je manžel, vlastné deti, deti zverené sudcovi alebo jeho manželke do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu, rodič a súrodenec sudcu, manžel súrodenca sudcu, rodič manžela, súrodenec manžela, prarodič a vnuk sudcu.

(3) Sudcovi patrí platené pracovné voľno z dôvodu výkonu občianskych povinností, najmä

- a) pri poskytovaní prvej pomoci,
- b) pri povinných lekárskech prehliadkach,
- c) pri opatreniach proti prenosným chorobám,
- d) pri iných naliehavých opatreniach liečebno-preventívnej starostlivosti,
- e) pri izolácii z dôvodu veterinárnych ochranných opatrení,
- f) pri poskytnutí osobnej pomoci pri požiarnej ochrane, živelných udalostiach, záchrannej akcii Horskej služby v teréne alebo iných obdobných mimoriadnych prípadoch a v prípadoch, keď je fyzická osoba povinná podľa právnych predpisov osobnú pomoc poskytnúť.

(4) Sudcom, ktorí sú členmi a predstaviteľmi stavovskej organizácie sudcov patrí v súvislosti s jej činnosťou platené voľno. Rozsah a podmienky poskytovania plateného voľna určí zmluva uzatvorená medzi ministrom a takou organizáciou.

(5) Za dobu voľna podľa odsekov 1, 3 a 4 patrí sudcovi funkčný plat.

§ 59

Neplatené voľno

Sudcovi na základe jeho písomnej žiadosti môže byť poskytnuté neplatené voľno z vážnych osobných dôvodov, ktoré však nevyžadujú prerušenie výkonu funkcie sudcu. Neplatené voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas. O žiadosti rozhodne predseda súdu.

§ 60

Ospravedlnená neprítomnosť sudcu v mieste výkonu funkcie

Po dobu dočasnej neschopnosti na výkon funkcie sudcu pre chorobu alebo úraz, po dobu rodičovskej dovolenky, karantény, ošetrovania chorého člena rodiny a po dobu starostlivosti o dieťa mladšie ako pätnásť rokov, ktoré nemôže byť z dôležitých dôvodov v starostlivosti detského výchovného zariadenia alebo školy, v starostlivosti ktorého dieťa inak je alebo ak osoba, ktorá sa inak o dieťa stará ochorela alebo jej bola nariadená karanténa (karanténne opatrenie), prípadne sa podrobila vyšetreniu alebo ošetrovaniu v zdravotníckom zariadení, ktoré nebolo možné zabezpečiť mimo dennej pracovnej doby sudcu, je neprítomnosť sudcu vo výkone funkcie ospravedlnená. Peňažné plnenia (dávky) po túto dobu upravuje osobitný predpis, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 61

Spoločné ustanovenia o pracovnom voľne

(1) Ak je sudcovi vopred známy dôvod na poskytnutie pracovného voľna, je povinný včas požiadať predsedu súdu o poskytnutie pracovného voľna. Inak je sudca povinný upovedomiť predsedu súdu o dôvode pracovného voľna a jeho predpokladanom trvaní bez zbytočného odkladu.

(2) Dôvod pracovného voľna a jeho trvanie je sudca povinný predsedovi súdu preukázať.

§ 62

Výkon funkcie sudcu

Ako výkon funkcie sudcu sa okrem výkonu činností vyplývajúcich z osobitných predpisov¹⁾ zabezpečujúcich výkon súdnictva, ak tento zákon neustanovuje inak, posudzuje doba

- a) čerpania dovolenky a preventívnej rehabilitácie,
- b) plateného pracovného voľna,
- c) zdokonaľovacej služby, výkonu civilnej služby namiesto vojenského cvičenia,
- d) prehlbovania kvalifikácie a zvyšovania kvalifikácie,
- e) prestávky na dojčenie,
- f) náhradného voľna za výkon funkcie nadčas a za výkon funkcie vo sviatok,
- g) ak sudca nevykonáva funkciu, pretože je sviatok,

- h) neprítomnosti sudcu v mieste výkonu funkcie z dôvodu
1. dočasnej neschopnosti na výkon funkcie z dôvodu choroby alebo úrazu,
 2. karantény,
 3. rodičovskej dovolenky do troch rokov veku dieťaťa a v súvislosti so starostlivosťou o dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté dieťa vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť a v súvislosti so starostlivosťou o dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté dieťa vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť osobitne náročnú do siedmich rokov veku dieťaťa,
 4. ošetrovanie chorého člena rodiny,
 5. starostlivosti o dieťa mladšie ako pätnásť rokov, ktoré nemôže byť z dôležitých dôvodov v starostlivosti detského výchovného zariadenia alebo školy, v ktorých starostlivosti inak je, alebo ak osoba, ktorá sa inak o dieťa stará, ochorela alebo jej bola nariadená karanténa, prípadne sa podrobila vyšetreniu alebo ošetreniu v zdravotníckom zariadení, ktoré nebolo možné zabezpečiť mimo dennú pracovnú dobu výkonu funkcie sudcu,
- i) dočasného pridelenia podľa § 12 ods. 2 a 3,
- j) dočasného pozastavenia výkonu funkcie (§ 22), ak je sudcovi doplatený plat podľa § 22 ods. 5.

Služba v ozbrojených silách a civilná služba

§ 63

(1) Sudcovi povolanému na povinnú vojenskú službu alebo na civilnú službu patrí v poslednom týždni pred dňom určeným na nástup tejto služby jeden deň pracovného voľna tak, aby mohol vybaviť svoje osobné a rodinné veci.

(2) Ak má sudca nastúpiť službu v ozbrojených silách alebo civilnú službu v mieste takom vzdialenom od svojho miesta trvalého pobytu, že cesta dopravnými prostriedkami, ktoré je oprávnený použiť, trvá viac ako šesť hodín, má nárok na jeden cestovný deň. Sudcovi, ktorý vykonáva funkciu v mieste tak vzdialenom od miesta trvalého pobytu svojej rodiny, že cesta z miesta výkonu funkcie do miesta jeho trvalého pobytu trvá viac ako šesť hodí, patrí mu ďalší cestovný deň.

(3) Na cestu z miesta, kde bol prepustený zo služby v ozbrojených silách alebo z civilnej služby do miesta trvalého pobytu, prípadne miesta výkonu funkcie, patria sudcovi cestovné dni za podmienky a v rozsahu uvedenom v odseku 2.

(4) Za čas pracovného voľna a za cestovné dni poskytnuté podľa odsekov 1 až 3 patrí sudcovi funkčný plat.

§ 64

(1) Sudca je povinný nastúpiť výkon funkcie sudcu najneskôr tretí deň po skončení základnej služby, náhradnej služby alebo civilnej služby. Funkčný plat mu patrí dňom nástupu výkonu funkcie.

(2) Sudcovi, ktorý nastupuje na základnú službu alebo na náhradnú službu alebo na civilnú službu, poskytne správa súdu funkčný plat za prvé dva týždne tejto služby.

(3) Pri zdokonaľovacej službe a pri výkone civilnej služby namiesto zdokonaľovacej služby patrí sudcovi po dobu ich konania funkčný plat.

(4) Ak vykonáva sudca po skončení jedného druhu služby v ozbrojených silách bezprostredne službu toho istého alebo iného druhu alebo civilnú službu, posudzuje sa nadväzujúca služba z hľadiska nároku na plat ako pokračovanie predchádzajúcej služby; ak vykonáva základnú službu alebo náhradnú službu v dvoch alebo viacerých častiach, patrí mu pred nastúpením druhej alebo ďalšej časti služby od správy súdu funkčný plat za jeden týždeň odo dňa určeného na nastúpenie druhej alebo ďalšej časti tejto služby.

Siedma hlava

Platové pomery sudcov

§ 65

Plat sudcu

(1) Sudcovi patrí za podmienok ustanovených týmto zákonom

a) základný plat sudcu,

b) príplatky

1. funkčný príplatok,
2. príplatok počas dočasného pridelenia,
3. príplatok za zastupovanie,
4. príplatok za pohotovosť,

- 5. osobitný príplatok,
- c) plat za výkon funkcie sudcu nadčas,
- d) ďalší plat,
- e) vyrovnanie platu,
- f) odmena pri životnom jubileu.

(2) Sudcovi patria náhrady nákladov a iné hmotné výhody, ak tak ustanovuje zákon.

(3) Za uspokojenie platových nárokov sudcu zodpovedá štát.

Základný plat sudcu, platové skupiny a platové stupne

§ 66

(1) Základným platom sudcu najvyššieho súdu je plat rovnajúci sa 1,3 násobku platu poslanca národnej rady mesačne, ktorý mu patrí od prvého dňa mesiaca, v ktorom bol na najvyšší súd pridelený alebo preložený.

(2) Sudcovia okresných súdov, vojenských obvodových súdov a krajských súdov a vyššieho vojenského súdu sa pre potreby určenia základného platu sa zaraďujú do dvoch platových skupín a do siedmich platových stupňov.

(3) Sudcovia okresných súdov a vojenských obvodových súdov sa zaraďujú do platovej skupiny I a sudcovia krajských súdov a vyššieho vojenského súdu sa zaraďujú do platovej skupiny II.

(4) Do platových stupňov sa sudcovia uvedení v odseku 2 zaraďujú podľa dĺžky doby praxe rozhodnej pre zaradenie do príslušného platového stupňa.

§ 67

(1) Priemerným platom sudcu podľa osobitného predpisu¹⁷⁾ sa rozumie plat v I. platovej skupine a v 3. platovom stupni.

(2) Základný plat sudcov zaradených do jednotlivých platových stupňov a jednotlivých platových skupín sa určuje z priemerného platu podľa osobitného predpisu nasledovne

	I.	II.
1. do ukončenia 3. roku praxe	90%	95%
2. od začiatku 4. roku praxe	95%	100%
3. od začiatku 8. roku praxe	100%	105%
4. od začiatku 12. roku praxe	105%	110%
5. od začiatku 16. roku praxe	110 %	115%
6. od začiatku 20. roku praxe	115%	120%
7. od začiatku 24. roku praxe	120 %	125%

§ 68

Funkčné príplatky za riadiacu činnosť

(1) Funkčný príplatok za riadiacu činnosť patrí

- a) predsedovi okresného súdu s počtom do 10 sudcov v sume 3 500 Sk mesačne, s počtom nad 10 sudcov v sume 4 000 Sk mesačne,
- b) podpredsedovi okresného súdu s počtom do 10 sudcov v sume 2 000 Sk mesačne, s počtom nad 10 sudcov v sume 3 000 Sk mesačne,
- c) predsedovi krajského súdu v sume 6 200 Sk mesačne,
- d) podpredsedovi krajského súdu v sume 3 600 Sk mesačne.

(2) Funkčné príplatky predsedu a podpredsedu najvyššieho súdu ustanovuje osobitný zákon¹⁷⁾.

§ 69

Funkčné príplatky za funkciu

Funkčný príplatok za vyššiu sudcovskú funkciu patrí

- a) predsedovi senátu krajského súdu v sume 2 000 Sk mesačne,
- b) sudcovi krajského súdu, ktorý rozhoduje ako samosudca, v sume 1 000 Sk mesačne,
- c) predsedovi kolégia najvyššieho súdu v sume 5 000 Sk mesačne,
- d) predsedovi senátu najvyššieho súdu v sume 4 000 Sk mesačne.

§ 70

Súbeh funkčných príplatkov

V prípade súbehu funkcií podľa § 68 a 69 patrí sudcovi ten funkčný príplatok, ktorý je pre neho výhodnejší.

§ 71

Funkčný plat

(1) Základný plat sudcov najvyššieho súdu a ostatných sudcov a funkčný príplatok podľa tohto zákona tvoria funkčný plat sudcu.

(2) Funkčný plat, jeho výšku a zloženie, oznámi správa súdu sudcovi písomne.

§ 72

Plat a príplatok počas dočasného pridelenia

(1) Sudcom počas dočasného pridelenia patrí funkčný plat podľa doterajšieho zaradenia.

(2) Počas dočasného pridelenia na súd vyššieho stupňa sudcovi patrí príplatok k platu vo výške 5% jeho základného platu. Ak je sudca pridelený na súd vyšší o dva stupne, patrí príplatok vo výške 10 %. Sudcovi dočasne pridelenému na súd vyšší o dva stupne nesmie súčet príplatku za výkon funkcie na určitom stupni súdu a príplatku počas dočasného pridelenia prevýšiť hodnotu 130%.

(3) Ak bol sudca dočasne pridelený za účelom zastupovania neprítomného sudcu vykonávajúceho vyššiu funkciu, patrí mu príplatok za zastupovanie.

§ 73

Príplatok za zastupovanie

(1) Ak zastupuje sudca na základe poverenia príslušným orgánom neprítomného sudcu vykonávajúceho riadiacu funkciu alebo vyššiu sudcovskú funkciu v plnom rozsahu jeho činnosti dlhšie ako štyri týždne, patrí mu od začiatku zastupovania funkčný príplatok zastupovaného. Príplatok za zastupovanie nepatrí, ak je zastupovanie súčasťou pracovných povinností sudcu.

(2) Sudcovi, ktorý bol na základe rozvrhu práce poverený zastupovať dočasne neprítomného sudcu alebo vykonávať funkciu na dočasne neobsadenom funkčnom mieste sudcu, možno priznať príplatok za zastupovanie.

(3) O priznaní príplatku rozhodne predseda príslušného súdu po predchádzajúcom súhlase sudcovskej rady.

§ 74

Príplatok za pohotovosť

(1) Za každú hodinu pohotovosti sudcu nariadenú podľa § 40 v súlade s rozvrhom práce patrí sudcovi príplatok za pohotovosť v sume

- a) 50% zo sumy, ktorá je 1/165 jeho funkčného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú na súde a 100 % z tejto sumy, ak ide o deň pracovného pokoja,
- b) 15% zo sumy, ktorá je 1/165 jeho funkčného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú v mieste trvalého bydliska alebo prechodného bydliska, alebo na inom dohodnutom mieste a 25% z tejto sumy, ak ide o deň pracovného pokoja.

(2) Príplatok za pohotovosť nepatrí sudcovi za čas, v ktorom došlo počas trvania pohotovosti k výkonu funkcie sudcu; tento výkon je výkonom funkcie nadčas.

§ 75

Osobitný príplatok

Sudcovi, ktorý bol poverený výkonom činnosti podľa § 27 ods.3, možno priznať osobitný príplatok, ktorého výška nepresiahne 5 000 Sk. O jeho priznaní a výške rozhodne predseda príslušného súdu po predchádzajúcom súhlase sudcovej rady.

§ 76

Plat za výkon funkcie sudcu nadčas

Ak sa sudcovi za výkon funkcie nadčas podľa § 40 neposkytne náhradné voľno, patrí mu za každú hodinu výkonu funkcie nadčas 1/165 funkčného platu zvýšená o 20% a ak vykonáva funkciu v noci, v sobotu, v nedeľu alebo vo sviatok je zvýšená o 50%.

§ 77

Ďalší plat

(1) Sudcovi patrí v každom polroku kalendárneho roka ďalší plat vo výške funkčného platu patriaceho za mesiac máj alebo za mesiac november, ak v príslušnom polroku do 31. mája a do 30. novembra

- a) vykonával funkciu sudcu aspoň 75 pracovných dní,
- b) osobitný vzťah sudcu k štátu trvá,
- c) nebolo mu uložené disciplinárne opatrenie za závažné disciplinárne previnenie alebo sa nevedie proti nemu disciplinárne konanie.

(2) Plat podľa odseku 1 je splatný vo výplatnom termíne určenom pre výplatu platu za mesiac máj a za mesiac november. Ak podmienku uvedenú v odseku 1 písm. a) splní až k 30. júnu alebo k 31. decembru, je plat podľa odseku 1 splatný vo výplatnom termíne za mesiac jún a za mesiac december.

(3) Výkonom funkcie sudcu na účely poskytnutia ďalšieho platu podľa odseku 1 písm. a) je tiež doba

- a) čerpania dovolenky,
- b) plateného pracovného voľna,
- c) neprítomnosti z dôvodu úrazu, ku ktorému došlo pri výkone funkcie alebo v súvislosti s výkonom funkcie,
- d) dočasného pridelenia,
- e) prehlbovania kvalifikácie, čerpania študijného voľna pri zvyšovaní kvalifikácie.

§ 78

Vyrovnanie platu

Ak bol sudca na svoju žiadosť uvoľnený alebo odvolaný z vyššej sudcovskej funkcie, v ktorej mu patril funkčný príplatok, patrí mu počas troch mesiacov

vyrovnanie platu vo výške rozdielu medzi doterajším a novým funkčným platom. To neplatí, ak bol sudca odvolaný z funkcie na základe rozhodnutia disciplinárneho súdu.

§ 79

Odmena pri životnom jubileu

Na návrh príslušnej sudcovskej rady môže predseda súdu sudcovi pri dosiahnutí 50 rokov veku priznať odmenu až do výšky jeho funkčného platu.

§ 80

Platové pomery sudcov pri chorobe alebo úraze

V čase, keď sudca nevykonáva svoju funkciu pre chorobu alebo úraz, patrí mu príplatok k nemocenskému, ak celková doba neschopnosti v kalendárnom roku nepresiahne obdobie určené v osobitnom predpise¹⁸⁾.

§ 81

Náhrady nákladov a hmotné výhody

(1) Predseda najvyššieho súdu má počas výkonu svojej funkcie právo bezplatne užívať primerane vybavený byt len vtedy, ak má trvalý pobyt mimo sídla najvyššieho súdu. Paušálne náhrady a náhrady pri zahraničných cestách, ktoré súvisia s výkonom funkcie, mu patria v rovnakej výške ako členovi vlády. Počas výkonu svojej funkcie má právo bezplatne používať služobné motorové vozidlo a právo na zriadenie a bezplatné používanie účastníckej telefónnej stanice.

(2) Podpredseda najvyššieho súdu má právo na bezplatné používanie služobného motorového vozidla a poskytnutie a používanie jedného mobilného služobného telefónu.

(3) Sudcovi sa počas nariadenej pohotovosti prideli mobilný telefón.

¹⁸⁾ Zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení v znení neskorších predpisov.

§ 82

Započítateľná prax

(1) Do doby praxe rozhodnej pre zaradenie do príslušného platového stupňa (ďalej len „započítateľná prax“) sa započítava

- a) doba prípravnej služby justičného čakaťa,
- b) doba výkonu funkcie sudcu podľa § 62,
- c) sudcom preukázaná doba inej právnickej praxe po získaní vysokoškolského právnického vzdelania vo funkcii alebo povolaní, pre ktoré je toto vzdelanie predpísané.

(2) Do doby započítateľnej praxe podľa odseku 1 písm. b) a c) sa započítava tiež doba

- a) výkonu povinnej vojenskej služby v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom platným v čase jej výkonu alebo výkonu civilnej služby v rozsahu najviac 12 mesiacov,
- b) starostlivosti o dieťa, zodpovedajúca dĺžke materskej dovolenky a ďalšej materskej dovolenky ustanovenej osobitným predpisom v čase jej čerpania, osobnej celodennej starostlivosti o dieťa ťažko zdravotne postihnuté ustanovenej osobitným predpisom, najviac však šesť rokov zo súhrnu týchto dôb,
- c) počas ktorej sudca nemohol vykonávať svoju funkciu z dôvodov uvedených v osobitnom zákone¹⁸⁾,
- d) prerušenia výkonu funkcie z dôvodu podľa § 24 odsek 1 až 3.

(3) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže minister so súhlasom Rady sudcov Slovenskej republiky rozhodnúť o započítaní inej doby po získaní vysokoškolského vzdelania do započítateľnej praxe.

§ 83

Priznanie základného platu a príplatku

(1) Sudcovi okresného súdu a krajského súdu patrí základný plat podľa tohto zákona odo dňa zloženia sľubu.

¹⁸⁾ § 21 zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov.

(2) Základný plat sudcu najvyššieho súdu a základný plat sudcu zaradeného do vyššieho platového stupňa alebo platovej skupiny patrí sudcovi od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po dni, v ktorom nastala rozhodujúca skutočnosť pre priznanie tohto príplatku; ak je týmto dňom prvý deň v mesiaci, už od tohto dňa.

(3) Funkčný príplatok patrí sudcovi odo dňa menovania do príslušnej funkcie.

(4) Príplatok podľa § 72 a 73 patrí sudcovi od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po dni, v ktorom nastala rozhodujúca skutočnosť pre priznanie týchto príplatkov.

§ 84

Zníženie funkčného platu

Znížiť funkčný plat sudcu možno len na základe právoplatného rozhodnutia disciplinárneho súdu.

§ 85

Úprava základného platu

(1) Ak sa v rozhodujúcom období zvýši priemerný plat zamestnanca národného hospodárstva Slovenskej republiky o viac ako 10%, upraví sa sudcom základný plat o príslušné percento.

(2) Rozhodujúcim obdobím podľa odseku 1 je predchádzajúci kalendárny polrok.

§ 86

Krátenie funkčného platu

(1) Ak je sudcovi poskytnuté neplatené voľno, kráti sa mu funkčný plat primerane počtu dní, počas ktorých nevykonával funkciu.

(2) Sudcovi s kratším pracovným časom patrí funkčný plat zodpovedajúci tomuto pracovnému času.

Splatnosť a vyplácanie platu

§ 87

(1) Platové náležitosti sudcu podľa tohto zákona (ďalej len „plat“), ak nie je ustanovené inak, sú splatné pozadu za mesačné obdobie, a to najneskôr do 15. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Sudca má právo pred uplynutím kalendárneho mesiaca na preddavok na plat.

(2) Ak je plat splatný v čase čerpania dovolenky sudcu, musí mu byť vyplatený na základe písomnej žiadosti pred nastúpením dovolenky. To platí i pri nástupe na službu v ozbrojených silách alebo do civilnej služby.

(3) Osobný úrad sudcu vyplatí sudcovi jeho splatný plat v deň skončenia výkonu funkcie.

§ 88

(1) Plat sa vypláca v slovenskej mene.

(2) Plat sa vypláca počas pracovnej doby stanovenej v rozvrhu práce na príslušnom súde, ak osobitný zákon neustanoví inak. Na písomnú žiadosť je osobný úrad sudcu povinný plat prípadne iné plnenia v prospech sudcu poukázať na sudcom určený účet v banke v Slovenskej republike alebo zaslať mu ho poštou. Sudca môže na prevzatie platu splnomocniť inú osobu.

§ 89

Ak to ustanoví osobitný predpis, je sudca povinný určiť účet, na ktorý mu má byť poukazovaný plat; inak mu bude plat poukazovaný poštou. Náklady takej výplaty platu nesmie znášať sudca.

§ 90

(1) Osobný úrad sudcu je povinný vydať sudcovi doklad obsahujúci údaje o jednotlivých zložkách platu a o vykonaných zrážkach. Na jeho žiadosť je osobný úrad povinný umožniť mu nazretie do podkladov, na základe ktorých sa plat vypočítal.

(2) V platových veciach rozhoduje predseda súdu, na ktorom sudca vykonáva funkciu. O námietkach proti rozhodnutiu predsedu súdu, ak im sám nevyhovie, rozhodne príslušná sudcovská rada.

§ 91

Zrážky z platu

(1) Zrážky z platu možno vykonať iba na základe písomného súhlasu sudcu o zrážkach z platu. Inak môže osobný úrad sudcu z platu zraziť len

- a) poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové zabezpečenie a poistné na zdravotné poistenie, ktoré je povinný platiť sudca prípadne príspevok na poistenie v nezamestnanosti, ak je sudca jeho platiteľom,
- b) preddavok na daň z príjmov zo závislej činnosti,
- c) preddavok na plat, ktorý je sudca povinný vrátiť preto, že neboli splnené podmienky pre priznanie tohto platu,
- d) sumy postihnuté výkonom rozhodnutia alebo exekúciou podľa osobitného predpisu²⁰⁾,
- e) plat za dovolenku, na ktorú sudca stratil nárok alebo na ktorú mu nárok nevznikol,
- f) nevyúčtované preddavky cestovných náhrad podľa osobitného predpisu,
- g) sumy pripadajúce štátu na základe disciplinárneho opatrenia, peňažného trestu alebo náhrady uložené na základe vykonateľného rozhodnutia príslušných orgánov.

(2) Poradie zrážok z platu ustanovuje osobitný predpis.

§ 92

Ochrana údajov

Osobný úrad sudcu zabezpečuje ochranu údajov podľa osobitného predpisu²¹⁾ a majetkových priznaní sudcu podľa tohto zákona.

²⁰⁾) Napríklad Občiansky súdny poriadok, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.

²¹⁾) Zákon č. 52/1998 Z. z. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch.

Ô s m a h l a v a

S o c i á l n e z a b e z p e č e n i e s u d c u

§ 93

Príplatok k nemocenskému

(1) Ak je sudca uznaný pre chorobu alebo úraz za dočasne neschopného na výkon funkcie a vznikol mu nárok na nemocenské podľa osobitného predpisu, patrí mu príplatok k nemocenskému vo výške rozdielu medzi funkčným platom po odpočítaní preddavku na daň z príjmov zo závislej činnosti, poistného na zdravotné poistenie, poistného na nemocenské poistenie a na dôchodkové zabezpečenie a poskytnutým nemocenským.

(2) Príplatok k nemocenskému sudcovi nepatrí, ak dočasná neschopnosť sudcu na výkon jeho funkcie vznikla v dôsledku úrazu pri výkone funkcie alebo choroby z povolania.

§ 94

Príplatok k peňažnej pomoci v materstve

Ak sudcovi vznikne nárok na peňažnú pomoc v materstve, patrí mu príplatok k peňažnej pomoci v materstve vo výške 55% funkčného platu.

§ 95

Príplatok k dôchodku za výkon funkcie sudcu

- (1) Sudca má nárok na príplatok k dôchodku, ak
- a) skončil výkon funkcie sudcu a
 - b) má nárok na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku, invalidného dôchodku.
- (2) Nárok na príplatok k dôchodku podľa odseku 1 má aj
- a) manželka alebo manžel po zosnulom sudcovi alebo sudkyni, ak má nárok na vdovský alebo vdovecký dôchodok, vo výške 60% z príplatku, na ktorý by mal sudca nárok,

b) nezaopatrené dieťa, ktoré po zosnulom rodičovi, ktorý bol sudcom, má nárok na sirotsky dôchodok, vo výške 30 % z príplatku, na ktorý by mal sudca nárok.

(3) Výška mesačného príplatku k dôchodku sudcu, k vdovskému dôchodku, k vdoveckému dôchodku a k sirotskému dôchodku je za každý rok výkonu funkcie sudcu 3,75 % zo základu; najviac však za 40 rokov výkonu funkcie. Ak výkon funkcie netrval celý rok, patrí sudcovi príplatok v zodpovedajúcej výške za každý mesiac výkonu funkcie. Základom pre výpočet príplatku k dôchodku je suma priznaného dôchodku.

(4) Priznaný príplatok k dôchodku sa zvýši o ustanovené percento a o ustanovenú pevnú sumu zvýšenia dôchodkov. Zvýšený príplatok patrí odo dňa, od ktorého patrí zvýšenie dôchodku.

(5) O príplatku rozhoduje a vypláca ho ministerstvo .

Konanie o príplatku k nemocenskému, o príplatku k peňažnej pomoci v materstve a o príplatku k dôchodku sudcu

§ 96

Úhrn príplatku k nemocenskému a nemocenského a úhrn príplatku k peňažnej pomoci v materstve a peňažnej pomoci v materstve nesmie presiahnuť výšku funkčného platu po odpočítaní dane z príjmov a poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové zabezpečenie a poistného na zdravotné poistenie, prípadne aj ich príspevku na poistenie v nezamestnanosti, ak je sudca platiteľom.

§ 97

O príplatku podľa § 93 a 94 (ďalej len „príplatok“) rozhoduje osobný úrad sudcu.

§ 98

(1) Nárok na príplatok vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na príplatok.

(2) Konanie o priznanie príplatku sa začína na základe písomnej žiadosti sudcu, prípadne pozostaleho po sudcovi; žiadosť sa podáva na tlačive určenom ministerstvom.

(3) Ak sa dodatočne zistí, že sa príplatok priznal alebo sa vypláca v nižšej sume ako patrí, alebo že sa neprávom odoprel, alebo že sa priznal od neskoršieho dátumu ako od ktorého patrí, príplatok sa zvýši alebo prizná odo dňa, od ktorého príplatok alebo jeho zvýšenie patrí, najviac však tri roky spätne odo dňa zistenia alebo uplatnenia nároku na príplatok alebo na jeho zvýšenie.

(4) Ak zanikol nárok na príplatok, alebo ak sa zistí, že príplatok sa priznal neprávom, príplatok sa odníme.

(5) Ak sa zistí, že príplatok sa priznal vo vyššej sume ako patrí, príplatok sa zníži. Sudca alebo pozostalý po sudcovi je povinný vrátiť príplatok alebo jeho časť ak sa zistí, že príplatok bol priznaný neprávom alebo vo vyššej výmere, najviac však tri roky spätne odo dňa zistenia.

(6) Ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu príplatku, jeho výplata sa zastaví alebo obnoví alebo sa príplatok vypláca v nižšej alebo vyššej sume.

(7) Nárok na príplatok uplynutím času nezaniká.

(8) Nárok na výplatu príplatku alebo jeho časti sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, za ktorý príplatok alebo jeho časť patrí.

§ 99

(1) Príplatok k nemocenskému a príplatok k peňažnej pomoci v materstve sa vypláca pozadu, za príslušný kalendárny mesiac spolu s platom.

(2) Príplatok k dôchodku vypláca ministerstvo vopred v pravidelných mesačných lehotách ním určených ak tento zákon neustanoví inak.

(3) Výška príplatkov uvedených v odseku 1 a 2 sa zaokrúhľuje na celé desiatky korún smerom nahor.

(4) Príplatok uvedený v odseku 2 sa vypláca do cudziny pozadu v trojmesačných lehotách po predchádzajúcom potvrdení o trvalom zdržiavaní sa sudcu alebo pozostaleho po sudcovi v cudzine.

(5) Poberateľom príplatku k dôchodku sudcu po sudcovi je pozostalý alebo jeho zákonný zástupca.

§ 100

(1) Právo na príplatok zaniká dňom smrti sudcu alebo pozostalého po sudcovi, ak má právo na príplatok.

(2) Ak sudca zomrel po uplatnení nároku na príplatok, vstupujú do ďalšieho konania o príplatok a nadobúdajú nárok na sumy splatné do smrti sudcu postupne manželka (manžel), deti a rodičia, ak žili so sudcom v čase jeho smrti v spoločnej domácnosti²³⁾. Podmienka spoločnej domácnosti nemusí byť splnená u detí, ktoré majú nárok na príplatok k sirotskému dôchodku po zomretom sudcovi.

(3) Ak sa príplatok priznal pred smrťou sudcu, vyplatia sa splatné sumy, ktoré sa nevyplatili do dňa smrti sudcu členom jeho rodiny podľa poradia a za podmienok ustanovených v odseku 2.

(4) Nároky prechádzajúce na osoby uvedené v odsekoch 2 a 3 nie sú predmetom dedičstva; predmetom dedičstva sa stávajú, ak niet týchto osôb.

§ 101

(1) Proti rozhodnutiu osobného úradu sudcu o príplatku možno podať do 15 dní od doručenia rozhodnutia odvolanie, o ktorom rozhodne ministerstvo.

(2) Proti rozhodnutiu ministerstva o nároku na príplatok k dôchodku podľa § 95 ods. 5 je možné podať rozklad, o ktorom rozhodne minister .

(3) Sudca a osoby uvedené v § 100 ods. 2 môžu podať na súd návrh na preskúmanie rozhodnutia vo veciach príplatku do 30 dní odo dňa doručenia právoplatného rozhodnutia.

§ 102

(1) Na účely zdravotného poistenia²⁴⁾, nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia²⁵⁾ sa sudca posudzuje ako zamestnanec; osobný úrad sudcu sa posudzuje ako zamestnávateľ.

(2) Na účely platenia príspevku na poistenie v nezamestnanosti sa sudca zvolený na štyri roky posudzuje ako zamestnanec; osobný úrad sudcu sa posudzuje ako zamestnávateľ.

²³⁾ § 115 Občianskeho zákonníka.

²⁴⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov.

²⁵⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov.

(3) Sudca ustanovený do funkcie bez časového obmedzenia neplatí príspevok na poistenie v nezamestnanosti. Za takého sudcu osobný úrad sudcu neplatí príspevok na poistenie v nezamestnanosti.

Deviata hlava

Náhrada škody

§ 103

Predchádzanie škodám

Správa súdov je povinná bez zbytočného odkladu zabezpečiť odstránenie okolností ohrozujúcich život, zdravie alebo majetok osôb, ktoré sudca v súvislosti s konaním pred súdom oznámi správe súdov.

§ 104

Zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom

Za škodu spôsobenú rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom súdu zodpovedá štát. Kedy a v akej miere môže štát vymáhať náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom od sudcu, ustanovuje osobitný predpis²⁶⁾.

§ 105

Požadovanie náhrady škody a určovanie jej výšky

(1) Správa súdu je povinná vymáhať od sudcu náhradu škody, za ktorú zodpovedá.

(2) Výška náhrady škody spôsobenej z nedbanlivosti nesmie presiahnuť u jednotlivého sudcu sumu rovnajúcu sa trojnásobku jeho funkčného platu pred porušením povinnosti, ktorým spôsobil škodu.

(3) O povinnosti nahradiť škodu a výške požadovanej náhrady škody rozhoduje predseda súdu. Ak spôsobil škodu predseda súdu sám alebo spoločne so sudcom a podriadeným zamestnancom, rozhodne o povinnosti nahradiť škodu a jej

²⁶⁾ Zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

výške predsedu krajského súdu. O povinnosti nahradit' škodu a jej výške u predsedov vyšších súdov rozhodne ministerstvo.

Zodpovednosť štátu

§ 106

(1) Za škodu, ktorá vznikla sudcovi pri výkone funkcie alebo v súvislosti s ňou zodpovedá štát. Štát zodpovedá aj za škodu, ktorá sudcovi a jeho rodinným príslušníkom vznikla pre výkon funkcie sudcu.

(2) Za štát koná príslušná správa súdu.

§ 107

Štát sa nemôže zbaviť zodpovednosti, ak sudca utrpel škodu

- a) počas súdneho pojednávania alebo iného verejného úkonu,
- b) pri výsluchu účastníka konania mimo súdneho pojednávania v priestoroch súdu alebo na inom mieste, kde uskutočnil úkon,
- c) pri rozhodovaní o väzbe,
- d) pri odvracaní nebezpečenstva hroziaceho životu alebo zdraviu alebo škody hroziacej na majetku, ak tento stav sám nevyvolal,
- e) pre výkon funkcie sudcu.

§ 108

Zodpovednosť za škodu na odložených veciach

Za veci, ktoré sa k výkonu funkcie obvykle nenosia, napríklad väčšie sumy peňazí, klenoty a iné cennosti, a ktoré správa súdu neprevzala do osobitnej úschovy, má sudca právo na náhradu len do sumy 15 000 Sk. Ak sa zistí, že škodu na týchto veciach spôsobil iný sudca alebo zamestnanec súdu alebo ak správa súdu prevzala tieto veci do osobitnej úschovy, uhradí správa súdu škodu bez obmedzenia.

§ 109

Náhrada škody pri úrazoch a chorobách z povolania

Sudca má právo na náhradu škody, ak pri výkone funkcie sudcu alebo v priamej súvislosti s ňou dôjde k poškodeniu sudcu na zdraví, alebo k jeho smrti úrazom (ďalej len „úraz“). To platí aj vtedy, ak došlo k ublíženiu na zdraví pre výkon funkcie sudcu.

§ 110

Náhrada za stratu na plate

(1) Náhrada za stratu na plate po dobu dočasnej neschopnosti na výkon funkcie je rozdiel medzi posledným funkčným platom sudcu pred vznikom škody spôsobenej úrazom alebo chorobou z povolania a výškou nemocenského a príplatku k nemocenskému.

(2) Náhrada škody podľa odseku 1 prislúcha aj pri ďalšej neschopnosti na výkon funkcie z dôvodu toho istého úrazu alebo choroby z povolania; pritom sa vychádza z funkčného platu sudcu pred vznikom tejto ďalšej škody.

(3) Náhrada za stratu na plate po skončení dočasnej neschopnosti na výkon funkcie sa pri uznaní invalidity poskytne sudcovi v takej výške, aby spolu s jeho invalidným dôchodkom a príplatkom k dôchodku dosiahol naposledy určený funkčný plat. Pritom sa neprihliada na zvýšenie invalidného dôchodku pre bezvládnosť.

(4) Ak je sudca neschopný na výkon funkcie napriek úľavám a skrátenému úväzku, patrí mu náhrada podľa odseku 1, aj keď je zárobkovo činný.

(5) Náhrada za stratu na plate podľa odseku 1 a 2 patrí najdlhšie do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom sudca dovíšil vek 65 rokov.

§ 111

Náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia

Ak sudca utrpel úraz v dôsledku trestného činu spáchaného inou osobou pre výkon funkcie sudcu alebo v dôsledku konania, ktoré smerovalo proti výkonu funkcie sudcu, patrí mu náhrada za bolesť najmenej v dvojnásobnej výške.

§ 112

Jednorázové mimoriadne odškodnenie a náklady pohrebu

Sudcovi, ktorý v dôsledku úrazu, ku ktorému došlo v dôsledku trestného činu spáchaného inou osobou pre výkon funkcie sudcu alebo v dôsledku konania, ktoré

smerovalo proti výkonu funkcie sudcu, stratil schopnosť vykonávať funkciu sudcu, patrí jednorázové mimoriadne odškodnenie vo výške sto násobku minimálnej mzdy.

§ 113

Odškodnenie pozostalých a rodinných príslušníkov

(1) Ak sudca, ktorý z dôvodu úrazu, ku ktorému došlo v dôsledku trestného činu spáchaného inou osobou pre výkon funkcie sudcu alebo v dôsledku konania, ktoré smerovalo proti výkonu funkcie sudcu, zomrel, prislúcha jednorázové odškodnenie pozostalých pozostalemu manželovi a každému dieťaťu, ktoré má nárok na sirotsky dôchodok vo výške päťdesiat násobku minimálnej mzdy. V odôvodnených prípadoch sa jednorázové odškodnenie prizná aj rodičom zomretého sudcu vo výške dvadsať násobku minimálnej mzdy.

(2) Náhrada vecnej škody prislúcha dedičom zomretého sudcu.

(3) Nákladmi spojenými s pohrebom sa rozumejú najmä náklady účtované pohrebným ústavom, cintorínske poplatky, náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej tabule do výšky 25 000 Sk, náklady na úpravu hrobu, cestovné náklady a jedna tretina primeraných nákladov na smútočné ošatenie a smútočné pohostenie. Náklady na smútočné ošatenie a cestovné náklady sa hradia len manželovi, deťom, rodičom a starým rodičom alebo ďalším osobám, ktoré boli na zomrelého odkázané výživou.

(4) Nároky upravené v § 109 až 112 patria aj manželovi, manželke alebo deťom sudcu, ak utrpeli škodu pre výkon funkcie sudcu.

§ 114

Konanie vo veciach náhrady škody

(1) O náhrade škody podľa tohto zákona rozhoduje v prvom stupni predseda súdu na ktorom sudca vykonáva funkciu alebo na ktorom pred svojou smrťou svoju funkciu vykonával, ak nie je ustanovené inak. K spôsobu a rozsahu náhrady škody sa vyjadrí sudcovská rada.

(2) O odvolaní proti rozhodnutiu predsedu okresného súdu rozhoduje predseda príslušného krajského súdu, o odvolaní proti rozhodnutiu predsedu krajského súdu rozhoduje ministerstvo. Proti rozhodnutiu predsedu najvyššieho súdu je možný rozklad.

(3) Na konanie o náhrade škody sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

(4) Proti rozhodnutiu o odvolaní (rozklade) má právo podať sudca žalobu o preskúmanie rozhodnutia do 30 dní odo dňa jeho doručenia.

(5) Ak ide o náhradu škody spôsobenej úrazom alebo chorobou z povolania rozhoduje v prvom stupni vždy predseda krajského súdu alebo najvyššieho súdu.

TRETIA ČASŤ DISCIPLINÁRNA ZODPOVEDNOSŤ SUDCOV

Prvá hlava Všeobecné ustanovenia o disciplinárnej zodpovednosti

§ 115

Rozsah disciplinárnej zodpovednosti sudcu

Sudca je disciplinárne zodpovedný za disciplinárne previnenie a za konanie, ktoré má znaky priestupku podľa osobitného predpisu²⁷⁾ alebo za konanie, ktoré môže byť postihnuté sankciami podľa osobitných predpisov²⁸⁾.

§ 116

Disciplinárne previnenie

(1) Disciplinárnym previnením je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinností sudcu, správanie, ktoré vzbudzuje oprávnené pochybnosti o nezávislosti sudcu, o svedomitosti a nestrannosti sudcu pri rozhodovaní, o nezaujatosti sudcu voči účastníkom konania a o úsilí ukončiť súdne konanie spravodlivo a bez zbytočných prierahov.

(2) Konanie uvedené v odseku 1 je závažným disciplinárnym previnením, ak vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, mieru zavinenia, opakovanie alebo iné priťažujúce okolnosti je jeho škodlivosť zvýšená.

²⁷⁾ Napríklad § 2 ods. 1 a § 10 ods. 1 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č.372/1990 Zb. o priestupkoch.

²⁸⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č.287/1994 Z .z. o ochrane prírody a krajiny v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.222/1996 Z. z.

§ 117

Disciplinárne opatrenie

(1) Za disciplinárne previnenie možno uložiť niektoré z týchto disciplinárnych opatrení

- a) napomenutie,
- b) zníženie funkčného platu až o 15% na dobu najviac troch mesiacov a pri opätovnom disciplinárnom previnení, ktorého sa sudca dopustil v čase pred zahladením disciplinárneho postihu na dobu najviac šiestich mesiacov.

(2) Za priestupok alebo za iné porušenie zákona možno uložiť za podmienok ustanovených osobitnými predpismi, tieto disciplinárne opatrenia

- a) napomenutie,
- b) pokutu vo výške ustanovenej osobitnými predpismi,
- c) zákaz činnosti, s výnimkou výkonu funkcie sudcu, na dobu ustanovenú osobitnými predpismi,
- d) prepadnutie vecí.

Tieto disciplinárne opatrenia možno uložiť jednotlivo alebo popri sebe; napomenutie nemožno uložiť spolu s iným opatrením uvedeným v odsekoch 1 a 2.

(3) Za závažné disciplinárne previnenie alebo za priestupok, ktorý má súčasne povahu závažného disciplinárneho previnenia, možno uložiť ako disciplinárne opatrenie

- a) odvolanie z funkcie predsedu senátu alebo
- b) preloženie sudcu na iný súd toho istého stupňa alebo nižšieho stupňa.

(4) Za závažné disciplinárne previnenie alebo za priestupok, ktorý má súčasne povahu závažného disciplinárneho previnenia, ktoré nie sú zlučiteľné s výkonom funkcie sudcu, možno uložiť ako disciplinárne opatrenie aj odvolanie z funkcie sudcu; o odvolaní z funkcie sudcu rozhodne národná rada.

(5) Disciplinárnym opatrením za vedomé nesplnenie povinnosti podať majetkové priznanie v zmysle § 32 ods. 1 ani v lehote stanovenej podľa § 33 ods. 1 alebo za uvedenie vedome nepravdivých údajov v majetkovom priznaní alebo za nespôsobilosť sudcu hodnoverným spôsobom preukázať pôvod majetkových prírástkov, ktoré zjavne presahujú súhrn jeho platov a iných vyčíslených príjmov (§ 31 ods. 2 písm. c) je vydanie a zverejnenie rozhodnutia o tom, že dotknutý sudca v príslušnom roku nepreukázal zákonom predpokladaným spôsobom pôvod svojich majetkových prírástkov, ktorým konaním mohol narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie

sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

(6) Konanie v odseku 5 môže byť podľa okolností prípadu považované za závažné disciplinárne previnenie, najmä ak ide o opakované porušenie niektorej z povinností sudcu uvedených v odseku 5 alebo ide o značný majetkový prírastok, ktorého pôvod sudca nepreukázal, za ktoré možno spolu s opatrením podľa odseku 5 uložiť ako disciplinárne opatrenie aj odvolanie z funkcie sudcu (odsek 4); o odvolaní z funkcie sudcu rozhodne národná rada.

(7) Drobné nedostatky v práci alebo drobné poklesky v správaní alebo priestupok môže orgán, ktorý je oprávnený podať návrh na začatie disciplinárneho konania, vybaviť, ak je to dostačujúce, aj tým, že sudcu písomne napomenie.

(8) Dotknutý sudca sa môže v lehote pätnásť dní odo dňa, keď sa o udelení napomenutia dozvie, obrátiť na príslušný disciplinárny súd s návrhom na určenie, že napomenutie je neplatné.

§ 118

Zánik disciplinárnej zodpovednosti sudcu

Zodpovednosť sudcu za disciplinárne previnenie zaniká, ak od jeho spáchania uplynuli dva roky.

Druhá hlava

Disciplinárny súd

§ 119

(1) Disciplinárnu zodpovednosť zisťuje a disciplinárne opatrenia ukladá disciplinárny súd. Disciplinárny súd tiež zisťuje, či sú dané dôvody odvolania z funkcie sudcu podľa § 18 ods. 1 alebo 2.

(2) Disciplinárny súd je najvyšší súd.

(3) Sudcov disciplinárneho súdu volí na obdobie troch rokov Rada sudcov Slovenskej republiky z kandidátov navrhnutých príslušnými sudcovskými radami tak, aby v ňom mali primerané zastúpenie sudcovia všetkých druhov a stupňov všeobecných súdov. Za sudcu disciplinárneho súdu môže byť zvolený sudca, ktorý

- a) vo funkcii sudcu pôsobí najmenej päť rokov,
- b) nebolo mu uložené disciplinárne opatrenie a
- c) nevedia sa proti nemu disciplinárne konanie,

(ďalej len „sudca disciplinárneho súdu“).

Členovia Rady sudcov Slovenskej republiky, sudcovských rád a predsedovia a podpredsedovia súdov nemôžu byť volení za sudcu disciplinárneho súdu.

(4) Na účely disciplinárneho konania sa sudcovia disciplinárneho súdu zvolení podľa odseku 3, ktorí nie sú sudcami najvyššieho súdu, považujú za sudcov dočasne pridelených podľa § 12 ods.1 na najvyšší súd; nezakladá to však nárok na základný plat alebo príplatky, ktoré by takému prideleniu ináč zodpovedali.

(5) Disciplinárny súd rozhoduje v disciplinárnych senátoch, ktorých počet určuje Rada sudcov Slovenskej republiky. Predsedov disciplinárnych senátov volí a odvoláva Rada sudcov Slovenskej republiky vždy zo sudcov najvyššieho súdu. Rada sudcov Slovenskej republiky na konci kalendárneho roka stanoví rozvrh práce na nasledujúci kalendárny rok, v ktorom sa ustanoví zloženie disciplinárnych senátov, určí sa spôsob prideľovania vecí, ako aj spôsob vzájomného zastupovania sa sudcov disciplinárneho súdu

(6) Disciplinárny senát prvého stupňa je päťčlenný; dvaja členovia disciplinárneho senátu sú zvolení sudcovia krajských súdov, ďalší dvaja členovia sú zvolení sudcovia okresných súdov a senátu predsedá podľa odseku 5 zvolený sudca najvyššieho súdu. Odvolací disciplinárny senát je sedemčlenný a za jeho členov môžu byť zvolení len sudcovia najvyššieho súdu.

(7) Disciplinárny sudca nemôže byť zaradený do disciplinárneho senátu po dobu dočasného pridelenia podľa § 12 ods. 2 písm. a) a c) a § 12 ods. 3, ak nejde o dočasné pridelenie na súd vyššieho stupňa, po dobu dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu podľa § 22 alebo ak sa proti nemu vedie disciplinárne konanie.

(8) Funkcia disciplinárneho sudcu zanikne

- a) zánikom funkcie sudcu,
- b) ustanovením sudcu za predsedu alebo podpredsedu súdu,
- c) zvolením sudcu za člena sudcovskej rady alebo Rady sudcov Slovenskej republiky,
- d) právoplatnosťou rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia.

(9) Ak disciplinárny senát vykonal úkony v disciplinárnom konaní začatom pred uplynutím svojho funkčného obdobia, disciplinárne konanie dokončí, aj keď jeho funkčné obdobie už uplynulo.

Tretia hlava

Disciplinárne konanie

§ 120

Začatie disciplinárneho konania

(1) Disciplinárne konanie sa začína na návrh. Bez návrhu možno disciplinárne konanie začať len v prípade, ak vec disciplinárnemu súdu postúpil orgán činný v trestnom konaní.

(2) Návrh na začatie disciplinárneho konania je oprávnený podať

- a) minister,
- b) predseda krajského súdu aj proti sudcovi okresného súdu v jeho obvode,
- c) predseda súdu proti sudcovi príslušného súdu.

(3) Na podnet ministra alebo sudcovskej rady predseda súdu je povinný podať návrh na začatie disciplinárneho konania.

(4) Pre priestupky ublíženia na zdraví z nedbanlivosti, úmyselného narušenia občianskeho spolužitia hrubým konaním a proti majetku spáchané medzi blízkymi osobami, orgán uvedený v odseku 2 podá návrh na začatie disciplinárneho konania len z podnetu poškodeného, jeho zákonného zástupcu alebo opatrovníka. Podnet možno vziať späť až do doby, než sa disciplinárny senát a ak sa podalo odvolanie, odvolací senát, odoberie na poradu.

(5) Návrh na začatie disciplinárneho konania možno podať na disciplinárnom súde do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa orgán oprávnený podať návrh dozvedel o disciplinárnom previnení, najneskôr však do dvoch rokov odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia. Ak ide o priestupok, môže oprávnený orgán oznámiť jeho spáchanie najneskôr do jedného roka odo dňa jeho spáchania.

(6) Návrh musí obsahovať meno a priezvisko sudcu, proti ktorému návrh smeruje, opis skutku, pre ktorý sa navrhuje začatie disciplinárneho konania, a označenie dôkazov, o ktoré sa návrh opiera; ak ide o priestupok, návrh musí ďalej obsahovať označenie príslušného ustanovenia zákona, ktorého znaky skutok napĺňa a dôkazy, ktoré svedčia o spáchaní priestupku.

(7) Návrh na začatie disciplinárneho konania možno vziať späť až do doby, než sa disciplinárny senát prípadne odvolací disciplinárny senát odoberie na záverečnú poradu. Nový návrh v takomto prípade už nie je možné podať.

§ 121

Rozhodovanie o námietke zaujatosti

(1) Ak nastanú okolnosti, ktoré môžu zakladať dôvod zaujatosti predsedu disciplinárneho senátu alebo jeho členov, môže ten, koho sa konanie týka, namietať ich zaujatosť.

(2) O zaujatosti rozhodne iný disciplinárny senát rovnakého stupňa. Ak prvostupňový disciplinárny senát nemožno zostaviť z dôvodu námietky, ktorá smeruje proti všetkým členom prvostupňovým disciplinárnych senátov, rozhodne o nej druhostupňový disciplinárny senát.

(3) Ak pre zaujatosť všetkých sudcov disciplinárneho súdu nemôže byť zložený prvostupňový disciplinárny senát alebo druhostupňový disciplinárny senát, rozhodne o jeho zložení Rada sudcov Slovenskej republiky.

§ 122

Upovedomenie o začatí disciplinárneho konania

O začatí disciplinárneho konania upovedomí predseda disciplinárneho senátu sudcu, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, dorúčením návrhu na začatie disciplinárneho konania do vlastných rúk a poučí ho o práve zvoliť si obhajcu z radov advokátov alebo sudcov, vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a navrhnúť dôkazy na svoju obhajobu.

§ 123

Predbežné šetrenie

Ak obsah návrhu za začatie disciplinárneho konania vyžaduje predbežné objasnenie uvádzaných skutočností, predseda disciplinárneho senátu alebo ním poverený člen disciplinárneho senátu vykoná potrebné šetrenie. Môže zistiť stanovisko sudcu, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, zistiť potrebné ďalšie skutočnosti a dôkazy, ktoré v návrhu nie sú uvedené, a ak ide o listiny alebo iné veci, zadovážiť ich na vykonanie dôkazu.

§ 124

Zastavenie disciplinárneho konania

Disciplinárny senát bez ústneho pojednávania konanie zastaví ak,

- a) bol návrh na začatie disciplinárneho konania podaný oneskorene alebo vzatý späť,
- b) bol návrh na začatie disciplinárneho konania podaný bez podnetu poškodeného, ak je taký podnet potrebný, alebo ak bol podnet vzatý späť,
- c) bol sudca odvolaný z funkcie, ak sa vzdal funkcie alebo ak jeho funkcia zanikla podľa § 19; ak je sudca disciplinárne stíhaný pre priestupok alebo za konanie, ktoré môže byť postihnuté sankciami podľa osobitných predpisov, disciplinárny senát postúpi vec v takom prípade orgánu príslušnému na prejednanie takej veci,
- d) je sudca disciplinárne stíhaný pre priestupok, ktorého prejednanie bráni amnestia,
- e) zanikla zodpovednosť za disciplinárne previnenie alebo za priestupok,
- f) o skutku, pre ktorý sa vedie disciplinárne konanie, sa právoplatne rozhodlo v trestnom konaní.

§ 125

Prerušenie disciplinárneho konania

(1) Ak sa disciplinárny senát domnieva, že skutočnosti, ktoré sa sudcovi kladú za vinu, majú znaky trestného činu, disciplinárne konanie preruší a vec postúpi príslušnému orgánu činnému v trestnom konaní.

(2) Disciplinárny senát preruší disciplinárne konanie tiež vtedy, ak sa dozvie, že pre skutok, pre ktorý sa disciplinárne konanie začalo, sa proti sudcovi vedie trestné konanie.

(3) Prerušenie disciplinárneho konania trvá do právoplatnosti rozhodnutia v trestnom konaní. Ak nie sú splnené podmienky pre pokračovanie v disciplinárnom konaní alebo pre konanie v osobitných prípadoch, disciplinárny senát disciplinárne konanie zastaví.

§ 126

Nariadenie ústneho pojednávania

(1) Po vykonaní predbežného šetrenia alebo ak nie je také šetrenie potrebné, určí predseda disciplinárneho senátu termín ústneho pojednávania, upovedomí o ňom orgán, ktorý podal návrh na začatie disciplinárneho konania, sudcu, proti ktorému návrh smeruje, a ak má sudca obhajcu, tiež jeho obhajcu. Ak ide o disciplinárne konanie pre priestupok, upovedomí sa o termíne ústneho pojednávania tiež poškodený, jeho zástupca alebo opatrovník. Sudcovi, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, jeho obhajcovi a poškodenému alebo jeho zástupcovi alebo opatrovníkovi sa doručí návrh na začatie disciplinárneho konania spolu s poučením o ich právach.

(2) Ak treba vypočuť svedkov, predvolá ich predseda disciplinárneho senátu na ústne pojednávanie.

(3) Termín ústneho pojednávania sa určí tak, aby sudca a jeho obhajca mali od upovedomenia aspoň päť pracovných dní na prípravu obhajoby. Rovnakú lehotu na prípravu treba poskytnúť orgánu, ktorý podal návrh na začatie disciplinárneho konania, a poškodenému, prípadne jeho zástupcovi alebo opatrovníkovi.

(4) O termíne ústneho pojednávania sa upovedomí tiež predseda súdu, na ktorom je sudca proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie činný, ak nebol upovedomený už ako navrhovateľ.

§ 127

Ústne pojednávanie

(1) Ústne pojednávanie sa koná zásadne v prítomnosti sudcu, proti ktorému návrh smeruje. V jeho neprítomnosti možno vec prejednať iba vtedy, ak bol o termíne ústneho pojednávania riadne upovedomený a ak sa odmietne dostaviť pred disciplinárny senát, alebo ak sa bez dôvodného ospravedlnenia nedostaví, alebo ak sa práva účasti na ústnom pojednávaní výslovne vzdá. Ak si sudca zvolí obhajcu, má obhajca právo zúčastniť sa na ústnom pojednávaní.

(2) Na začiatku ústneho pojednávania prednesie navrhovateľ návrh na začatie disciplinárneho konania a odôvodní ho. Ak navrhovateľ nie je prítomný, prednesie návrh na začatie disciplinárneho konania predseda disciplinárneho senátu alebo ním určený člen disciplinárneho senátu; obdobne sa postupuje, ak vec disciplinárneho senátu oznámil príslušný orgán.

(3) Ak sa vedie disciplinárne konanie pre priestupok, môže poškodený, ktorému bola spôsobená majetková škoda, uplatniť pred začatím dokazovania nárok na jej náhradu. Predseda disciplinárneho senátu poučí poškodeného o jeho práve, ak sa tak už nestalo v upovedomení o ústnom pojednávaní.

(4) Ak sa vykonalo predbežné šetrenie, predseda disciplinárneho senátu alebo ním určený člen disciplinárneho senátu oboznámi disciplinárny senát a účastníkov konania s jeho výsledkami.

(5) Predseda disciplinárneho senátu vypočuje sudcu, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, a vykoná ďalšie potrebné dôkazy. Sudca má právo odoprieť výpoveď. Osoby, ktoré boli povolané ako svedkovia, prípadne znalci, sú povinné sa na ústne pojednávanie dostaviť a pred disciplinárnym senátom vypovedať.

(6) Sudca, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, jeho obhajca a ten, kto návrh podal, majú právo vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, klásť svedkom a znalcom otázky a podávať návrhy na doplnenie dokazovania. Rovnaké práva prislúchajú aj poškodenému, prípadne jeho zástupcovi alebo opatrovníkovi.

(7) Po skončení dokazovania sa môže k veci vyjadriť ten, kto návrh podal, poškodený, prípadne jeho zástupca alebo opatrovník, obhajca a sudca, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie. Sudcovi, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, vždy patrí posledné slovo.

(8) Ústne pojednávanie pred disciplinárnym senátom je verejné.

§ 128

Zápisnica o ústnom pojednávaní a o porade

O ústnom pojednávaní pred disciplinárnym senátom a o porade disciplinárneho senátu sa vyhotovuje zápisnica. Zápisnicu o ústnom pojednávaní podpisuje predseda disciplinárneho senátu a zapisovateľ, zápisnicu o porade predseda disciplinárneho senátu, členovia disciplinárneho senátu a zapisovateľ.

§ 129

Rozhodnutie disciplinárneho súdu

(1) Disciplinárny senát je povinný rozhodnúť o disciplinárnom previnení alebo o priestupku sudcu spravidla do troch mesiacov od podania návrhu na disciplinárne konanie alebo od oznámenia priestupku disciplinárnemu súdu príslušným orgánom.

(2) Ak disciplinárny senát dôjde k záveru, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia alebo priestupku, rozhodne, že je vinný, a uloží mu disciplinárne opatrenie podľa tohto zákona.

(3) Ak bol sudca uznaný za vinného priestupkom, disciplinárny senát uloží sudcovi povinnosť nahradiť škodu, ak poškodený nárok na náhradu škodu včas uplatnil a škoda a jej výška sa spoľahlivo zistili. Inak odkáže poškodeného s jeho nárokom na občianskoprávne konanie alebo na konanie pred iným príslušným orgánom a to i vtedy, ak nárok prizná čo i len z časti.

(4) Ak disciplinárny senát dôjde k záveru, že sa sudca disciplinárneho previnenia alebo priestupku nedopustil, alebo že mu nemožno disciplinárne previnenie alebo priestupok preukázať, sudcu oslobodí. Poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, odkáže s jeho nárokom na občianskoprávne konanie alebo na konanie pred iným príslušným orgánom.

(5) Ak disciplinárny senát sudcu oslobodil, má sudca proti ktorému sa disciplinárne konanie viedlo, nárok voči štátu na náhradu trov účelne vynaložených v súvislosti s disciplinárnym konaním. Disciplinárny senát rozhodne o tomto nároku vo svojom rozhodnutí. ak treba vykonať ďalšie vyšetrovanie, rozhodne o nároku sudcu na náhradu trov samostatným rozhodnutím.

(6) Disciplinárny senát zastaví disciplinárne konanie, ak vyjde najavo niektorý z dôvodov zastavenia uvedených v § 124 pri ústnom pojednávaní.

(7) Predseda disciplinárneho senátu rozhodnutie vyhlási na ústnom pojednávaní a vždy verejne. Rozhodnutie treba vyhotoviť písomne. Okrem výroku musí rozhodnutie obsahovať tiež jeho stručné odôvodnenie a poučenie o odvolaní.

§ 130

Doručenie rozhodnutia

Rozhodnutie disciplinárneho senátu sa doručí sudcovi, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, do vlastných rúk. Ďalej sa rozhodnutie doručí obhajcovi, ak ho sudca má, orgánu, ktorý navrhol začatie disciplinárneho konania, a ak nepodal návrh na začatie disciplinárneho konania, tiež predsedovi súdu, na ktorom je sudca činný.

§ 131

Odvolanie

(1) Proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho senátu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa, keď sa rozhodnutie odvolateľovi doručilo. Odvolanie treba podať na disciplinárnom súde. Včas podané odvolanie má odkladný účinok.

(2) Odvolanie môže podať

- a) sudca, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie,
- b) predseda príslušného súdu, ktorý podal návrh na začatie disciplinárneho konania, alebo ktorému vec postúpil orgán činný v trestnom konaní,
- c) aj orgán, ktorý návrh podal.

(3) O odvolaní rozhoduje odvolací disciplinárny senát.

(4) Ak odvolací disciplinárny senát odvolanie nezamietne, napadnuté rozhodnutie úplne alebo sčasti zruší a rozhodne spravidla sám vo veci alebo vec vráti na nové prejednanie a rozhodnutie.

§ 132

Obnova disciplinárneho konania

(1) V lehote troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia disciplinárneho senátu môže sudca podať návrh na obnovu disciplinárneho konania.

(2) Iný mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu disciplinárneho senátu nie je prípustný.

§ 133

Výkon rozhodnutia

(1) Opatrenia potrebné na výkon uloženého disciplinárneho opatrenia vykoná osobný úrad sudcu.

(2) Výnos pokút uložených v disciplinárnom konaní je príjmom štátneho rozpočtu. Vlastníkom prepadnutých vecí sa stáva štát.

(3) Disciplinárne opatrenia podľa § 117 ods. 2 písm. b) až d) sa vykonávajú aj vtedy, ak sudcovi, ktorému sa uložili, funkcia sudcu zanikla. Na rozhodnutie o upustení od výkonu zvyšku zákazu činnosti podľa osobitných predpisov je príslušný disciplinárny súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(4) Disciplinárne opatrenia uložené za priestupok alebo jeho zvyšok nemožno vykonať, ak sa na priestupok vzťahuje amnestia.

(5) Rozhodnutie o povinnosti sudcu nahradiť škodu možno vykonať podľa osobitného predpisu²⁹⁾.

Zahľadenie disciplinárneho postihu

§ 134

Disciplinárny postih za disciplinárne previnenie alebo za priestupok sa zahladzuje v lehote jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia. Ak sa výkon disciplinárneho opatrenia do tejto doby neskončil, disciplinárny postih sa zahladzuje vykonaním disciplinárneho opatrenia alebo právoplatnosťou rozhodnutia o upustení od výkonu zvyšku zákazu činnosti.

§ 135

Na sudcu, ktorému bolo uložené disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 5 sa po uplynutí štyroch rokov od právoplatnosti rozhodnutia o uložení tohto disciplinárneho opatrenia sa hľadí, akoby nebol za disciplinárne previnenie stíhaný.

Štvrtá hlava **Konanie disciplinárneho súdu** **v osobitných prípadoch**

§ 136

(1) V stanovisku k návrhu na odvolanie sudcu podľa § 18 ods. 1 na vyžiadanie národnej rady disciplinárny súd potvrdí právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí, na základe ktorých má byť sudca odvolaný z funkcie.

(2) V stanovisku k návrhu na odvolanie sudcu podľa § 18 ods. 2 na vyžiadanie národnej rady disciplinárny súd po vykonaní dokazovania vysloví, či je alebo nie je daný dôvod odvolania sudcu z funkcie.

(3) Pri vydávaní stanoviska podľa odseku 2 sa použijú primerane ustanovenia osobitného predpisu³⁰⁾.

²⁹⁾ § 251 až 351 Občianskeho súdneho poriadku.

§ 137

O námietkach sudcu proti hodnoteniu podľa § 27 ods. 7 rozhodne disciplinárny súd v konaní, v ktorom sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu³¹⁾.

§ 138

(1) Ak bol sudca právoplatne odsúdený za trestný čin spáchaný z nedbanlivosti, disciplinárny súd rozhodne, či ide o čin, ktorý je nezlučiteľný s výkonom funkcie sudcu. Ak rozhodne, že ide o taký čin, môže mu uložiť disciplinárne opatrenie odvolania z funkcie sudcu, inak konanie zastaví.

(2) Konanie sa začína na návrh orgánu uvedeného v § 120 ods. 2.

(3) O odvolaní z funkcie sudcu rozhodne národná rada.

ŠTVRTÁ ČASŤ PRÍSEDIACI

§ 139

Predpoklady na voľbu prísediaceho

(1) Za prísediaceho môže byť zvolený občan Slovenskej republiky, ktorý

- a) v deň zvolenia dosiahol vek najmenej 30 rokov,
- b) je spôsobilý na právne úkony a zdravotne spôsobilý na výkon funkcie prísediaceho,
- c) je bezúhonný a jeho morálne vlastnosti dávajú záruku, že funkciu prísediaceho bude riadne vykonávať,
- d) má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
- e) súhlasí so svojou voľbou k určitému súdu

(2) Predpoklady pre voľbu prísediaceho uvedené v odseku 1 písm. b) až e) a podmienku štátneho občianstva Slovenskej republiky musí prísediaci súčasne spĺňať po celú dobu trvania funkcie prísediaceho.

³⁰⁾ Občiansky súdny poriadok.

(3) Prísediaci vojenského súdu musí byť profesionálny vojak alebo príslušník Policajného zboru alebo Slovenskej informačnej služby alebo Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky alebo Železničnej polície.

Voľba prísediacich

§ 140

(1) Prísediacich volia obecné zastupiteľstvá v obvode príslušného súdu z kandidátov z radov občanov, ktorí majú trvalý pobyt alebo pracujú v obvode súdu. Prísediacich navrhujú starostovia obcí a primátori miest. Ku kandidátom navrhovaným na voľbu si obecné zastupiteľstvo vyžiada vyjadrenie predsedu príslušného súdu.

(2) Prísediacich vojenských súdov volí príslušné zhromaždenie príslušníkov vojenských síl a ozbrojených zborov (ďalej len „zhromaždenie“) na návrh komisií ustanovených príslušnými veliteľmi podľa obvodov vojenských súdov.

(3) Obecné zastupiteľstvo a zhromaždenie vydá zvolenému prísediacemu osvedčenie o zvolení.

§ 141

(1) Prísediaci sú volení na dobu štyroch rokov.

(2) Dňom zloženia sľubu sa prísediaci ujíma funkcie.

§ 142

Sľub

(1) Po svojom zvolení alebo ustanovení do funkcie skladajú prísediaci sľub podľa § 10 ods. 1. Odmietnutie zloženia sľubu alebo zloženie sľubu s výhradou má za následok stratu funkcie.

(2) Zloženie sľubu sa neopakuje, ak bol prísediaci zvolený znova.

(3) Sľub skladajú prísediaci do rúk predsedu príslušného súdu a potvrdzujú svojím podpisom.

§ 143

Odvolanie z funkcie prísediaceho

(1) Na návrh predsedu príslušného súdu odvolá prísediaceho z funkcie obecné zastupiteľstvo alebo zhromaždenie, ktoré ho zvolilo, ak

- a) závažným spôsobom porušil povinnosti prísediaceho,
- b) prestal spĺňať predpoklady ustanovené týmto zákonom pre výkon funkcie prísediaceho.

(2) Pred rozhodnutím o odvolaní si obecné zastupiteľstvo alebo zhromaždenie vyžiada vyjadrenie prísediaceho. Ak prísediaci s odvolaním súhlasí, môže o odvolaní rozhodnúť aj predseda príslušného súdu.

(3) Dňom, keď bolo prísediacemu doručené rozhodnutie o odvolaní, jeho funkcia zaniká.

§ 145

Vzdanie sa funkcie prísediaceho

Prísediaci sa môže vzdať svojej funkcie. Funkcia prísediaceho zaniká uplynutím troch kalendárnych mesiacov nasledujúcich po mesiaci, v ktorom bolo oznámenie o vzdaní sa funkcie doručené predsedovi súdu.

§ 146

Zánik funkcie prísediaceho

Funkcia prísediaceho zaniká dňom právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol prísediaci odsúdený za úmyselný trestný čin, pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorým bola jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho.

§ 147

Podmienky výkonu funkcie

(1) Prísediacim, ktorí sú v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, patrí za dobu, po ktorú vykonávajú funkciu prísediaceho alebo plnia iné povinnosti spojené s touto funkciou náhrada mzdy vo výške priemerného zárobku.

(2) Prísediacim, ktorí nie sú v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, alebo sú štátnymi zamestnancami alebo verejnými zamestnancami patrí za dobu, po ktorú vykonávajú funkciu prísediaceho alebo plnia iné povinnosti spojené s touto funkciou náhrada.

(3) Náhradu mzdy podľa odseku 1 a náhradu podľa odseku 2 je povinný poskytovať štát prostredníctvom správy príslušného súdu. Prísediaci majú tiež nárok na náhradu hotových výdavkov, ktoré vzniknú vykonávaním funkcie prísediaceho alebo iných povinností spojených s touto funkciou.

(4) Prísediacim patrí okrem náhrady podľa odsekov 1 až 3 za každý deň pojednávania paušálna náhrada za výkon ich funkcie.

(5) Náhrady za vykonávanie funkcie prísediaceho ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktoré vydá ministerstvo.

(6) Za výkon funkcie prísediaceho sa považuje aj jeho účasť na odbornom vzdelávaní príseďiacich.

(7) Prísediaci môže vykonávať funkciu najviac 12 pracovných dní v kalendárnom roku, ak vyšší počet dní na výkon funkcie nevyžaduje charakter vecí, na ktorej prejednanie bol rozvrhom práce pridelený.

§ 148

Základné práva a povinnosti príseďiacich

(1) Prísediaci má v súvislosti s výkonom funkcie právo na poskytnutie potrebnej literatúry a právnych predpisov nevyhnutných pre riadny výkon funkcie a na bezplatné poskytnutie sudcovského talára. Ustanovenia tohto zákona o ochrane sudcov sa primerane vzťahujú aj na ochranu príseďiacich.

(2) Prísediaci sú povinní vykonávať svoje povinnosti svedomito a pri výkone funkcie aj v občianskom živote zdržať sa všetkého, čo by mohlo narušiť dôstojnosť funkcie prísediaceho alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

(3) Prísediaci sú povinní zachovávať mlčanlivosť, a to aj po zániku funkcie, o veciach, o ktorých sa dozvedeli vo svojej činnosti, ak neboli tejto povinnosti zbavení zo zákona alebo osobou, v záujme ktorej túto povinnosť zachovávajú. Z vážnych dôvodov je oprávnený zbaviť prísediaceho mlčanlivosti i predseda súdu, na ktorom príseďiaci pôsobi.

(4) Prísediaci, ktorý bol najmenej 10 dní vopred upovedomený o svojej povinnosti zúčastniť sa zasadania senátu, a svoju neúčasť včas bez vážnych dôvodov neospravedlnil, je povinný nahradiť škodu, ktorá vznikla štátu náhradou trov

v dôsledku zmarenia pojednávania neúčastou prísediaceho. Na konanie o náhrade škody platí primerane ustanovenie § 114 tohto zákona.

PIATA ČASŤ OSOBITNÉ USTANOVENIA O SUDCOCH VOJENSKÝCH SÚDOV A O SUDCOCH POVOLANÝCH NA VOJENSKÉ SÚDY

§ 149

(1) Sudca vojenského súdu okrem predpokladov podľa § 5 ods. 1 musí byť profesionálnym vojakom a mať hodnosť dôstojníka alebo generála.

(2) Kde sa v tomto zákone hovorí o sudcovi, predsedovi senátu alebo predsedovi okresného súdu, rozumie sa tým aj sudca, predseda senátu alebo predseda vojenského obvodového súdu; kde sa v tomto zákone hovorí o sudcovi, predsedovi senátu alebo predsedovi krajského súdu, rozumie sa tým aj sudca, predseda senátu alebo predseda vyššieho vojenského súdu. Kde sa v tomto zákone hovorí o okresnom súde, rozumie sa tým aj vojenský obvodový súd; kde sa v tomto zákone hovorí o krajskom súde, rozumie sa tým aj vyšší vojenský súd.

(3) Pridelenie, dočasné pridelenie, preloženie na iný ako vojenský súd, dočasné pozastavenie výkonu funkcie alebo prerušenie výkonu funkcie sudcu vojenského súdu je možné len po dohode s ministrom obrany.

(4) Sudcu vojenského súdu nemožno prepustiť zo služobného pomeru, ak predtým nebol z funkcie sudcu odvolaný alebo sa tejto funkcie nevzdal.

(5) Ustanovenie odseku 4 sa nepoužije, ak je sudca prepustený z vojenskej služby na vlastnú žiadosť.

(6) Ak je sudca prepustený z vojenskej služby na vlastnú žiadosť a nevzdá sa funkcie sudcu, minister ho prideli podľa zásad uvedených v § 11 na voľné miesto na iný ako vojenský súd rovnakého prípadne so súhlasom sudcu nižšieho stupňa. Ak sudcu nemožno podľa tohto ustanovenia prideliť, nemá nárok na plat.

(7) Ustanovenia § 45 až 51 a § 93 a 94, § 96 až 102 sa na sudcov vojenských súdov nevzťahujú.

(8) Kde sa v tomto zákone v ustanoveniach o sociálnom zabezpečení sudcov hovorí o ministerstve alebo o ministrovi, rozumie sa tým vo vzťahu k sudcom - profesionálnym vojakom ministerstvo obrany alebo minister obrany.

(9) Na účely príplatku k dôchodku sudcu za starobný a invalidný dôchodok podľa § 95 sa u sudcu - profesionálneho vojaka považuje výsluhový dôchodok a invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu²⁹⁾. Výsluhový dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok spolu s príplatkom k dôchodku sudcu vojenského súdu nesmie presiahnuť výšku dôchodku sudcu spolu s príplatkom k dôchodku sudcu, ktorý vykonával funkciu sudcu rovnaký počet rokov.

§ 150

(1) Sudca, ktorý je povolaný podľa osobitného predpisu³⁰⁾ na vojenské cvičenie ako dôstojník v zálohe, môže byť rozhodnutím ministra obrany poverený na túto dobu výkonom funkcie sudcu, ktorú inak vykonáva sudca vojenského súdu.

(2) Spôsob a podmienky povolania sudcov na vojenské súdy za brannej pohotovosti štátu upraví osobitný predpis.

ŠIESTA ČASŤ SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 151

Spoločné ustanovenie

(1) Na verejnoprávny vzťah sudcu sa primerane vzťahujú ustanovenia § 109 ods. 1, 3, 4 a 6, § 110, § 112, § 113 ods. 1, § 114, § 154, § 179 ods. 1, § 180 až 191, § 194 ods. 2 a 3, § 195 až 199, § 200 ods. 1, § 201, § 204 až 207, § 208 ods. 1, § 209, § 211, § 212, § 215 ods. 1 a § 218 až 229 osobitného predpisu³¹⁾, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Na disciplinárne konanie sa primerane vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu³²⁾, ak tento zákon neustanovuje inak, alebo ak z povahy veci nevyplyva niečo iné.

²⁹⁾ Zákon č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení zákona č. 131/1999 Z. z.

³⁰⁾ Zákon č. 351/1997 Z. z. Branný zákon.

³¹⁾ Zákonník práce č. .../2000 Z. z.

³²⁾ Trestný poriadok.

§ 152

Prechodné ustanovenia

(1) Sudcovia a prísediaci ustanovení do funkcie podľa doterajších predpisov sa považujú za sudcov a prísediacich ustanovených podľa tohto zákona.

(2) Predsedovia senátov ustanovení do funkcie podľa doterajších predpisov sa považujú za ustanovených do funkcie predsedov senátov podľa tohto zákona.

(3) Predsedovia kolégií sa zvolia podľa tohto zákona do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Zvolením predsedov kolégií skončí funkcia predsedov kolégií, ktorí boli do funkcie ustanovení podľa doterajších predpisov.

(4) Zloženie sudcovského sľubu podľa doterajších predpisov sa považuje za sľub podľa tohto zákona, ak ho sudca do 30 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona nevypovie.

(5) Za čas výkonu funkcie sudcu sa na účely ustanovené v § 21 ods. 2, § 50 ods. 1, § 95 ods. 3 považuje aj doba výkonu funkcie arbitra a štátneho notára, doba výkonu funkcie v štátnej správe súdov a doba výkonu funkcie prokurátora, ako aj doba vykonávania inej právnickej činnosti, ak sa oprávnený stal sudcom do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Rovnako sa započítava aj doba, počas ktorej sudca nemohol vykonávať funkcie z dôvodov uvedených v osobitnom predpise¹⁸⁾.

(6) Minister môže so súhlasom Rady sudcov Slovenskej republiky na odstránenie tvrdosti zákona započítať do doby výkonu funkcie sudcu aj inú právnu prax.

(7) Kde sa v tomto zákone používa pojem

- a) rodičovská dovolenka, rozumie sa tým na účely peňažnej pomoci v materstve materská dovolenka,
- b) ďalšia rodičovská dovolenka, rozumie sa tým na účely rodičovského príspevku ďalšia materská dovolenka.

(8) Odborná skúška, ktorá bola predpokladom pre výkon funkcie podľa doterajších predpisov a bola vykonaná pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa považuje za skúšku podľa tohto zákona. Ustanovenie § 5 ods.1 písm. a) sa nevzťahuje na justičného čakatela, ktorý vykonal do účinnosti tohto zákona odbornú justičnú skúšku.

(9) Funkčným platom sa do 1. januára 2003 pre účely § 22 ods. 5, § 24 ods. 8, § 36 ods. 2, § 37 ods. 5, § 47 ods. 3, § 48, § 58 ods. 5, § 63 ods. 4, § 64, § 84, § 86 ods. 1 a 2, § 93 ods. 1, § 94, § 96, § 105 ods. 2, § 110 a § 117 ods. 1 písm. b) rozumie plat určený podľa doterajších predpisov.

(10) Ustanovenia tohto zákona platia aj pre doposiaľ neskončené disciplinárne konania začaté podľa doterajších predpisov a pre disciplinárne

previnenia a pre priestupky spáchané pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(11) Sudcovi nemožno za disciplinárne previnenie, ktorého sa dopustil pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, uložiť prísnejšie disciplinárne opatrenie, než aké bolo možné uložiť podľa doterajších predpisov.

(12) Za právnické vzdelanie podľa § 5 ods. 1 písm. b) sa považuje aj vysokoškolské vzdelanie získané na právnickej fakulte so sídlom na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 153

Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon č. 412/1991 Zb. o kárnej zodpovednosti sudcov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 149/1993 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 307/1995 Z. z.,
2. § 2 až 14, § 16 až 20 zákona č. 420/1991 Zb. o platových pomeroch sudcov a justičných čakatel'ov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 148/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z. a zákona č. 57/1999 Z. z.,
3. § 28, § 30 až 33, § 36 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov).

Čl. II

Zákon č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení zákona č. 264/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 12/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 307/1995 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 328/1996 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 4 a 5 sa vypúšťajú.
2. V § 8 sa vypúšťa odsek 3.

3. § 34 a 35 sa vypúšťajú.
4. § 37 a 38 sa vypúšťajú.
5. V § 39 sa vypúšťajú odseky 2 a 4. Doterajšie odseky 3 a 5 sa označujú ako odseky 2 a 3.
6. § 40 až 42 sa vypúšťajú.
7. V § 43 sa vypúšťa odsek 1. Súčasne sa zrušuje označenie odseku 2.
8. § 44 a 45 sa vypúšťajú.
9. § 47 až 49 sa vypúšťajú.
10. V § 50 sa vypúšťajú odseky 3 až 6.
11. § 51 až 54 sa vypúšťajú.
12. § 56 a 57 sa vypúšťajú.
13. V § 58a odsek 1 znie:
„(1) Rada sudcov Slovenskej republiky je koordinačným orgánom sudcovských rád a orgánom zúčastňujúcim sa na štátnej správe súdov v rozsahu vymedzenom osobitným predpisom^{5a)}.“.
- Poznámka pod čiarou k odkazu 5a znie: „5a) Zákon č. .../2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“
14. V § 59 sa vypúšťa odsek 1. Súčasne sa zrušuje označenie odseku 2.
15. § 60 sa vypúšťa.
16. § 64 až 73a sa vypúšťajú.

Čl. III

Zákon č. 366/1999 Zb. o daniach z príjmov sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 ods. 2 písm. e) sa za slovo „zabezpečenia“ vkladá slovo „sudcov“.

2. V poznámke pod čiarou k odkazu 20 sa citácia „Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície znení neskorších predpisov, zákon č. 114/1998 Z. z. v znení zákona č. 131/1999 Z. z. a zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení zákona č. 54/1999 Z. z.“ nahrádza citáciou „Zákon č. .../2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície znení neskorších predpisov, zákon č. 114/1998 Z. z. v znení zákona č. 131/1999 Z. z. a zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.“.

3. V poznámke pod čiarou k odkazu 43 sa citácia „Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 66/1994 Z. z. o platových pomeroch prokurátorov a právnych čakaťov prokuratúry Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov“ nahrádza citáciou „Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 66/1994 Z. z. o platových pomeroch prokurátorov a právnych čakaťov prokuratúry Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a zákon č./2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

Čl. IV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2001 s výnimkou čl. I § 65 až 80, § 81 ods. 1 prvej vety, § 82 až 91 a § 153 druhý bod, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2003.

**N á v r h
VYHLÁŠKA**

Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky

z2000

o náhradách za vykonávanie funkcie prísediaceho

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 147 ods. 5 zákona č./2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanovuje:

**§ 1
Predmet úpravy**

Táto vyhláška upravuje náhrady za vykonávanie funkcie prísediaceho.

Náhrada ušlého zárobku

§ 2

(1) Prísediacemu, ktorý nie je v pracovnom pomere ani v pomere obdobnom pracovnému pomeru, ale podniká alebo je inak zárobkovo činný, patrí náhrada ušlého zárobku počas výkonu funkcie prísediaceho alebo plnenia iných povinností spojených s touto funkciou v preukázanej výške, najviac však 80 Sk za hodinu alebo 640 Sk za jeden pracovný deň.

(2) Prísediacim uvedeným v odseku 1 patrí náhrada ušlého zárobku, len ak preukáže, že im strata na zárobku vznikla v čase výkonu funkcie prísediaceho alebo plnenia iných povinností spojených s touto funkciou.

§ 3

(1) Základom pre výpočet náhrady ušlého zárobku prísediaceho uvedených v § 2 ods. 1 je základ dane z príjmov fyzických osôb 1) (ďalej len "základ").

(2) Prísediacemu uvedenému v § 2 ods. 1 patrí náhrada ušlého zárobku, vypočítaná zo základu, deleného najvyšším počtom pracovných hodín ustanovených za kalendárny rok pre zamestnancov v pracovnom pomere osobitným predpisom. 2)

(3) Základ preukazuje prísediaci uvedený v § 2 potvrdením správcu dane o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzických osôb za posledné zdaňovacie obdobie alebo potvrdením posledného zamestnávateľa o výške základu dane z príjmov zo závislej činnosti a funkčných požitkov za posledné zdaňovacie obdobie.

1) § 5 ods. 1 zákona č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov.

2) Zákoník práce.

(4) Ak nemožno u príseďiaceho uvedeného v § 2 zistiť výšku ušlého zárobku spôsobom ustanoveným touto vyhláškou, patrí im náhrada ušlého zárobku v sume 40 Sk za hodinu, najviac však 320 Sk za jeden pracovný deň.

§ 4

(1) Príseďiaci, ktorý je štátnym zamestnancom alebo verejným zamestnancom patrí za dobu, počas ktorej vykonáva funkciu príseďiaceho, alebo plní iné povinnosti spojené s touto funkciou náhrada funkčného platu.

(2) Výšku funkčného platu je príseďiaci povinný preukázať.

§ 5

Náhrada hotových výdavkov

Hotové výdavky, ktoré vzniknú vykonávaním funkcie príseďiaceho alebo plnením iných povinností spojených s touto funkciou, sa nahrádzajú za podmienok, v rozsahu a vo výške ustanovenej osobitným predpisom. 3)

§ 6

Paušálna náhrada

Príseďiacemu patrí za každý deň súdneho pojednávania paušálna náhrada za výkon ich funkcie v sume 60 Sk.

§ 7

Spoločné ustanovenie

Náhrada ušlého zárobku a paušálna náhrada za výkon funkcie príseďiaceho sú funkčnými požitkami.

§ 8

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej socialistickej republiky č. 75/1992 Zb. o náhradách za vykonávanie funkcie príseďiaceho v znení vyhlášky č. 306/1997 Z. z.

§ 9

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januára 2000.

3) Zákon č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

Dôvodová správa

I. Všeobecná časť

Otázky postavenia sudcov, prísediacich a justičných čakateľov v súdnictve Slovenskej republiky upravuje zákon č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch, zákon č. 412/1991 Zb. o kárnej zodpovednosti sudcov v znení neskorších predpisov a zákon č. 420/1991 Zb. o platových pomeroch sudcov a justičných čakateľov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 148/1993 Z. z. Na vzťahy vyplývajúce z funkcie sudcu sa tiež vzťahujú ustanovenia Zákonníka práce v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch, ak osobitné zákony neustanovujú inak.

Právna úprava postavenia sudcov a prísediacich, ako i právna úprava kárnej zodpovednosti sudcov (koncipovaná v období po novembri 1989) čiastočne už zohľadňuje ich kvalitatívne nové postavenie v demokratickej spoločnosti, vychádzajúc z konštitúcie súdov a ich právomoci tak, aby sa právo na súdnu ochranu ako základný spôsob ochrany subjektívnych práv a občianskych slobôd a tiež ako jeden zo základných prvkov právneho štátu skutočne realizovalo v súlade s medzinárodnými normami.

Doterajšia platná úprava činnosti súdov a postavenia sudcov však nedostatočne diferencuje oblasť kompetencií správy súdov a oblasť postavenia sudcov ako ústavných činiteľov. Výber a kariéra (funkčný postup sudcov) musí vychádzať zo zohľadnenia jeho budúceho ústavného postavenia v mocenských orgánoch štátu, kvalifikácie, bezúhonnosti a schopností jednotlivého sudcu, ktorý posúdi orgán nezávislý na výkonnej moci. Postupy pri hodnotení sudcov musia byť transparentné, nezávislé a neovplyviteľné neobjektívnymi alebo nezistiteľnými kritériami. O takú právnu úpravu v súlade s Odporúčaním Výboru ministrov Rady Európy č. R/94/12 o nezávislosti, efektívnosti a úlohe sudcov sa usiluje predkladaný návrh, zakotvujúci výberové konanie na obsadenie funkcie sudcu a hodnotenie sudcov za účasti sudcovských rád.

Predkladaný návrh zákona upravuje postavenie sudcov a prísediacich, pričom základnú úpravu postavenia a prípravy justičných čakateľov a úpravu organizácie a správy súdov ponecháva budúcim samostatným právnym predpisom. S ohľadom na vyčlenenie Zákonníku práce iba na úpravu súkromných zamestnaneckých pomerov

sa predpokladá, že justiční čakatelia budú začlenení do režimu štátno-služobného pomeru.

Návrh zákona o súdoch vychádza zo skutočnosti, že štátna moc v zavedených tradičných demokraciách je koncipovaná na princípe trojdelenia moci a to zákonodarnej, výkonnej a súdnej moci. V tomto ohľade je naše súdnictvo koncipované ako tretia, Ústavou zaručená moc v štáte, ktorá garantuje existenciu právneho štátu, dodržiavanie princípov zákonnosti tak štátnymi orgánmi, ako aj fyzickými a právnickými osobami. Princíp nezávislosti súdov a sudcov návrh zákona posilňuje, čím sa vytvárajú záruky zabezpečenia princípov výstavby súdov spočívajúcich vo vylúčení možnosti priameho zasahovania štátnych a politických orgánov do rozhodovacej činnosti súdov.

Dôležitou garanciou sudcovskej nezávislosti je hmotné zabezpečenie sudcu na základe zákona, a to nielen počas aktívneho výkonu sudcovskej funkcie, ale aj v prípade choroby a pre obdobie po ukončení výkonu funkcie. Predkladaný návrh tieto otázky rieši v súlade s Európskou chartou o zákone pre sudcov tak, že výška základného platu zodpovedá platu ústavného činiteľa - poslanca a že zohľadňuje tiež dĺžku výkonu funkcie, charakter povinností v závislosti od pôsobenia na určitom stupni súdu ako aj funkčné zaradenie v hierarchii vyšších súdnych funkcií.

Zákon rieši i postavenie prísediacich, ktorí v súdnom konaní reprezentujú občiansku kontrolu výkonu súdnictva účasťou prísediacich z radov občanov v rozhodovacom procese súdov. Výber prísediacich sa zveruje do pôsobnosti príslušných zastupiteľstiev. Vychádza sa z predpokladu, že za výber osôb do funkcie prísediacich zodpovedajú občania prostredníctvom svojich zastupiteľských orgánov, pričom sa utvárajú aj zákonné podmienky pre konštituovanie senátov pre rozhodovanie v pracovnoprávných veciach na princípe tripartity.

Z uvedených dôvodov predkladateľ pristúpil k úplnej rekodifikácii zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov a tiež zákona č. 420/1991 Zb. o platových pomeroch sudcov a justičných čakatel'ov v znení neskorších predpisov a ďalej zákona č. 412/1991 Zb. o kárnej zodpovednosti sudcov v znení neskorších predpisov a predkladá návrh zákona, v ktorom sú zapracované skúsenosti a poznatky legislatívy a odborníkov z praxe.

Navrhovaná úprava je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Vo vzťahu k právu EÚ ide o právnu úpravu, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia Zmluvy o založení Európskej únie v článku 45 o výkone verejnej moci. Predložením návrhu zákona o sudcoch si Slovenská republika plní úlohy, ktoré pre ňu vyplývajú z Národného programu pre prijatie *acquis communautaire* v časti 1 - krátkodobé priority súdnictva. Predkladaný materiál sa snaží aktívne odstrániť nedostatky, ktoré boli Slovenskej republike vytýkané v Pravidelnej správe Komisie ES z novembra 1998 o pripravenosti Slovenskej republiky na členstvo v EÚ. V uvedenej správe, v jej všeobecnej časti 1. Politické kritéria sa Slovensku vytýka neriešenie otázky nezávislosti sudcov. Pojem „nezávislosť sudcov“ vymedzuje Komisia ES v posudku Komisie k žiadosti Slovenska o členstvo v Európskej únii v časti 1.1., kde konštatuje, že je potrebné nahradiť voľbu sudcov na štvorročné obdobie voľbou na doživotie a posilnenie záruk nezávislosti sudcov v zmysle medzinárodných dokumentov (najmä Odporúčanie Výboru pre ľudské práva OSN z novembra 1995).

Návrh zákona prerokovala Rada hospodárskej a sociálnej dohody Slovenskej republiky na svojom zasadnutí dňa 26.mája 2000 a nemala k nemu zásadné pripomienky.

S účinnosťou časti návrhu zákona sa uvažuje od 1. 1. 2001. Účinnosť tej časti návrhu, ktorá má dopad na štátny rozpočet, sa odsúva k 1. 1. 2003.

Návrh má dopad na štátny rozpočet. Kvantifikácie finančného dopadu na štátny rozpočet zo zákona o sudcoch a o zmene a doplnení iných zákonov bol na Ministerstvo financií Slovenskej republiky zaslaný listom zo dňa 17. 8. 1999. Finančné nároky boli prejednané medzi Ministerstvom spravodlivosti SR a Ministerstvom financií SR na spoločných zasadnutiach v rokoch 1999 a 2000. V stanovisku MF SR zo dňa 19.5.2000 je konštatované, že kvantifikácia finančných dôsledkov boli prerokované na spoločnom stretnutí dňa 10.5.2000 a odbor štátneho rozpočtu sa s predloženou kvantifikáciou stotožnil. Na základe odporúčania MF SR bola kvantifikácia prepracovaná tak, aby zohľadnila priemerný plat sudcu po uskutočnenej valorizácii k 1.4.2000. Predkladaný návrh nemá nároky na pracovné sily, na organizačné zabezpečenie ani na zamestnanosť.

Doložka zlučiteľnosti

1. Navrhovateľ zákona : vláda Slovenskej republiky.
2. Názov návrhu zákona: návrh zákona o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
3. V primárnom práve Európskej únie je problematika upravená v článku 45 (výnimka výkonu verejnej moci), článku 141 (zásada rovnakého odmeňovania mužov a žien za rovnakú prácu) Zmluvy o založení ES a v článku 6 ods.2 (disciplinárna zodpovednosť sudcov) Zmluvy o Európskej únii. Ďalej je problematika návrhu upravená v sekundárnom práve ES :
 - a) Smernica Rady č.93/104/EHS, ktorá upravuje minimálne požiadavky v súvislosti s pracovným časom (§ 39 a § 45 návrhu),
 - b) Smernica Rady č. 76/207/EHS o rovnosti zaobchádzania s mužmi a ženami, ak ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postup v zamestnaní a o pracovné podmienky,
 - c) Smernica Rady č. 75/117/EHS o rovnosti odmeňovania.
4. Návrh zákona svojou problematikou
 - a) v svojej časti „Štvrtý diel“ patrí medzi prioritné oblasti aproximácie práva uvedené v čl. 70 Európskej dohody o pridružení (ochrana pracovníkov na pracovisku),
 - b) tiež svojou povahou patrí medzi priority odporúčané v Príprave asociovaných krajín strednej a východnej Európy na integráciu do vnútorného trhu Európskej únie (Biela kniha) v sekcii 4-Sociálne záležitosti, oblasť I.-Rovnosť príležitostí pre mužov a ženy a oblasť IV.-Pracovné zákonodárstvo a pracovné podmienky.
 - c) patrí tiež medzi priority Národného programu pre prijatie acquis communautaire.
5. Právne normy Európskej únie upravujú problematiku, ktorú rieši predložený návrh zákona iba v časti pracovných podmienok – konkrétna implementácia príslušných ustanovení je zapracovaná do priložených tabuliek zhody.
6. S ohľadom na uvedené v bode 5, sa posudzuje stupeň kompatibility s právnymi predpismi Európskej únie ako úplný.

N á v r h
kvantifikácie finančného dopadu na štátny rozpočet
zo zákona o sudcoch a o zmene a doplnení iných zákonov

v tis. Sk					
§	Text	2001	2002	2003	Druhý výdavku
§ 21 ods. 1	Skončenie funkcie sudcu odvolaním pre zlý zdravotný stav	750	750	750	MP
§ 21 ods. 2	Odchodné	40 250 (100 su)	8 050 (20 su)	8 050 (20 su)	MP
§ 34 ods. 4	Prostriedky na zabezpečenie ochrany			850	BV
§ 35 ods. 1	Vzdelávanie, právne predpisy a odborná literatúra	7 200	7 200	7 200	BV
§ 44 ods. 1,2,3	Náhrada za preloženie a dočasné pridelenie sudcu	200	200	200	BV

v tis. Sk

§	Text	2001	2002	2003	Druhý výdavku
§ 50 ods. 4	Náhrada nákladov liečebno-preventívnej starostlivosti a nákladov na pobyt	5 000	5 000	5 000	BV
§ 52 ods. 1	Technické zariadenia vrátane výp. techniky	7 000	7 000	7 000	BV
§ 52 ods. 2	Mesačná paušálna náhrada spojená s výkonom funkcie	19 320	19 320	19 320	MP-F
Fondy		2 000	2 000	2 000	
§ 65-67	Rozdiel v základných platoch oproti súčasnosti	-	-	37 242	MP-F
Fondy				13 407	
§ 68 ods. 1-2	Funkčné príplatky	-	-	7 800	MP-F
Fondy				2 808	
§ 72 ods. 2-3	Plat a príplatok počas dočasného pridelenia	-	-	400	MP-F
Fondy				14	
§ 77 ods. 1	Ďalší plat	-	-	42 774	MP-F
Fondy				15 398	
(pri priem. 35 645 Sk)					

v tis. Sk

§	Text	2001	2002	2003	Druhý výdavku
§ 81 ods. 1	Byt predsedu NS SR	-	-	3 000	KV
§ 81 ods. 2	Podpredseda NS SR služ. mot. vozidlo mobil	-	-	400	BV
§ 81 ods. 3	Pridelenie mobilu – pri pohotovosti	-	-	1 700	BV
§ 93	Príplatok k nemocenskému	1 100	1 100	1 100	
§ 94	Príplatok k materskému	1 600	1 600	1 600	
§ 95	Príplatok k dôchodku	9 650	11 583	13 514	
Spolu výdavky		92 070	61 803	157 900	
Odvody do fondov z MP		2 000	2 000	33 627	BV
Výdavky celkom		94 070	63 803	191 527	

29.5.2000

Ministerstvo financií SR
odbor štátneho rozpočtu

Bratislava, 19.5.2000

Vec : Stanovisko k návrhu zákona o sudcoch a o zmene a doplnení iných zákonov

K návrhu zákona predloženému na rokovanie vlády máme nasledovné pripomienky :

V súlade s prerokovaním zásadných pripomienok k návrhu zákona zo dňa 10.5.2000 predkladateľ zo znenia zákona vypustil ods.3 § 53 (otázka zadováženia bytov sudcov) a ods.4 §85 (náhrada nákladov na dochádzku do zamestania).

Na rokovaní ohľadne príplatku k dôchodku sa dohodlo, že jeho výška sa bude odvíjať od 3-násobku navrhovaného príplatku v zmysle zákona o štátnej službe a zmene a doplnení niektorých zákonov . Zásadne trváme, aby znenie § 96 ods.3 bolo v súlade s vyššie uvedeným zákonom a predstavovalo 3,75 % priznaného dôchodku a nie najvyššej výmery úhrnu vyplácaných dôchodkov.

K oblasti platových náležitostí ,ktoré sa uzatvorilo s rozporom (§58) žiadame zohľadniť stanovisko odboru zamestnanosti verejnej správy.

Odbor štátneho rozpočtu dňa 10.5.2000 prerokoval so zástupcami Ministerstva spravodlivosti SR predloženú kvantifikáciu finančných dôsledkov vyplývajúcich z navrhovaných opatrení zákona za roky 2001 až 2003.

Predpokladaný finančný dôsledok na štátny rozpočet pre rok 2001 bol kvantifikovaný vo výške 94 270 tis. Sk. Kvantifikácia dôsledkov navrhovaných opatrení sa odvíjala od koncenzu , na ktorý pristúpili zástupcovia ministerstiev spravodlivosti a financií pri prerokovávaní zásadných rozporov.

Odbor štátneho rozpočtu sa s predloženou kvantifikáciou za rok 2001 stotožnil.No v nadväznosti na upozornenie odboru financovania zamestnanosti verejnej správy, ktorý prepočítal priemerný plat sudcu po 1.1.2000 po uskutočnenej valorizácii a ktorý predstavuje pre tento rok čiastku 37 406,-Sk (v kvantifikácii sa uvažovalo s 32 820 ,-Sk), žiadame prepracovať finančný dopad tak, aby sa náležitosti v roku 2001 odvíjali od tejto sumy zvýšenej o predpokladanú valorizáciu platových náležitostí od 1.1.2001.

K predloženej kvantifikácii finančných dôsledkov za roky 2002 a 2003 pripomíname , že realizácia opatrení návrhu zákona si vyžiada po zohľadnení každoročnej valorizácie plátov zvýšené nároky v ostatných náležitostiach odvíjajúcich sa od základného platu.Zároveň po zohľadnení razantného zvýšenia platových náležitostí sudcov s účinnosťou od 1.1.2003, sa zvýšia i ostatné nadväzné nároky odvíjajúce sa od platu.

Predložená kvantifikácia vychádzajúca z platovej úrovne r.1999 nezohľadňuje reálny dopad návrhu zákona v jednotlivých rokoch.

S ohľadom na vyššie uvedené pripomíname, že dôsledok prijatia navrhovaného zákona môže byť nad možnosť štátneho rozpočtu v dotknutých rokoch.

Ing. Miloš Nosál, CSc.
riaditeľ odboru
štátneho rozpočtu

M. Nosál

TABLE OF CONCORDANCE

Smernica Rady 76/207/EHS z 9. februára 1976 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a o pracovné podmienky		• návrh zákona o sudcoch a o zmene a doplnení iných zákonov	
článok 1 odsek 1	1. Účelom tejto smernice je uviesť v členských štátoch do platnosti zásadu rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a o pracovné podmienky, ako aj o sociálne zabezpečenie za podmienok uvedených v odseku 2. Táto zásada sa ďalej uvádza len ako „zásada rovnakého zaobchádzania“.	-	netransponuje sa
článok 1 odsek 2	2. S cieľom zabezpečiť postupné vykonávanie zásady rovnakého zaobchádzania vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením rada prijme na základe návrhu komisie ustanovenia, ktoré vymedzujú podstatu, rozsah a spôsoby uplatňovania tejto zásady.	-	netransponuje sa
článok 2	1. Na účely ďalej uvádzaných ustanovení sa	článok 12	Ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach.

odsek 1	zásadou rovnakého zaobchádzania rozumie, že neexistuje žiadna priama ani nepriama diskriminácia z dôvodu pohlavia, najmä s odvolaním sa na manželský alebo rodinný stav.	odsek 1 Ústavy SR článok 12 odsek 2 Ústavy SR	Základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.
článok 2 odsek 2	2. Táto smernica sa nedotýka práva členských štátov vylúčiť z oblasti jej uplatňovania tie profesijné činnosti, a kde je to vhodné, aj prípravu na tieto činnosti, pri ktorých je vzhľadom na ich charakter alebo okolnosti, za akých sa vykonávajú, pohlavie pracovníka determinujúcim faktorom.	článok 35 odsek 1 Ústavy SR článok 35 odsek 2 Ústavy SR	Každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť. Zákon môže ustanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolani alebo činnosti.
článok 2 odsek 3	3. Táto smernica sa nedotýka ustanovení na ochranu žien, najmä pokiaľ ide o tehotenstvo a materstvo.	článok 35 odsek 1 Ústavy SR článok 35 odsek 3 Ústavy SR	Ženy, mladístvi a osoby zdravotne postihnuté majú právo na zvýšenú ochranu zdravia pri práci a osobitné pracovné podmienky. Podrobnosti o právach podľa odsekov 1 a 2 ustanoví zákon
článok 2 odsek 4	4. Táto smernica sa nedotýka opatrení na podporu rovnakej príležitosti pre mužov a ženy, najmä prostredníctvom odstraňovania existujúcich nerovností ovplyvňujúcich príležitosti žien v oblastiach uvedených v článku 1 (1).	článok 36 Ústavy SR	Zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky. Zákon im zabezpečuje najmä a) právo na odmenu za vykonanú prácu, dostatočnú na to, aby im umožnila dôstojnú životnú úroveň

článok 3 odsek 1	1. Uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania znamená, že neexistuje nijaká diskriminácia z dôvodu pohlavia, pokiaľ ide o podmienky prístupu - vrátane kritérií výberu - k akýmkoľvek pracovným miestam alebo pozíciám, bez ohľadu na sektor alebo odvetvie činnosti, a k akýmkoľvek úrovňam zamestnaneckej hierarchie.	článok 35 odsek 1 Ústavy SR § 5 ods. 1 návrhu zákonu o sudcoch	Každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň.... Za sudcu môže byť zvolený občan Slovenskej republiky, ktorý a) v deň zvolenia dosiahol vek najmenej 30 rokov, b) získal právnické vzdelanie absolvovaním magisterského štúdia na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo má nostrifikovaný doklad o získaní právnického vzdelania absolvovaním štúdia rovnakej úrovne na vysokej škole v zahraničí ³⁾, c) je spôsobilý na právne úkony a zdravotne spôsobilý ⁴⁾ na výkon funkcie sudcu, d) je bezúhonný a jeho morálne vlastnosti dávajú záruku, že funkciu sudcu bude riadne vykonávať, e) má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, f) zložil odbornú justičnú skúšku, g) úspešne absolvoval výberové konanie podľa tohto zákona.
článok 3 odsek 2	2. Na tento účel členské štáty prijímú potrebné opatrenia, ktorými zabezpečia, že:	-	-
článok 3 odsek 2 pism. a)	(a) všetky zákony, iné predpisy a administratívne opatrenia, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, budú zrušené;	článok 12 odsek 1 Ústavy SR článok 12 odsek 2 Ústavy SR	Ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo

		sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať. článok 125 Ústavy SR Ústavný súd rozhoduje o súlade a) zákonov s ústavou a s ústavnými zákonmi, b) nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s ústavou, s ústavnými zákonmi a zákonmi, c) všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy a ústavou a zákonmi, d) všeobecne záväzných právnych predpisov miestnych orgánov štátnej správy s ústavou, zákonmi a s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, e) všeobecne záväzných právnych predpisov s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov. článok 132 odsek 1 Ústavy SR Ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi uvedenými v článku 125 je nesúlad, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť....	
článok 3 odsek 2	(b) všetky ustanovenia, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a ktoré sú	§ 4 ods. 2 písm. a)	Neplatná je kolektívna zmluva v tej časti, ktorá

písm. b)	zahrnuté v kolektívnych zmluvách, individuálnych pracovných zmluvách, vnútropodnikových predpisoch alebo v predpisoch upravujúcich nezávislé povolania a profesie, budú alebo budú môcť byť vyhlásené za neplatné alebo zmenené;	zákona o kol.vyjed.	a) je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi
článok 3 odsek 2 písm. c)	(c) zákony, iné predpisy a administratívne opatrenia, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, ak záujem o ochranu, ktorý ich pôvodne podnietil, už nie je odôvodnený, budú novelizované; ak sú podobné ustanovenia súčasťou kolektívnych zmlúv, zástupcom pracovníkov a zamestnávateľom bude adresovaná žiadosť, aby ich upravili v potrebnom smere.	článok 132 odsek 1 Ústavy SR § 4 ods. 2 zákona o kol.vyjed. § 8 ods. 5 zákona o kol.vyjed.	Ak ústavný súd svojím rozhodnutím vyslovi, že medzi právnymi predpismi uvedenými v článku 125 je nesúlads, strácajú prislusné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť. Orgány, ktoré tieto predpisy, vydali sú do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu povinné ich uviesť do súladu s ústavou, ústavnými zákonmi, a ak ide o predpisy uvedené v článku 125 písm. b), aj s inými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s nariadením vlády Slovenskej republiky a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak neurobia, také predpisy, ich časti alebo ustanovenia, strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia. Neplatná je kolektívna zmluva v tej časti, ktorá a) je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi Zmluvné strany môžu v kolektívnej zmluve dohodnúť možnosť zmeny kolektívnej zmluvy a jej rozsah; pri tejto zmene sa postupuje ako pri uzavieraní kolektívnej zmluvy.
článok 4	Uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania pokiaľ ide o prístup k poradenstvu pre voľbu povolania, odbornej príprave, vyššej odbornej príprave a preškoleniu všetkých typov a na	§ 35 ods. 1 návrhu zákona o sudcoch	Sudca má právo na zabezpečenie podmienok systematického a bezplatného vzdelávania po celú dobu výkonu svojej funkcie.....

	všetkých stupňoch znamená, že členské štáty prijímú potrebné opatrenia, ktorými zabezpečia, že:		
článok 4 písm. a)	(a) všetky zákony, iné predpisy a administratívne opatrenia, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, budú zrušené;	článok 125 Ústavy SR	Ústavný súd rozhoduje o súlade a) zákonov s ústavou a s ústavnými zákonmi, b) nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s ústavou, s ústavnými zákonmi a zákonmi, c) všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy a ústavou a zákonmi, d) všeobecne záväzných právnych predpisov miestnych orgánov štátnej správy s ústavou, zákonmi a s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, e) všeobecne záväzných právnych predpisov s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov.
		článok 132 odsek 1 Ústavy SR	Ak ústavný súd svojim rozhodnutím vyslovi, že medzi právnymi predpismi uvedenými v článku 125 je nesúladi, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť....
článok 4 písm. b)	(b) všetky ustanovenia, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a ktoré sú zahrnuté v kolektívnych zmluvách,	§ 4 ods. 2 písm. a) zákona o	Neplatná je kolektívna zmluva v tej časti, ktorá a) je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi

	individuálnych pracovných zmluvách, vnútropodnikových predpisoch alebo v predpisoch upravujúcich nezávislé povolania a profesie, budú alebo budú môcť byť vyhlásené za neplatné alebo zmenené;	kolektívno m vyjednáv ní	
článok 4 písm. c)	(c) poradenstvo pre voľbu povolania, odborná príprava, vyššia odborná príprava a preškolenie budú prístupné na základe rovnakých kritérií a na rovnakej úrovni bez akejkoľvek diskriminácie z dôvodu pohlavia bez toho, aby sa narušila sloboda, poskytnutá v niektorých členských štátoch niektorým súkromným vzdelávacím inštitúciám.	článok 132 odsek 1 Ústavy SR	Ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi uvedenými v článku 125 je nesúlad, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť. Orgány, ktoré tieto predpisy, vydali sú do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu povinné ich uviesť do súladu s ústavou, ústavnými zákonmi, a ak ide o predpisy uvedené v článku 125 písm. b), aj s inými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s nariadením vlády Slovenskej republiky a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak neurobia, také predpisy, ich časti alebo ustanovenia, strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia.
		§ 4 ods. 2 zákona o kol.vyjed.	Neplatná je kolektívna zmluva v tej časti, ktorá a) je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi
		§ 8 ods. 5 zákona o kol.vyjed.	Zmluvné strany môžu v kolektívnej zmluve dohodnúť možnosť zmeny kolektívnej zmluvy a jej rozsah; pri tejto zmene sa postupuje ako pri uzavieraní kolektívnej zmluvy.
článok 5 odsek 1	1. Uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania pokiaľ ide o pracovné podmienky vrátane podmienok upravujúcich prepustenie znamená, že mužom aj ženám sa zaručia rovnaké podmienky bez diskriminácie z dôvodu pohlavia.	§ 52 ods. 1 návrhu zákona o sudcoch	Súdca má právo na poskytnutie základnej odbornej literatúry a zabezpečenie riadnych pracovných podmienok tak, aby pri svojej práci mohol využívať činnosť zamestnancov súdu a vhodné technické vybavenie, osobitné kancelárske pomôcky

		§ 17 návrhu zákona o sudcoch	a prostriedky informatiky z dôvodu účinného rozhodovania bez neodôvodnených prieťahov v pridelených veciach. V súvislosti so zabezpečením dôstojnosti súdneho konania má aj právo na bezplatné poskytnutie sudcovského talára. Funkcia sudcu zaniká z dôvodov uvedených v tomto zákone: a) odvolaním (§ 18), b) vzdaním sa funkcie (§ 19), c) pozbavením spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony (§ 20 ods. 1), d) stratou štátneho občianstva Slovenskej republiky (§ 20 ods.2), e) stratou trvalého pobytu na území Slovenskej republiky (§ 20 ods. 2), f) neodstránením dôvodov nezlučiteľnosti (§ 23 ods.1), g) odvolaním súhlasu (§ 11 ods.3), h) nezložením sľubu alebo zložením sľubu s výhradou (§ 10 ods.2), i) vypovedaním sľubu (§ 168 ods.4), j) nezvolením (§ 8 ods.1), k) nepodaním písomného vyhlásenia (§ 8 ods.1), l) smrťou.
článok 5 odsek 2	2. Na tento účel členské štáty prijímú potrebné opatrenia, ktorými zabezpečia, že:	-	-

článok 5 odsek 2 písm. a)	(a) všetky zákony, iné predpisy a administratívne opatrenia, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, budú zrušené;	článok 125 Ústavy SR	Ústavný súd rozhoduje o súlade a) zákonov s ústavou a s ústavnými zákonmi, b) nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s ústavou, s ústavnými zákonmi a zákonmi, c) všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy a ústavou a zákonmi, d) všeobecne záväzných právnych predpisov miestnych orgánov štátnej správy s ústavou, zákonmi a s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, e) všeobecne záväzných právnych predpisov s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov.
článok 5 odsek 2 písm. b)	(b) všetky ustanovenia, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a ktoré sú zahrnuté v kolektívnych zmluvách, individuálnych pracovných zmluvách, vnútropodnikových predpisoch alebo v predpisoch upravujúcich nezávislé povolania a	článok 132 odsek 1 Ústavy SR	Ak ústavný súd svojím rozhodnutím vyslovi, že medzi právnymi predpismi uvedenými v článku 125 je nesúladi, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť....
článok 5 odsek 2 písm. b)	(b) všetky ustanovenia, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a ktoré sú zahrnuté v kolektívnych zmluvách, individuálnych pracovných zmluvách, vnútropodnikových predpisoch alebo v predpisoch upravujúcich nezávislé povolania a	§ 4 ods. 2 písm. a) zákona o kolektívno m vyjednávava	Neplatná je kolektívna zmluva v tej časti, ktorá a) je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi

	profesie, budú alebo budú môcť byť vyhlásené za neplatné alebo zmenené;	ní	
článok 5 odsek 2 písm. c)	(c) zákony, iné predpisy a administratívne opatrenia, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, ak záujem o ochranu, ktorý ich pôvodne podnietil, už nie je odôvodnený, budú novelizované; ak sú podobné ustanovenia súčasťou kolektívnych zmlúv, zástupcom pracovníkov a zamestnávateľom bude adresovaná žiadosť, aby ich upravili v potrebnom smere.	článok 132 odsek 1 Ústavy SR § 4 ods. 2 zákona o kol.vyjed. § 8 ods. 5 zákona o kol.vyjed.	Ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi uvedenými v článku 125 je nesúlad, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť. Orgány, ktoré tieto predpisy, vydali sú do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu povinné ich uviesť do súladu s ústavou, ústavnými zákonmi, a ak ide o predpisy uvedené v článku 125 písm. b), aj s inými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s nariadením vlády Slovenskej republiky a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak neurobia, také predpisy, ich časti alebo ustanovenia, strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia. Neplatná je kolektívna zmluva v tej časti, ktorá a) je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi Zmluvné strany môžu v kolektívnej zmluve dohodnúť možnosť zmeny kolektívnej zmluvy a jej rozsah; pri tejto zmene sa postupuje ako pri uzavieraní kolektívnej zmluvy.
článok 6	Členské štáty zavedú do svojich vnútroštátnych právnych systémov potrebné opatrenia umožňujúce každému zamestnancovi, ktorý sa pokladá za poškodeného v dôsledku neuplatnenia zásady rovnakého zaobchádzania v zmysle článkov 3, 4 a 5, domáhať sa svojich práv súdnou cestou po prípadnom posúdení veci inými príslušnými orgánmi.	článok 46 odsek 1 Ústavy SR	Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky

článok 7	Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na ochranu zamestnancov pred prepustením na podnet zamestnávateľa, ktoré by bolo reakciou na ich sťažnosť podanú v rámci podniku alebo na akékoľvek právne konanie zamerané na presadzovanie zásady rovnakého zaobchádzania.	§ 17 návrhu zákona o sudcoch	Funkcia sudcu zaniká z dôvodov uvedených v tomto zákone: a) odvolaním (§ 18), b) vzdaním sa funkcie (§ 19), c) pozbavením spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony (§ 20 ods. 1), d) stratou štátneho občianstva Slovenskej republiky (§ 20 ods.2), e) stratou trvalého pobytu na území Slovenskej republiky (§ 20 ods. 2), f) neodstránením dôvodov nezlučiteľnosti (§ 23 ods.1), g) odvolaním súhlasu (§ 11 ods.3), h) nezložením sľubu alebo zložením sľubu s výhradou (§ 10 ods.2), i) vypovedaním sľubu (§ 168 ods.4), j) nezvolením (§ 8 ods.1), k) nepodaním písomného vyhlásenia (§ 8 ods.1), l) smrťou.
článok 8	Členské štáty sa postarajú o to, aby sa použili všetky primerané spôsoby, napríklad na pracovisku, na oboznámenie zamestnancov s predpismi prijatými na základe tejto smernice, ako aj s už platnými relevantnými predpismi.	§ 11 ods. 1 zákona o Zbierke zákonov SR § 11 ods. 2 zákona o Zbierke zákonov	Ministerstvo spravodlivosti SR zabezpečí, aby každý záujemca o Zbierku zákonov mal možnosť si ju obstaráť za určenú cenu. Obce sú povinné zabezpečiť, aby Zbierka zákonov bola na pracovisku orgánu jej samosprávy prístupná na nazretie každému, kto o to prejaví záujem. Na tento účel zasiela jeden výtlačok každej vydanéj čiastky Zbierky zákonov bezplatne bez príloh.

		SR § 35 ods. 1 návrhu zákona o sudcoch § 52 ods. 1 návrhu zákona o sudcoch	Sudca má právo na bezplatné poskytovanie právnych predpisov, odbornej literatúry a informácií nevyhnutných na riadny výkon funkcie. Sudca má právo na poskytnutie základnej odbornej literatúry....
článok 9 odsek 1	1. Členské štáty uvedú do platnosti zákony, iné predpisy a administratívne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 30 mesiacov od jej oznámenia, o čom budú okamžite informovať komisiu. Pokiaľ ide o prvú časť článku 3 (2) (c) a prvú časť článku 5 (2) (c), členské štáty po prvýkrát preskúmajú a prípadne po prvýkrát pozmenia zákony, iné predpisy a administratívne opatrenia uvedené v tejto smernici do štyroch rokov od jej oznámenia.	-	netransponuje sa
článok 9 odsek 2	1. Členské štáty uvedú do platnosti zákony, iné predpisy a administratívne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 30 mesiacov od jej oznámenia, o čom budú okamžite informovať komisiu. Pokiaľ ide o prvú časť článku 3 (2) (c) a prvú časť článku 5 (2) (c), členské štáty po prvýkrát preskúmajú a prípadne po prvýkrát pozmenia	-	netransponuje sa

	zákony, iné predpisy a administratívne opatrenia uvedené v tejto smernici do štyroch rokov od jej oznámenia.		
článok 9 odsek 3	3. Členské štáty oznámia komisii aj znenie zákonov, iných predpisov a administratívnych opatrení prijatých v oblasti, na ktorú sa vzťahuje táto smernica.	-	netransponuje sa
článok 10	Do dvoch rokov od uplynutia 30-mesačnej lehoty ustanovenej v prvom pododseku článku 9 (1) členské štáty poskytnú komisii všetky informácie potrebné na to, aby mohla vypracovať správu o uplatňovaní tejto smernice a predložiť ju rade.	-	netransponuje sa
článok 11	Táto smernica je adresovaná členským štátom.	článok 69 Európskej dohody o pridruže ní	Zmluvné strany sú si vedomé toho, že hlavnou podmienkou pre hospodársku integráciu Slovenskej republiky do Spoločenstva je zbližovanie existujúcich a budúcich legislatívnych predpisov Slovenskej republiky s predpismi Spoločenstva. Slovenská republika vyvinie úsilie na zabezpečenie postupnej zlučiteľnosti jej legislatívnych predpisov s predpismi Spoločenstva.

TABLE OF CONCORDANCE

Smernica Rady č. 75/117/EHS z 10. februára 1975 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa uplatňovania zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy		• návrh zákona o sudcoch a doplnení iných zákonov	
článok 1	Zásada rovnakej odmeny pre mužov a ženy ustanovená v článku 119 zmluvy (ďalej len "zásada rovnakej odmeny"), znamená odstránenie akejkoľvek diskriminácie z dôvodu pohlavia v súvislosti so všetkými aspektmi a podmienkami odmeňovania za rovnakú prácu alebo za prácu, ktorej sa prisudzuje rovnaká hodnota. Najmä v prípade, keď sa na stanovenie odmeny používa systém klasifikácie zamestnaní, musí byť tento systém založený na rovnakých kritériách pre mužov aj pre ženy a musí byť vytvorený tak, aby vylučoval akúkoľvek diskrimináciu z dôvodu pohlavia.	-	netransponuje sa
článok 2	Členské štáty zavedú do svojich vnútroštátnych právnych systémov potrebné opatrenia umožňujúce každému zamestnancovi, ktorý sa pokladá za poškodeného v dôsledku neuplatnenia zásady rovnakej odmeny, domáhať sa svojich práv súdnou cestou po prípadnom posúdení veci inými príslušnými orgánmi.	článok 46 odsek 1 Ústavy SR	Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.
článok 3	Členské štáty zrušia akúkoľvek diskrimináciu	článok 12	Ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach.

	medzi mužmi a ženami, vyplývajúcu zo zákonov, iných predpisov alebo administratívnych opatrení, ktorá je v rozpore so zásadou rovnakej odmeny.	odsek 1 Ústavy SR článok 12 odsek 2 Ústavy SR článok 125 Ústavy SR	Základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať. Ústavný súd rozhoduje o súlade a) zákonov s ústavou a s ústavnými zákonmi, b) nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s ústavou, s ústavnými zákonmi a zákonmi, c) všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy a ústavou a zákonmi, d) všeobecne záväzných právnych predpisov miestnych orgánov štátnej správy s ústavou, zákonmi a s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, e) všeobecne záväzných právnych predpisov s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov.
--	---	---	--

[illegible]

¹) § 23 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z.z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky.

		o sudcoch § 4 ods. 2 písm. a)	Neplatná je kolektívna zmluva v tej časti, ktorá a) je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi
článok 5	Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na ochranu zamestnancov pred prepustením na podnet zamestnávateľa, ktoré by bolo reakciou na ich sťažnosť podanú v rámci podniku alebo na akékoľvek právne konanie zamerané na presadenie dodržiavania zásady rovnakej odmeny.	§ 17 návrhu zákonu o sudcoch	Funkcia sudcu zaniká z dôvodov uvedených v tomto zákone: a) odvolaním (§ 18), b) vzdaním sa funkcie (§ 19), c) pozbavením spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony (§ 20 ods. 1), d) stratou štátneho občianstva Slovenskej republiky (§ 20 ods.2), e) stratou trvalého pobytu na území Slovenskej republiky (§ 20 ods. 2), f) neodstránením dôvodov nezlučiteľnosti (§ 23 ods.1), g) odvolaním súhlasu (§ 11 ods.3), h) nezložením sľubu alebo zložením sľubu s výhradou (§ 10 ods.2), i) vypovedaním sľubu (§ 168 ods.4), j) nezvolením (§ 8 ods.1), k) nepodaním písomného vyhlásenia (§ 8 ods.1), l) smrťou.
článok 6	Členské štáty prijímú v súlade so svojou vnútornou situáciou a právnym systémom nevyhnutné opatrenia, ktorými zabezpečia uplatňovanie zásady rovnakej odmeny. Dohliadnu	článok 46 odsek 1 Ústavy SR	Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

	na to, aby boli k dispozícii účinné prostriedky na dodržiavanie tejto zásady.	§ 65 ods. 1 návrhu zákona o sudcoch § 65 ods. 2 návrhu zákona o sudcoch § 65 ods. 3 návrhu zákona o sudcoch	Sudcovi patri za podmienok ustanovených týmto zákonom a) základný plat sudcu určený podľa osobitného predpisu ²⁾ b) príplatky : 7. príplatok za výkon funkcie na určitom stupni súdu a za dĺžku započítateľnej odbornej praxe, 8. funkčný príplatok, 9. príplatok počas dočasného pridelenia, 10. príplatok za zastupovanie, 11. príplatok za pohotovosť, 12. osobitný príplatok, c) plat za výkon funkcie sudcu nadčas, d) ďalší plat, e) vyrovnanie platu, f) odmena pri životnom jubileu. Sudcovi patria náhrady nákladov a iné hmotné výhody, ak tak ustanovuje zákon. Za uspokojenie platových nárokov sudcu zodpovedá štát.
článok 7	Členské štáty sa postarajú o to, aby sa použili všetky primerané spôsoby, napríklad na	§ 11 ods. 1 zákona	Ministerstvo spravodlivosti SR zabezpečí, aby každý záujemca o Zbierku zákonov mal možnosť si ju obstarat' za určenú cenu.

²⁾ § 23 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z.z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky.

	pracovisku, na oboznámenie zamestnancov s predpismi prijatými na základe tejto smernice, ako aj s platnými relevantnými predpismi.	o Zbierke zákonov SR § 11 ods. 2 zákona o Zbierke zákonov SR § 52 ods. 1 návrhu zákona o sudcoch	Obce sú povinné zabezpečiť, aby Zbierka zákonov bola na pracovisku orgánu jej samosprávy prístupná na nazretie každému, kto o to prejaví záujem. Na tento účel zasiela jeden výtlačok každej vydanej čiastky Zbierky zákonov bezplatne bez príloh. Sudca má právo na poskytnutie základnej odbornej literatúry....
článok 8 odsek 1	1. Členské štáty uvedú do platnosti zákony, iné predpisy a administratívne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do jedného roka od jej oznámenia, o čom budú okamžite informovať komisiu.	-	netransponuje sa
článok 8 odsek 2	2. Členské štáty komisii oznámia znenie zákonov, iných predpisov a administratívnych opatrení prijatých v oblasti, na ktorú sa vzťahuje táto smernica.	-	netransponuje sa
článok 9	Do dvoch rokov od uplynutia jednoročnej lehoty, uvedenej v článku 8, členské štáty poskytnú komisii všetky informácie potrebné na to, aby mohla vypracovať správu o uplatňovaní tejto smernice a predložiť ju rade.	-	netransponuje sa
článok 10	Táto smernica je adresovaná členským štátom.	článok 69 Európskej	Zmluvné strany sú si vedomé toho, že hlavnou podmienkou pre hospodársku integráciu Slovenskej republiky do Spoločenstva je

		dohody o pridruže ní	zblížovanie existujúcich a budúcich legislatívnych predpisov Slovenskej republiky s predpismi Spoločenstva. Slovenská republika vyvinie úsilie na zabezpečenie postupnej zlučiteľnosti jej legislatívnych predpisov s predpismi Spoločenstva.
--	--	-------------------------------------	---

TABLE OF CONCORDANCE

Smernica Rady č. 93/104/EC z 23. novembra 1993 o určitých aspektoch stanovenia pracovného času		• návrh zákona o sudcoch a o zmene a doplnení iných zákonov	
Článok 1 odsek 1	1. Táto Smernica stanoví minimálne požiadavky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pre stanovenie pracovnej doby.	-	netransponuje sa
Článok 1 odsek 2 písm. a)	2. Táto Smernica sa vzťahuje na: (a) minimálne doby denného odpočinku, týždenného odpočinku a ročnej dovolenky, na prestávky v práci a maximálnu týždennú pracovnú dobu; a	-	netransponuje sa
Článok 1 odsek 2 písm. b)	(b) niektoré aspekty nočnej práce, práce na smeny a rozvrhnutie pracovného času.	-	netransponuje sa
Článok 1 odsek 3	3. Táto Smernica sa vzťahuje na všetky sektory činnosti, verejné aj súkromné, podľa ustanovenia článku 2 Smernice 89/391/EEC, bez toho, aby sa dotýkala článku 17 tejto smernice s výnimkou leteckej, železničnej, cestnej, námornej	-	Problematicku obsiahnutú v článku 1 odsek 3 Smernice upravujú normy pracovného práva.

	a vnútrozemskej riečnej a jazernej dopravy, morského rybolovu, iné práce na mori a výcvikové činnosti lekárov;		
Článok 1 odsek 4	4. Ustanovenie Smernice 89/391/EEC plne platí pre otázky uvedené v odseku 2, bez toho, aby boli dotknuté prísnejšie a/alebo špecifické ustanovenia obsiahnuté v tejto Smernici;	-	Problematicku obsiahnutú v článku 1 odsek 4 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 2 odsek 1	Pre účely tejto Smernice platia nasledovné definície: <i>1. Pracovný čas</i> znamená akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje, teda, je k dispozícii zamestnávateľovi a vykonáva jeho činnosti alebo povinnosti v súlade s národnými právnymi predpismi alebo praxou;	-	Problematicku obsiahnutú v článku 2 odsek 1 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 2 odsek 2	<i>2. Čas odpočinku</i> znamená akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom;	-	Problematicku obsiahnutú v článku 2 odsek 2 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 2 odsek 3	<i>3. Nočný čas</i> znamená akýkoľvek čas, ale nie kratší ako 7 hodín, definovaný národnými právnymi predpismi, ktoré však vo všetkých prípadoch musí zahŕňať dobu medzi polnocou a 5. hodinou rannou.	-	Problematicku obsiahnutú v článku 2 odsek 3 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 2 odsek 4 písm. a)	<i>4. Pracovník v noci</i> znamená: (a) jednak akéhokoľvek pracovníka, ktorý behom nočného pracovného času pravidelne pracuje najmenej 3 hodiny pri svojom normálnom pracovnom čase; a	-	Problematicku obsiahnutú v článku 2 odsek 4 Smernice upravujú normy pracovného práva.

Článok 2 odsek 4 písm. b)	(b) jednak akéhokoľvek pracovníka, ktorý pravdepodobne odpracuje v noci určitý podiel zo svojho ročného pracovného času podľa definície, ktorú si príslušný členský štát zvolí;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 2 odsek 4 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 2 odsek 4 písm. c)	(c) svojimi národnými právnymi predpismi po konzultácii sociálnych partnerov; alebo	-	Problematiku obsiahnutú v článku 2 odsek 4 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 2 odsek 4 písm. d)	(d) kolektívnymi zmluvami alebo dohodami uzatvorenými medzi sociálnymi partnermi na národnej alebo regionálnej úrovni;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 2 odsek 4 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 2 odsek 5	5. <i>Práca na smeny</i> znamená akúkoľvek metódu stanovenia pracovného času na smeny, pri ktorých pracovníci jeden druhého striedajú na rovnakých pracoviskách podľa určitého poriadku, vrátane rotujúceho spôsobu, pričom pracovný čas môže byť pretržitý alebo nepretržitý a pre pracovníkov má dôsledok, že počas určitého obdobia dní alebo týždňov pracujú v rôznom čase;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 2 odsek 5 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 2 odsek 6	6. <i>Pracovník na smeny</i> znamená akéhokoľvek pracovníka, ktorého pracovný režim je súčasťou práce na smeny.	-	Problematiku obsiahnutú v článku 2 odsek 6 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 3	Denný odpočinok Členské štáty prijímajú opatrenia zaručujúce, aby všetci pracovníci mali nárok na denný odpočinok trvajúci 11 po sebe nasledujúcich hodín behom 24 hodín.	§ 39 ods.2 návrhu zákona o sudcoch	V rámci rozvrhu práce si sudca určuje svoju dennú pracovnú dobu po dohode s predsedom súdu v závislosti na množstve a naliehavosti vecí pridelených na rozhodnutie s primeraným zreteľom aj na pracovný čas zamestnancov súdu.

Článok 4	Prestávky na odpočinok Členské štáty prijímú opatrenia zabezpečujúce v prípadoch, kde je pracovných deň dlhší ako 6 hodín, aby všetci pracovníci mali nárok na prestávky na odpočinok, ktorých podrobnosti, vrátane dĺžky a podmienok na ich priznanie budú stanovené kolektívnymi zmluvami alebo dohodami uzatvorenými medzi sociálnymi partnermi, alebo ak takéto dohody nie sú, národnými právnymi predpismi.	§ 39 ods.2 návrhu zákona o sudcoch	V rámci rozvrhu práce si sudca určuje svoju dennú pracovnú dobu po dohode s predsedom súdu v závislosti na množstve a naliehavosti vecí pridelených na rozhodnutie s primeraným zreteľom aj na pracovný čas zamestnancov súdu.
Článok 5 odsek 1	Týždenná doba odpočinku Členské štáty prijímú opatrenia zabezpečujúce, že behom každého obdobia 7 dní bude mať pracovník nárok na minimálny neprerušovaný odpočinok v trvaní 24 hodín plus 11 hodinový denný odpočinok uvedený v článku 3.	-	Problematiku obsiahnutú v článku 5 odsek 1 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 5 odsek 2	Minimálna doba odpočinku uvedená v prvom pododseku bude obvykle zahŕňať nedeľu.	-	Problematiku obsiahnutú v článku 5 odsek 2 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 5 odsek 3	V prípade, že je to zdôvodnené objektívnymi, technickými alebo organizačnými podmienkami, môže sa uplatňovať minimálna doba odpočinku 24 hodín.	-	Problematiku obsiahnutú v článku 5 odsek 3 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 6	Maximálna týždenná pracovná doba Členské štáty prijímú opatrenia zabezpečujúce, že v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov:	-	-

Článok 6 odsek 1	Týždenná pracovná doba bude obmedzená pomocou zákonov, nariadení alebo administratívnych predpisov, alebo pomocou kolektívnych zmlúv a dohôd medzi sociálnymi partnermi.	§ 39 ods. 1 návrhu zákona o sudcoch	Týždenný pracovný čas sudcu je 37,5 hodín.
Článok 6 odsek 2	Priemerná pracovná doba pre každé obdobie 7 dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín.	§ 39 ods. 1 návrhu zákona o sudcoch	Týždenný pracovný čas sudcu je 37,5 hodín.
Článok 7 odsek 1	Ročná dovolenka 1- Členské štáty prijímú opatrenia zaisťujúce, že každý pracovník bude mať nárok na platenú ročnú dovolenku v trvaní najmenej 4 týždňov v súlade s podmienkami pre vznik nároku a pre poskytnutie takej dovolenky, ktoré budú stanovené národnými právnymi predpismi a/alebo praxou.	§ 45 ods. 1 návrhu zákona o sudcoch § 45 ods. 2 návrhu zákona o sudcoch	Základná výmera dovolenky sudcu je šesť týždňov v kalendárnom roku. Sudca má nárok na dovolenku za kalendárny rok, ak vykonával funkciu sudcu celý kalendárny rok. Ak výkon funkcie netrval celý kalendárny rok, patrí mu za každý kalendárny mesiac trvania výkonu funkcie 1/12 dovolenky. Ak sudca začne vykonávať funkciu najneskôr pätnásť deň v mesiaci, patrí sudcovi 1/12 dovolenky za tento kalendárny mesiac. Za kalendárny mesiac, v ktorom funkcia zanikla, patrí sudcovi 1/12 dovolenky, ak výkon funkcie trval dlhšie ako 15 dní.
Článok 7 odsek 2	2. Namiesto minimálnej doby ročnej platenej dovolenky nesmie byť vyplatená peňažná náhrada, s výnimkou prípadov skončenia pracovného pomeru.	§ 50 návrhu zákona o sudcoch	Sudcovi patrí za dobu dovolenky funkčný plat. Za nevyčerpanú dovolenku alebo za jej pomernú časť mu patrí náhrada vo výške posledného určeného funkčného platu, zodpovedajúceho času nevyčerpanej základnej dĺžky dovolenky.

Článok 8	Dĺžka nočnej práce	-	-
	Členské štáty prijímú opatrenia zaistujúce, že:		
Článok 8 odsek 1	1. normálny pracovný čas pre pracovníkov v noci nepresiahne v priemere osem hodín v každom období 24 hodín;	§ 40 ods. 3 návrhu zákona o sudcoch	Sudcovi nemožno určiť pohotovosť bez jeho súhlasu častejšie ako raz za štyri týždne. Pohotovosť môže trvať najviac počas siedmich po sebe nasledujúcich kalendárnych dní.
Článok 8 odsek 2	2. pracovníci v noci, ktorých práca je spojená so zvláštnymi rizikami alebo ťažkou telesnou alebo duševnou námahou nebudú pracovať viac ako sem hodín v ktoromkoľvek období 24 hodín, behom ktorého pracujú v noci.	§ 40 ods. 3 návrhu zákona o sudcoch	Sudcovi nemožno určiť pohotovosť bez jeho súhlasu častejšie ako raz za štyri týždne. Pohotovosť môže trvať najviac počas siedmich po sebe nasledujúcich kalendárnych dní.
Článok 8	Pre vyššie uvedené účely bude práca spojená so zvláštnymi rizikami alebo ťažkou telesnou a duševnou námahou definovaná národnými právnymi predpismi a/alebo praxou alebo kolektívnymi zmluvami alebo dohodami uzavretými medzi sociálnymi partnermi, pričom sa vezmú do úvahy špecifické riziká nočnej práce.	-	Problematiku obsiahnutú v článku 8 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 9 odsek 1 písm. a)	Zisťovanie zdravotného stavu a prevedenie pracovníkov v noci na prácu cez deň 1. Členské štáty prijímú opatrenia zaistujúce, že: (a) pracovníci v noci budú mať nárok na bezplatné zistenie svojho zdravotného stavu pred pridelením na nočnú prácu a potom v pravidelných intervaloch;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 9 Smernice upravujú normy pracovného práva.

Článok 9 odsek 1 písm. b)	(b) pracovníci v noci trpiaci zdravotnými problémami, u ktorých je uznaná spojitost' s ich prácou v noci, budú prevedení, všade kde je to možné, na prácu cez deň, ktorá je pre nich vhodná.	-	Problematicku obsiahnutú v článku 9 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 9 odsek 2	2. Bezplatné zistenie zdravotného stavu uvedené v odstavci 1(a) musí spĺňať podmienky lekárskej dôverynosti.	-	Problematicku obsiahnutú v článku 9 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 9 odsek 3	Bezplatné zistenie zdravotného stavu uvedené v odstavci 1(a) musí byť prevedené v rámci národnej zdravotnej sústavy.	-	Problematicku obsiahnutú v článku 9 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 10	Záruky pre prácu v noci Členské štáty môžu podmieniť nočnú prácu niektorých kategórií pracovníkov určitými zárukami, za podmienok stanovených národnými právnymi predpismi a/alebo praxou, ak ide o pracovníkov, u ktorých vzniká riziko ohrozenia ich bezpečnosti alebo zdravia spojené s nočnou prácou.	-	Problematicku obsiahnutú v článku 10 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 11	Oznámenie pravidelného používania pracovníkov v noci Členské štáty prijímajú opatrenia zaisťujúce, že zamestnávateľia, ktorí pravidelne používajú pracovníkov v noci, oznámia túto informáciu kompetentným orgánom, pokiaľ si ju tieto orgány vyžadujú.	-	Problematicku obsiahnutú v článku 11 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 12 odsek 1	Ochrana bezpečnosti a zdravia pri práci Členské štáty prijímajú opatrenia zaisťujúce, že:	-	Problematicku obsiahnutú v článku 12 Smernice upravujú normy pracovného práva.

	1. pracovníkom v noci a pracovníkom na smeny bude poskytnutá ochrana bezpečnosti a zdravia pri práci, zodpovedajúca charakteru ich práce;		
Článok 12 odsek 2	2. zodpovedajúce ochranné a preventívne služby alebo zariadenia týkajúce sa bezpečnosti práce a ochrany zdravia pracovníkov v noci a pracovníkov na smeny budú rovnocenné tým, ktoré majú k dispozícii iní pracovníci a budú k dispozícii v ktorejkoľvek dobe.	-	Problematiku obsiahnutú v článku 12 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 13	Pracovné režimy Členské štáty prijímú opatrenia zaisťujúce, že zamestnávateľ, ktorý hodlá organizovať prácu podľa určitého režimu, vezme do úvahy všeobecnú zásadu, že práca má byť prispôbena pracovníkovi a predovšetkým potrebu zmierniť dôsledky monotónnej práce a práce s vnúteným taktom, v závislosti na typu pracovnej činnosti a na požiadavkách bezpečnosti práce a ochrany zdravia, predovšetkým pokiaľ ide o	§ 39 ods. 2 návrhu zákona o sudcoch	V rámci rozvrhu práce si sudca určuje svoju dennú pracovnú dobu po dohode s predsedom súdu v závislosti na množstve a naliehavosti vecí pridelených na rozhodnutie s primeraným zreteľom aj na pracovný čas zamestnancov súdu.
Článok 14	Špecifické ustanovenia Spoločenstva Ustanovenia tejto Smernice nebudú platiť pre prípady, keď iné právne inštrumenty Spoločenstva obsahujú viac špecifické požiadavky týkajúce sa určitých povolanií alebo pracovných činností.	-	netransponuje sa
Článok 15	Priaznivejšie ustanovenia Táto Smernica nebude mať vplyv na právo členských štátov aplikovať alebo prijať zákony, nariadenia alebo administratívne predpisy, ktoré sú priaznivejšie pre bezpečnosť práce a ochranu	-	netransponuje sa

	zdravia pracovníkov alebo ktoré umožňujú alebo dovoľujú prevádzať kolektívne zmluvy alebo dohody uzavreté medzi sociálnymi partnermi, ktoré sú priaznivejšie pre bezpečnosť práce a ochranu zdravia pracovníkov.		
Článok 16 odsek 1	Referenčné obdobie Členské štáty môžu stanoviť: 1. pre prevedenie článku 5 (týždenná doba odpočinku) referenčné obdobie nepresahujúce 14 dní;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 16 odsek 1 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 16 odsek 2	2. pre prevedenie článku 6 (maximálna týždenná pracovná doba) referenčné obdobie nepresahujúce štyri mesiace; Doby platenej ročnej dovolenky priznané podľa článku 7 a doby uvoľnenia v súvislosti s chorobou sa nebudú zahŕňať alebo budú pri výpočte priemeru neutrálne;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 16 odsek 2 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 16 odsek 3	3. pre prevedenie článku 8 (dĺžka nočnej práce) referenčné obdobie definované po konzultácii so sociálnymi partnermi alebo kolektívnymi zmluvami alebo dohodami uzavretými sociálnymi partnermi na národnej alebo regionálnej úrovni; Pokiaľ bude minimálna 24 hodinová doba týždenného odpočinku spadať do referenčného obdobia, nebude zahrnutá do výpočtu priemeru.	-	Problematiku obsiahnutú v článku 16 odsek 3 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 1	Odchýlky Pri zachovaní náležitého zreteľa na všeobecnú zásadu chrániť bezpečnosť a zdravia pracovníkov	-	-

	sa členské štáty môžu odchýliť od prevedenia článkov 3, 4, 5, 6, 8 alebo 16 v prípadoch, keď vzhľadom na špecifickú povahu príslušných činností sa trvanie pracovnej doby nemeria a/alebo nie je vopred určené alebo si ich môžu určiť sami pracovníci, a predovšetkým v prípadoch:		
Článok 17 odsek 1 písm. a)	(a) vrcholových riadiacich pracovníkov alebo iných osôb majúcich právomoc nezávisle rozhodovať;	§ 39 ods. 2 návrhu zákona o sudcoch	V rámci rozvrhu práce si sudca určuje svoju dennú pracovnú dobu po dohode s predsedom súdu v závislosti na množstve a naliehavosti vecí pridelených na rozhodnutie s primeraným zreteľom aj na pracovný čas zamestnancov súdu.
Článok 17 odsek 1 písm. b)	(b) rodinných pracovníkov; alebo	-	-
Článok 17 odsek 1 písm. c)	(c) pracovníkov prevádzajúcich náboženské obrady v kostoloch a náboženských komunitách.	-	-
Článok 17 odsek 2	2. Odchýlky môžu byť prijaté pomocou zákonov, nariadení, administratívnych predpisov alebo pomocou kolektívnych zmlúv a dohôd medzi sociálnymi partnermi, za predpokladu, že dotýčným pracovníkom budú poskytnuté rovnocenné náhradné doby odpočinku a že, vo výnimočných prípadoch, keď nie je z objektívnych dôvodov možné poskytnúť tieto náhradné doby odpočinku, bude dotýčným pracovníkom poskytnutá zodpovedajúca ochrana: 2.1 z článkov 3, 4, 5, 8 a 16;	-	-
Článok 17 odsek 2 písm. a)	(a) v prípade aktivít, keď pracovisko pracovníka a jeho bydlisko sú od seba vzdialené alebo kde sú od seba vzdialené rôzne pracoviská pracovníka;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.

Článok 17 odsek 2 písm. b)	(b) v prípade činnosti kontroly alebo dozoru vyžadujúcich neustálu prítomnosť za účelom ochrany majetku alebo osôb, predovšetkým v prípade strážnikov a dozorcov alebo bezpečnostných firiem;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 2 písm. c) (i)	(c) v prípade činnosti spojených s potrebou nepretržitej služby alebo výroby, predovšetkým: (i) služieb vzťahujúcich sa na prijatie, liečenie a/alebo starostlivosť v nemocniciach alebo podobných ústavoch, ubytovacích zariadeniach a väzniciach;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 2 písm. c) (ii)	(ii) pracovníkov v prístavoch a na letiskách;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 2 písm. c) (iii)	(iii) služieb tlače, rozhlasu, televízie, filmovej produkcie, pošty a telekomunikácií, ambulancie, požiarnych služieb a služieb občianskej ochrany;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 2 písm. c) (iv)	(iv) výroby, rozvodu a distribúcie plynu, vody a elektriny, zvažania odpadkov a závodov na ich likvidáciu;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 2 písm. c) (v)	(v) odvetví, kde práca nemôže byť prerušená z prevádzkových dôvodov;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 2 písm. c) (vi)	(vi) aktivít výskumu a vývoja;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17	(vii) poľnohospodárstva;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú

odsek 2 písm. c) (vii)			normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 2 písm. d) (i)	(d) kde možno predvídať veľký vzostup aktivít, predovšetkým v: (i) poľnohospodárstve;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 2 písm. d) (ii)	(ii) cestovnom ruchu;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 2 písm. d) (iii)	(iii) službách pošty;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 2	2.2 z článkov 3 a 5: (a) v prípade činnosti pri práci na smeny vždy, keď pracovník strieda smenu a nemôže si vziať dennú a/alebo týždennú dobu odpočinku medzi skončením jednej smeny a začiatkom ďalšej smeny;	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 2	2.2 z článkov 3 a 5: (b) v prípade činností zahrňujúcich doby práce rozloženej behom dňa, predovšetkým upratovacích prác.	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 3	3. Odchýlky z článkov 3, 4, 5, 8 a 16 môžu byť prevedené pomocou kolektívnych zmlúv alebo dohôd uzavretých medzi sociálnymi partnermi na národnej alebo regionálnej úrovni alebo, v súlade s pravidlami stanovenými v týchto zmluvách, pomocou kolektívnych zmlúv alebo dohôd	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.

	uzavretých medzi sociálnymi partnermi na nižšej úrovni.		
Článok 17 odsek 3	Členské štáty, v ktorých nie je žiadna zákonom stanovená sústava zaisťujúca uzavieranie kolektívnych zmlúv alebo dohôd medzi sociálnymi partnermi na národnej alebo regionálnej úrovni, pokiaľ ide o otázky kryté touto Smernicou, alebo členské štáty, v ktorých existuje špecifický legislatívny rámec pre tento účel a v hraniciach stanovených týmto systémom, môžu, v súlade s národnými právnymi predpismi a/alebo praxou, povoliť odchýlky od článkov 3, 4, 5, 8 a 16 cestou kolektívnych zmlúv alebo dohôd uzavretých medzi sociálnymi partnermi na príslušnej kolektívnej úrovni.	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 3.	Odchýlky stanovené podľa prvého a druhého pododseku budú povolené za podmienky, že dotýčným pracovníkom budú poskytnuté rovnocenné doby na odpočinok alebo, vo výnimočných prípadoch, kde z objektívnych dôvodov nie je možné poskytnúť taký odpočinok, bude dotýčným pracovníkom poskytnutá zodpovedajúca ochrana.	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 17 odsek 3	Členské štáty môžu prijať pravidlá: - pre prevedenie tohto odseku sociálnymi partnermi, a - pre rozšírenie ustanovení kolektívnych zmlúv alebo dohôd uzavretých podľa tohto odseku na iných pracovníkov, v súlade s národnými právnymi predpismi a/alebo praxou.	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.

Článok 17 odsek 4	4. Možnosť odchýliť sa od bodu 2 článku 16, poskytnuté v odseku 2, bodoch 2.1 a 2.2 a v odseku 3 tohto článku, nesmie vyústiť do stanovenia referenčného obdobia presahujúceho šesť mesiacov. Členské štáty majú však možnosť, za predpokladu, že existuje súlad so všeobecnými zásadami vzťahujúcimi sa k bezpečnosti práce a ochrane zdravia pracovníkov, dovoliť z objektívnych alebo prevádzkových dôvodov alebo dôvodov týkajúcich sa organizácie práce, aby kolektívnymi zmluvami alebo dohodami uzavretými medzi sociálnymi partnermi boli stanovené iné referenčné obdobia, nepresahujúce v žiadnom prípade 12 mesiacov. Pred uplynutím obdobia siedmich rokov od dátumu uvedeného v článku 18(1)(a), Rada znovu posúdi, na základe návrhu Komisie sprevádzaného hodnotiacou správou, ustanovenia tohto odseku a rozhodne o ďalšom postupe.	-	Problematiku obsiahnutú v článku 17 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 18 písm.a)	(a) Členské štáty prijímú zákony, nariadenia a administratívne predpisy zabezpečujúce súlad s touto Smernicou do 13. novembra 1996 alebo zaistia, aby k tomuto dátumu boli prijaté potrebné opatrenia dohodou, pričom členské štáty budú povinné uskutočniť potrebné kroky, umožňujúcim im zaručiť v ktorejkoľvek dobe plnenie ustanovení obsiahnutých v tejto Smernici.	-	netransponuje sa
Článok 18 písm. b)	b) Členské štáty môžu zvoliť neuplatňovať článok 6, za predpokladu, že dodržia všeobecnú zásadu bezpečnosti práce a ochrany zdravia pracovníkov	-	Problematiku obsiahnutú v článku 18 Smernice upravujú normy pracovného práva.

	a že prijímajú potrebné opatrenia zaistiť, že:		
Článok 18 písm. b)	žiadny zamestnávateľ nebude vyžadovať, aby pracovník pracoval dlhšie ako 48 hodín behom obdobia siedmich dní, čo bude vypočítané ako priemer referenčného obdobia uvedeného v bode 2 článku 16, pokiaľ pracovník nebude súhlasiť s takou prácou,	-	Problematiku obsiahnutú v článku 18 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 18 písm. b)	žiadnemu pracovníkovi nesmie vzniknúť zo strany zamestnávateľa ujma, keď nebude súhlasiť s takou prácou,	-	Problematiku obsiahnutú v článku 18 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 18 písm. b)	zamestnávateľ bude viesť aktuálne záznamy o všetkých pracovníkoch, ktorí vykonávajú takú prácu,	-	Problematiku obsiahnutú v článku 18 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 18 písm. b)	záznamy budú dané k dispozícii kompetentným orgánom, ktoré môžu, z dôvodov spojených s bezpečnosťou práce alebo ochranou zdravia pracovníkov, zakázať alebo obmedziť možnosť prekročenia maximálnej týždennej pracovnej doby,	-	Problematiku obsiahnutú v článku 18 Smernice upravujú normy pracovného práva.
	zamestnávateľ poskytne kompetentným orgánom na ich žiadosť informácie o prípadoch, keď pracovníci dali súhlas k práci presahujúcej 48 hodín v období siedmich dní, čo je vypočítané ako priemer pre referenčné obdobie uvedené v bode 2 článku 16.	-	Problematiku obsiahnutú v článku 18 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 18 písm. b) (ii)	(ii) Podobne môžu členské štáty, pokiaľ ide o prevedenie článku 7, zvoliť možnosť využiť prechodné obdobie, ktoré neprekročí tri roky od dátumu uvedeného pod bodom (a), za predpokladu, že v tomto prechodnom období:	-	Problematiku obsiahnutú v článku 18 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 18 písm. b) (ii)	každý pracovník dostane trojtýždennú platenú dovolenku, ak splní podmienky pre vznik nároku alebo na priznanie takej dovolenky stanovenej	-	Problematiku obsiahnutú v článku 18 Smernice upravujú normy pracovného práva.

	národnými právnymi predpismi a/alebo praxou,		
Článok 18 písm. b) (ii)	miesto tohto trojtýždenného obdobia ročnej platenej dovolenky nebude vyplatená peňažná náhrada s výnimkou prípadov skončenia zamestnania.	-	Problematiku obsiahnutú v článku 18 Smernice upravujú normy pracovného práva.
Článok 18 písm. c)	Členské štáty o tom budú bez odkladu informovať Komisiu.	-	netransponuje sa
Článok 18 odsek 2	Keď budú členské štáty prijímať opatrenia uvedené v odseku 1, tieto opatrenia budú obsahovať odkaz na túto Smernicu alebo tento odkaz bude uvedený pri ich oficiálnej publikácii. Metódy uvedenia takého odkazu budú určené členskými štátmi.	-	netransponuje sa
Článok 18 odsek 3	Bez dotknutia práva členských štátov vytvárať vo svetle meniacich sa okolností odlišné legislatívne alebo správne predpisy alebo zmluvné ustanovenia v oblasti pracovného času, za predpokladu, že sa plnia minimálne požiadavky stanovené v tejto smernici, prevádzanie tejto Smernice nebude predstavovať platný dôvod pre zníženie všeobecnej úrovne ochrany poskytovanej pracovníkom.	-	netransponuje sa
Článok 18 odsek 4	Členské štáty zašlú Komisii texty ustanovení národných právnych predpisov, ktoré už boli alebo budú prijaté v oblasti, ktorú upravuje táto Smernica.	-	netransponuje sa
Článok 18 odsek 5	Členské štáty budú Komisii zasielať každých päť rokov správu o praktickom uplatňovaní tejto Smernice a uvedú pritom stanoviská sociálnych partnerov. Komisia bude o tom informovať Európsky parlament, Radu, Hospodársky a sociálny výbor	-	netransponuje sa

	a Poradný výbor pre bezpečnosť, hygienu a ochranu zdravia pri práci.		
Článok 18 odsek 6	Každých päť rokov predloží Komisia európskemu parlamentu, Rade a Hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tejto Smernice a vezme pritom do úvahy odseky 1, 2, 3, 4 a 5.	-	netransponuje sa
Článok 19	Táto Smernica je adresovaná členským štátom.	článok 69 Európskej dohody o pridružení	Zmluvné strany sú si vedomé toho, že hlavnou podmienkou pre hospodársku integráciu Slovenskej republiky do Spoločenstva je zbližovanie existujúcich a budúcich legislatívnych predpisov Slovenskej republiky s predpismi Spoločenstva. Slovenská republika vyvinie úsilie na zabezpečenie postupnej zlučiteľnosti jej legislatívnych predpisov s predpismi Spoločenstva.

II. Osobitná časť

K § 1

Toto ustanovenie upravuje predmet zákona. Nakoľko v tomto zákone ide o úpravu štatutových práv a povinností, resp. právnych vzťahov nižšie vymenovaných subjektov, návrh sa nezaoberá inštitútmi, ktoré sú vlastné organizácii a správe súdov (napr. právomoci predsedov súdov, zákonný sudca, rozvrh práce a súdne prázdniny). Návrh zákona o sudcoch sa opiera o generálne splnomocňujúce ustanovenie článku 148 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého postavenie, práva a povinnosti sudcov ustanoví zákon. Obdobne aj druhý odsek rovnakého článku Ústavy generálne splnomocňuje, aby sa prostredníctvom zákonnej formy uprivil spôsob ustanovovania prísediacich z radov občanov.

Osobitným predmetom tohto zákona nie sú právne vzťahy justičných čakatel'ov. Uvedené vzťahy ako i právna úprava ich prípravnej služby budú riešené navrhovaným zákonom o štátnej službe, ktorý sa v súčasnosti pripravuje tiež na ústavné rokovanie.

K § 2

Ustanovenia vyplývajú z čl. 141, 142 ods. 2 a 3 a čl. 144 Ústavy SR a vyjadrujú základné princípy výkonu nezávislého súdnictva nezávislým sudcom. V § 2 sa kvalifikuje sudca ako predstaviteľ súdnej moci. Ustanovenie § 2 zároveň zakotvuje a rozpracováva nasledovné princípy a zásady :

- a) princíp sudcovskej nezávislosti - sudcovská nezávislosť musí byť zabezpečená rôznymi inštitútmi. V tomto zákone okrem druhého odseku (prísny zákaz ukladania príkazov a plnenia pokynov) je to najmä mechanizmus striktného určenia kogentných a vopred daných platových náležitostí (zákaz fakultatívnych zložiek platu - platieb za lojalitu a plnenie príkazov ako sú napr. odmeny, prémie, osobné ohodnotenia a iné pohyblivé zložky platu zamestnancov), ktorý upevňuje nezávislosť sudcu na inej moci,
- b) princíp trojdelenia štátnej moci,
- c) zásada kooperácie - prerozdelenie kompetencií pri riadení výkonu súdnictva medzi ústredné orgány štátnej správy súdov a Radu sudcov Slovenskej republiky, sudcovské rady a záujmová združenia sudcov,

- d) zásada rizika - riziko výkonu funkcie sudcu má tendenciu sa neustále zvyšovať, jeho konkretizáciou sú ustanovenia § 34 ods. 4 a 5, § 50. Nebezpečný charakter a rizikovú stránku výkonu funkcie sudcu okrem iného zdôrazňuje ustanovenie § 103 ods. 4, ktorý neumožňuje štátu zbaviť sa zodpovednosti za škodu spôsobenú sudcovi,
- e) zásada prístupnosti funkcie - zavedenie nového mechanizmu výberového konania,
- f) zásada stability - inými slovami povedané je to zásada nemennosti miesta výkonu funkcie bez súhlasu sudcu, ktorá výslovne zakazuje štátu meniť výkon funkcie sudcu bez jeho súhlasu. Je zakotvená v ustanovení § 11 (pridelenie sudcu na výkon funkcie k určitému súdu), § 12 (dočasné pridelenie) a § 14 (preloženie sudcu na iný súd). Uvedená zásada je prelomená okamihom právoplatnosti rozhodnutia disciplinárneho súdu o uložení disciplinárneho opatrenia podľa § 117 ods. 3 písm. b) - preloženie sudcu na iný súd toho istého alebo nižšieho stupňa,
- g) zásada práva občana na spravodlivý súdny proces sa premieta najmä v sľubu sudcov v § 10 (§ 8).

K § 3

Ustanovenie vychádza z článku 142 Ústavy Slovenskej republiky. Potvrdzuje a rozpracováva začlenenie laického prvku (alternatívou laického prvku k krajinách anglosaských právnych systémov je existencia porotného systému) do konania. Iba pri rozhodovaní vo veci sú sudcovia a prísediaci navzájom si rovní. Ak ide o veci počas pojednávania alebo mimo výkon funkcie prísediaceho, nie je možné zachovať alebo vytvoriť adekvátnu rovnosť so štatusovými právami a povinnosťami sudcov.

K § 4

Realizácia ústavného práva občana domáhať sa ochrany svojho práva na nezávislom a nestrannom súde vyžaduje vytvorenie systému záruk, ktoré eliminujú neoprávnené zásahy do sudcovskej nezávislosti. V ustanovení § 4 ods. 1 sa všeobecne poskytuje ochrana pred neoprávnenými zásahmi do činnosti sudcov a prísediacich, ktorej konkrétne vyjadrenie sa prejavuje v ostatných ustanoveniach predloženého návrhu zákona. So zreteľom na skutočnosť, že je povinnosťou štátu zabezpečiť právo každého na nezávislý a nestranný súd, stáva sa súčasne a len povinnosťou štátu zabezpečiť nezávislosť sudcov aj ich hmotným zabezpečením,

vrátane zabezpečenia sociálneho. Hmotné zabezpečenie sudcov musí byť konštruované tak, aby boli chránení pred tlakom súmyslom ovplyvniť ich rozhodnutia alebo konanie vo všeobecnosti, čím by bola ohrozená nezávislosť a nestrannosť sudcov.

K § 5

Ustanovenie § 5 zakotvuje základné predpoklady, ktoré musí spĺňať uchádzač o funkciu sudcu, aby mohol byť do tejto funkcie zvolený. Sú to predovšetkým tieto predpoklady: občianstvo Slovenskej republiky (vyšší stupeň lojality k štátnemu zriadeniu), trvalý pobyt na jej území, bezúhonnosť, veková hranica, súhlas s voľbou a pridelením k súdu, úplné právnické vzdelanie, justičná skúška a v porovnaní so súčasným stavom ako nówum aj úspešné absolvovanie predpísaného výberového konania. Zdravotná spôsobilosť sa posudzuje iba vo vzťahu k výkonu funkcie sudcu.

Na rozdiel od doterajšej právnej úpravy sa veková hranica na voľbu sudcu zvyšuje z 25 na 30 rokov. Odôvodnenosť tejto zmeny je daná zvýšením požiadaviek na občiansku a odbornú zrelosť uchádzača o funkciu sudcu, ktorá sa premietla aj do predĺženia doby školskej dochádzky a predpokladané zvýšenie doby praxe justičného čakaťa z troch na štyri roky.

K § 6

Ustanovovanie do funkcie sudcu prostredníctvom voľby za sudcu na 4 roky, sa realizuje zásadne na návrh vlády Slovenskej republiky. Po uplynutí tohto štvorročného obdobia sú sudcovia volení bez časového obmedzenia. V prípade záporného stanoviska vlády SR k prevoleniu sudcu bez časového obmedzenia rozhoduje s konečnou platnosťou parlament.

K § 7

Uvedené ustanovenia zakotvujú spôsob voľby sudcov. Sudcov na návrh vlády Slovenskej republiky volí Národná rada Slovenskej republiky. Napriek splneniu podmienok uvedených v § 5 ods.1 a 2 musí kandidát na funkciu sudcu výslovne súhlasiť so svojim zvolením za sudcu a tiež musí výslovne súhlasiť s pridelením na

určitý súd (určitý s ohľadom na stupeň a sídlo). Uvedený súhlas zakladá právne následky pri odvolaní súhlasu a v zmysle navrhovaného ustanovenia § 11 ods. 3 funkcia sudcu zaniká.

K § 8

Vzhľadom na doterajšie skúsenosti z aplikácie ustanovení platného zákona o voľbe sudcov a so zreteľom na znenie Ústavy Slovenskej republiky (čl. 145) sa navrhuje konkrétny mechanizmus hodnotenia a prerokúvania hodnotenia sudcu zvoleného na štyri roky pred jeho voľbou do funkcie sudcu bez časového obmedzenia. Podiel na tomto hodnotení budú mať sudcovské rady.

Sudca zvolený na štyri roky bude musieť sám prejavíť záujem byť zvoleným bez časového obmedzenia a túto svoju vôľu včas vyjadriť vyhlásením. Lehotami navrhovanými pre jednotlivé štádiá návrhového procesu sa sleduje, aby proces hodnotenia sudcu, spracovania a posudzovania návrhu na voľbu bez časového obmedzenia bol plynulý, prehľadný a s jednoznačným určením oprávnení sudcu podieľať sa na tomto procese (napr. právom vyjadriť sa k hodnoteniu a právom žiadať jeho doplnenie a spresnenie, právom účasti na rokovaní sudcovskej rady, právom byť oboznámený so stanoviskom vlády SR a právom sa k nemu vyjadriť).

K § 9

Návrh vychádza zo zásady, že sudca zvolený na štyri roky je sudcom až do doby, kým mu nie je doručené rozhodnutie národnej rady o tom, že na dobu bez časového obmedzenia nebol zvolený. Ak sudca bol zvolený, stáva sa sudcom bez časového obmedzenia výkonu funkcie dňom nasledujúcim po uplynutí štvorročného volebného obdobia.

Návrhom sa tiež sleduje, aby sudcovia, ktorí boli ustanovení do funkcie bez časového obmedzenia od začiatku účinnosti zákona č. 335/1991 Zb. a ak odišli zo súdnictva z dôvodov, ktoré nesúviseli s disciplinárnymi dôvodmi, sa mohli v prípade záujmu vrátiť a uchádzať sa o novú voľbu bez časového obmedzenia, avšak vždy po absolvovaní výberového konania (do účinnosti uvedeného návrhu zákona sudcovia neboli volení bez časového obmedzenia).

K § 10

Ustanovenie § 10 určuje obsah sľubu, ktorý sudca po zvolení do funkcie sudcu skladá. Navrhované znenie sľubu na rozdiel od súčasnej úpravy obsahuje aj sľub na spravovanie sa Ústavou Slovenskej republiky a na nezávislé, nestranné a spravodlivé vykonávanie funkcie, nielen ako doposiaľ, na nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie. Premieta sa tým právo občana na spravodlivý súdny proces do sľubu sudcu taký spravodlivý proces výkonom funkcie sudcu zabezpečovať.

K § 11

Uvedené ustanovenie zakotvuje mechanizmus prideľovania sudcov na iný súd ako aj zásadu, že bez súhlasu sudcu nemôže dôjsť k jeho prideleniu k inému súdu. Stanovenie dĺžky praxe sudcu pre pridelenie alebo preloženie na najvyšší súd by nebolo praktické z dôvodu, že pre najvyšší súd, ktorý v súčasnosti plní aj funkciu najvyššieho správneho súdu, nie je možné vylúčiť potrebu zvolenia za sudcov aj špecialistov zo štátnej správy. Keďže správne súdy rozhodujú ako súdy jednostupňové s vymedzenou vecnou príslušnosťou, nie je prakticky možné, aby prax sudcu správneho súdu na nižšom stupni bola podkladom pre výkon funkcie na vyššom stupni. Počíta sa tiež s tým, že podmienky výberu kandidátov na najvyšší súd budú predmetom úpravy v zásadách funkčného postupu sudcov na vyšší súd (§ 26 ods. 2, kde bude možné stanoviť dĺžku praxe pre postup sudcov aj na jednotlivé stupne súdov).

Uvedené ustanovenie v odseku 3 rieši právne následky nedodržania súhlasu s pridelením na určitý súd podľa navrhovaného § 7. Ustanovuje jednoznačne, že odvolanie súhlasu je dôvodom zániku funkcie sudcu (vid'. demonštratívne vymenovanie dôvodov zániku funkcie sudcu v § 17). Osobitnou výnimkou z uvedeného dôvodu je pridelenie sudcu na iný (náhradný) súd s tým, že sa zohľadnia oprávnené záujmy sudcu. Čo sa rozumie pod pojmom „oprávnené záujmy“, to záleží prípad od prípadu. Preto minister (v zmysle odseku 1) je kompetentný posúdiť oprávnenosť záujmov odmietajúceho sudcu (napr. ťažká choroba blízkych osôb, ktorá nebola známa sudcovi v čase vyslovenia súhlasu s pridelením na určitý súd apod.) a na základe znalostí o voľných miestach

(z hľadiska oprávnených záujmov musí sudca uviesť, či je alebo nie je preň ho iné umiestnenie vhodné a prečo) mu ponúkne alebo neponúkne iné miesto výkonu funkcie.

K § 12

Ustanovenie § 12 rieši inštitút dočasného pridelenia sudcu na výkon funkcie sudcu na iný súd alebo na využitie jeho skúseností na ministerstvo spravodlivosti, ako ústredný orgán správy súdov alebo na Úrad vlády Slovenskej republiky, Kanceláriu prezidenta Slovenskej republiky, alebo Kanceláriu NR SR. Okrem pridelenia na ministerstvo podľa navrhovaného písmena a) sa pridelenia na ostatné orgány reálne uskutočnili len u dvoch sudcov a aj v budúcnosti by sa s takým pridelením počítalo len celkom výnimočne. Ako nový druh dočasného pridelenia sa zakotvuje pridelenie sudcu ako poradcu na Ústavný súd, čím sa sleduje vytvorenie zákonných podmienok pre vzájomné oboznamovanie sa s prácou sudcov ústavného a všeobecného súdnictva. V záujme odborného rastu sudcov sa zakotvuje možnosť dočasného pridelenia v súvislosti so zvyšovaním kvalifikácie na súd vyššieho stupňa. Ako novum sa tiež zakotvuje možnosť dočasného pridelenia sudcu k inštitúcii zabezpečujúcej vzdelávanie sudcov.

Hoci je v zmysle § 12 sudca pridelený na iný orgán, je to stále sudca, ktorý tam uplatňuje svoje právnické vedomosti, tzn. že je nutné sa pozerieť na vykonávanú činnosť ako na výkon funkcie sudcu v širšom slova zmysle (extenzívny výklad).

Dĺžku doby dočasného pridelenia ustanovuje zákon. Dočasné pridelenie sudcov na výkon funkcie sudcu umožňuje štátnej správe súdov zabezpečovať nerušený, permanentný chod súdov, výkon súdnictva na tých súdoch, kde nápad vecí je vysoký. Z praktických dôvodov sa výslovne neobmedzuje doba dočasného pridelenia na ústredný orgán správy súdov ak ide o pridelenie v záujme využitia skúseností sudcu napr. pre legislatívnu činnosť alebo v oblasti správy súdov. Doba pridelenia v takom prípade závisí od splnenia účelu pridelenia.

K § 13

Ustanovenie § 13 zakotvuje mechanizmus dočasného prideľovania sudcu na výkon funkcie sudcu na iný súd alebo na využitie jeho skúseností.

K § 14

Uvedené ustanovenie zakotvuje mechanizmus prekladania sudcov na iný súd ako aj zásadu, že bez súhlasu sudcu nemôže dôjsť k jeho preloženiu k inému súdu. Výnimku z tejto zásady tvorí výlučne len skutočnosť právoplatného rozhodnutia disciplinárneho súdu podľa § 117 ods. 3 písm. b). V takomto prípade je možné preložiť sudcu na iný súd toho istého stupňa alebo nižšieho stupňa bez jeho súhlasu. V ustanovení § 44 sa potom riešia cestovné náhrady, ak bol sudca preložený z dôvodu zabezpečenia výkonu súdnictva.

K § 15

Ustanovenie § 15 zakotvuje mechanizmus vymenúvania tých súdnych funkcionárov, ktorí nevykonávajú správne funkcie, ale funkcie odborné, ktorých náplň vymedzujú procesné predpisy. Vyššími súdnymi funkcionármi sú funkcie predsedov senátov alebo predsedov kolégií. Ustanovuje sa i úloha sudcovských rád v procese vymenúvania predsedov senátov. Novým prvkom je voľba predsedov kolégií. Nie je na mieste obsadzovať tieto funkcie výberovým konaním, pretože kandidátmi môžu byť len predsedovia senátov. Zákon vytvára priestor pre to, aby aj na krajských súdoch boli v budúcnosti vytvorené namiesto správnych funkcií (podpredsedov súdov) funkcie predsedov kolégií, ako odborných garantov na jednotlivých úsekoch rozhodovacej činnosti. Ich konkrétne funkčné postavenie upraví v budúcnosti zákon o organizácii súdov. Je dôležité výslovne v zákone

zakotviť úpravu, že predseda kolégia a tiež predseda senátu nie sú predstaviteľmi štátnej správy súdov. Dôležitým prvkom objektívnosti výberu do funkcií predsedov senátov budú výberové konania, ktoré zákon upravuje ako nový inštitút v oblasti súdnictva.

K § 16

Ustanovenie § 16 zakotvuje mechanizmus odvolávania z vyššej sudcovskej funkcie. Zásadne dôležitou garanciou nezávislosti predsedu senátu bude to, že môže byť odvolaný z tejto funkcie len zo zákonom vymedzených dôvodov, a to právoplatným rozhodnutím disciplinárneho súdu (napr. pre porušenie povinností sudcu). Nebude možné jeho odvolanie len orgánom štátnej správy súdov - predsedom súdu.

K § 17 :

Uvedené ustanovenie upravuje prehľadným spôsobom dôvody zániku funkcie sudcu. Samotné dôvody však nedefinuje, ale iba odkazným spôsobom určuje, na ktoré ustanovenie je potrebné sa obrátiť.

K § 18

Orgánom, ktorý môže odvolať sudcu z funkcie sudcu je Národná rada Slovenskej republiky. Dôvody, na základe ktorých môže byť sudca z funkcie odvolaný sú vymedzené v čl. 147 Ústavy. Sudca bude odvolaný vždy, ak je tu právoplatný odsudzujúci rozsudok za úmyselný trestný čin alebo právoplatné rozhodnutie disciplinárneho súdu za čin, ktorý je nezlučiteľný s funkciou sudcu. O odvolaní zo zdravotných dôvodov, ktoré bránia sudcovi dlhodobo vykonávať funkciu sudcu, t. j. počas jedného roka, alebo preto, že dosiahol vek 65 rokov, národná rada môže rozhodnúť.

V odseku 3 sa ďalej zakotvujú oprávnenie ministra spravodlivosti predložiť návrh na odvolanie sudcu z funkcie sudcu okrem sudcov najvyššieho súdu. Návrh na

odvolanie sudcov najvyššieho súdu môže podať len predseda najvyššieho súdu. Ústava Slovenskej republiky stanovuje povinnosť Národnej rady Slovenskej republiky, aby si skôr ako rozhodne o dovolaní sudcu, vyžiadala k návrhu na odvolanie stanovisko príslušného disciplinárneho súdu.

Návrh vymedzuje postavenie sudcovskej rady v procese odvolávania sudcu tak, že vyjadrenie Rady sudcov SR je potrebné k podaniu návrhu na odvolanie z dôvodov zdravotných a pre vek. Sleduje sa tým, aby pred podaním takého návrhu národnej rade príslušný sudcovský orgán posúdil nielen formálnu existenciu dôvodu, napr. dosiahnutie veku, ale aj objektívne zhodnotil, či dosiahnutý vek bráni sudcovi riadne svoju funkciu vykonávať a či je prínosom pre výkon súdnictva. Funkcia sudcu zaniká dňom doručenia rozhodnutia národnej rady o odvolaní sudcu.

K § 19

Funkcia sudcu môže zaniknúť i vzdaním sa funkcie sudcu. Lehota, v ktorej dôjde k zániku funkcie je jednoznačne v návrhu vymedzená.

K § 20

Ide o blanketné ustanovenie. Funkcia sudcu zanikne, ak nastanú skutočnosti uvedené v § 20 alebo v iných ustanoveniach tohto zákona (§ 8 ods. 1, § 10 ods. 2, § 11 ods. 3).

K § 21

Odchod z výkonu ústavnej funkcie je u ústavných činiteľov spravidla sprevádzaný vyplácaním funkčného platu po určitú dobu (sudcovia Ústavného súdu po dobu 6 mesiacov). Odchod sudcu z výkonu funkcie je vážnym zásahom do jeho života, najmä ak vykonával funkciu dlhú dobu a je nútený odísť pred nadobudnutím nároku na dôchodok a zo zdravotných dôvodov. Navrhuje sa preto, aby v prípade, ak sudcovi ešte nevznikol nárok na odchodné (ktoré je viazané výlučne na nadobudnutie nároku na dôchodok), mal sudca nárok po dobu 5 mesiacov od skončenia výkonu funkcie na plat vo výške posledného funkčného

platu , avšak len v prípade odvolania z funkcie alebo vzdania sa funkcie zo zdravotných dôvodov.

Odchodné pre sudcu pri odchode do dôchodku (starobného, invalidného) sa navrhuje upraviť tak, aby jeho výška zodpovedala výkonu sudcovskej funkcie bez časového obmedzenia , často aj 40 a viac rokov. Odchodné sa navrhuje limitovať desaťnásobkom základného platu sudcu vzhľadom na relatívnu trvalosť a dlhodobosť výkonu funkcie sudcu a dlhodobé oddialenie výplaty odchodného sudcu v porovnaní s príslušníkmi ozbrojených síl a zborov .

K § 22

Sudca môže byť výkonu funkcie sudcu zbavený dočasne rozhodnutím národnej rady, ak ide o predsedu alebo podpredsedu najvyššieho súdu. Predseda Najvyššieho súdu SR rozhoduje, ak ide o sudcu najvyššieho súdu a minister spravodlivosti v ostatných prípadoch. Vzhľadom na závažnosť zásahu do ústavných funkcií sudcu sa navrhuje, aby na posudzovaní dôvodnosti dočasného zbavenia funkcie sa podieľala Rada sudcov SR.

K § 23

V ustanovení § 23 ods. 1 je vyjadrená nezlučiteľnosť výkonu funkcie s výkonom iných štátnych funkcií, ktorá vyplýva z princípu rozdelenia moci v štáte a nezávislosti sudcu. Sudca je povinný odstrániť dôvody nezlučiteľnosti v lehote stanovenej v zákone. Inak mu funkcia sudcu zanikne.

Princípy nezávislosti a nestrannosti sudcu pri rozhodovaní bránia tiež tomu, aby sudca mohol podnikať alebo zastávať inú platenú funkciu alebo, aby vykonával inú zárobkovú činnosť (§ 23 ods. 2). V návrhu sa taxatívne vymedzuje, kedy a za akých podmienok môže sudca vykonávať činnosť, z ktorej môže mať popri plate ďalší príjem, pričom vymedzený okruh činností je úzko spätý s oprávnením sudcu spravovať vlastný majetok a majetok svojich detí a s právom využiť svoje osobnostné predpoklady v športovej alebo umeleckej či vedeckej a pedagogickej činnosti. Vždy je tu však podmienka, že takouto činnosťou sa nesmie narušiť dôstojnosť jeho funkcie sudcu. Pod pojmom športová činnosť sa rozumie iba výkon

aktívneho športovca. Nesmie sa tým rozumieť činnosť profesionálneho funkcionára športového oddielu, resp. športového rozhodcu. Je nutné rozlišovať trvalú a príležitostnú športovú činnosť. Za príležitostnú činnosť sa považuje vo vzťahu k plneniu úloh taká činnosť, ktorá žiadnym spôsobom nenarušuje riadny výkon povinností sudcu (najmä jeho prítomnosť na pojednávaní).

K § 24

K odstráneniu dôvodov nezlučiteľnosti výkonu funkcie sudcu s inou funkciou napomáha aj samotný zákon tým, že v § 24 ods. 1 a 2 vymedzuje prípady, kedy sa výkon funkcie sudcu prerušuje v záujme umožnenia výkonu inej funkcie v taxatívne vymedzených prípadoch, keď je spoločensky prijateľné, aby takú funkciu mohla vykonávať aj osoba zvolená za sudcu bez toho, aby sa funkcie sudcu musela vzdať. Úpravou, že prerušenie výkonu funkcie sudcu trvá ešte tri mesiace po skončení výkonu funkcie, pre ktorú bol výkon funkcie sudcu prerušený, sa sleduje vytvorenie potrebného časového priestoru pre zánik tých väzieb, ktoré výkon funkcie sprevádzali a pre obnovenie nezávislého postavenia sudcu aj vo vedomí verejnosti.

Návrh zákona počíta s možnosťou prerušenia výkonu funkcie sudcu aj z dôvodov, ktoré vyplývajú z rôznych životných situácií dočasného charakteru, a na ktoré nie je nevyhnutné a ani spoločensky účelné reagovať zánikom funkcie sudcu a prípadnou novou voľbou. Je žiadúce napr. umožniť kvalifikovanému sudcovi činnosť v medzinárodných súdnych orgánoch, v diplomatických službách alebo prerušiť výkon funkcie z vážnych osobných dôvodov. Nenavrátene sa sudcu zo zahraničia je porušením povinností sudcu a môže sa riešiť disciplinárnym konaním.

Sudca počas prerušenia výkonu funkcie sudcu nemá práva ani povinnosti sudcu. Jediným právom vyplývajúcim z tohto postavenia je to, že má právo ujať sa za podmienok stanovených zákonom znova výkonu svojej funkcie sudcu bez toho, aby sa musel uchádzať o opätovnú voľbu. Na druhej strane sa výkon takejto inej funkcie nepovažuje za substitučnú sudcovskú činnosť a preto sa expresiss verbis ustanovuje, že výkon inej funkcie nemôže nahradiť výkon funkcie sudcu a to ani podľa ustanovenia § 62. Nakoľko však pri svojom pôsobení vo funkciách podľa odsekov 1 až 3 preukázateľne musí využívať aj svoje skúsenosti z výkonu funkcie sudcu, ide o započítateľnú prax sudcu v zmysle ustanovenia § 82 návrhu.

Výkon funkcie sudcu bude môcť byť prerušený aj sudcovi, ktorý sa stal poberateľom dôchodku, ak sa v súvislosti s tým nevzdal funkcie. Takýto sudca, v prípade akútnej potreby, ak o to prejaví záujem, bude môcť byť zaradený opätovne na vymedzenú dobu do výkonu funkcie za podmienok, na ktorých sa s predsedom príslušného súdu dohodne. Ak je potrebné povolať na prechodné obdobie (napr. sudcovských prázdnin) sudcov na starobnom dôchodku, osobitným prípadom je vyriešenie súbehu platu a vyplácaného dôchodku. V zmysle § 98 ods.2 zákona č. 100/1988 o sociálnom zabezpečení sa sudcovi, ktorý vykonáva funkciu dojednanú na dobu najviac jedného roka, vypláca starobný dôchodok. Na pokračovanie vo výkone funkcie, pri vzdaní sa dôchodku, však sudca nemá právny nárok a jeho ďalšia činnosť bude závisieť aj od stanoviska príslušnej sudcovej rady. O prerušení výkonu funkcie sudcu, ak nevyplýva priamo zo zákona, rozhoduje minister spravodlivosti.

K § 25 až 26

Ustanovenia uvedených paragrafov upravujú charakter vzťahu sudcu a štátu, účasť sudcovských rád a Rady sudcov Slovenskej republiky na konaniach týkajúcich sa výkonu funkcie a postavenia sudcov počas doby výkonu funkcie. Zákon po prvýkrát ustanovuje, že vzťah sudcu a štátu je verejnoprávnym vzťahom, nejde teda o vzťah pracovnoprávny medzi sudcom a súdom, ani o služobný pomer sudcu k súdu, na ktorom vykonáva funkciu. Ide o verejnoprávny vzťah ústavného činiteľa k štátu preto, lebo v jeho mene vykonáva svoju funkciu. Vo veciach týkajúcich sa postavenia sudcov v ich osobitnom právnom vzťahu k štátu koná za štát orgán štátnej správy súdov, ktorého pôsobnosť upravuje a v budúcnosti upraví nový zákon o správe súdov. Návrh zákona vymedzuje dobu výkonu funkcie v ktorej tento osobitný vzťah sudcu a štátu trvá.

Návrh zákona zakotvuje ďalšie kompetencie sudcovských rád a Rady sudcov SR, ktoré garantujú účasť sudcov na činnostiach ako sú: výber a prijímanie

kandidátov na voľbu, funkčný postup, zánik funkcie, hodnotenie spôsobilosti pre ďalší výkon funkcie, vzdelávanie a pre ktoré Európska Charta o zákone pre sudcov jednoznačne vyžaduje intervenciu orgánu nezávislého od výkonnej moci. Preto v týchto prípadoch rady nebudú pôsobiť ako poradné orgány predstaviteľov správy súdov, ale ako orgány samosprávne. Zásady funkčného postupu sudcov musia byť chápané ako interný predpis a nie ako všeobecne záväzný predpis.

K § 27

V návrhu zákona sa po prvýkrát upravuje hodnotenie sudcov a výberové konanie. Návrh úpravy hodnotenia sudcov počas výkonu funkcie vychádza zo zásady, že sudcu hodnotí sudca – predseda súdu, na základe podkladov, ktoré pochádzajú od sudcov z prieskumu rozhodovacej činnosti, plynulosti a dôstojnosti konania, stanoviska odvolacích senátov a z vlastných poznatkov predsedu príslušného súdu. Hodnotenie sudcu sudcami je jedným zo základných princípov nezávislosti súdnictva. V návrhu sa rozlišuje hodnotenie sudcov podľa účelu. Spoločnou zásadou však je, že sudca má mať vždy možnosť k hodnoteniu sa vyjadriť a podať k nemu námietky. O námietkach rozhodne, ak im nevyhoví predseda súdu, sudcovský kolektívny orgán, ktorým je sudcovská rada. U sudcov zvolených na štyri roky odlišnosť postupu vyplýva z účelu, pre ktorý sa hodnotenie vyhotovuje. U sudcov, ktorí o vydanie hodnotenia požiadajú v súvislosti s odchodom z funkcie, sa zaručuje rozhodovanie o námietkach nie v kolektívnom sudcovskom orgáne, ale súdom (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR), ktorým je disciplinárny súd.

K § 28

Rovnako ako hodnotenie sudcov, aj podmienky výberového konania sú v zákone upravené po prvý krát. Výberové konanie sa týka výberu uchádzačov na funkciu sudcu (okrem justičných čakatel'ov, ktorí zložili skúšku, pretože u nich sa výberové konanie predpokladá už pri prijímaní do prípravnej služby justičného čakatela), výberu uchádzačov o postup na vyšší súd ako aj výberu na funkciu predsedu senátu. Návrh nestanovuje presné lehoty na vyhlasovanie výberového konania, preto si ho môže každý oprávnený predseda vyhlásiť podľa svojej potreby. Oboznámenie s výsledkami výberového konania je založené na verejnom princípe. Okrem poradia sa uchádzači neoboznamujú s dôvodmi, na základe ktorých bolo im pridelené poradie. Je to interná záležitosť komisie.

Návrh zákona tiež neurčuje predsedovi súdu, či a v akom rozsahu má akceptovať poradie uchádzačov určené výberovou komisiou. V tomto smere sa mu zachováva doterajšia právomoc výberu konkrétnej osoby na uvažovanú funkciu s tým, že podľa osobitného zákona sa k jeho konkrétnemu výberu vyjadruje sudcovská rada (§ 58 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov). Obe ustanovenia návrhu zákona sú konkrétnym vyjadrením požiadaviek zakotvených v Európskej charte sudcov.

K § 29

Dôležitým prvkom, ktorý návrh prináša, je kreovanie výberovej komisie. Členstvo a samotná činnosť v komisii je čestnou a neplatenou funkciou, ktorá vyjadruje ocenenie a úctu k doterajšiemu pôsobeniu sudcu vo výkone funkcie.

K § 30

Návrh zákona vychádza zo zásady, že práva a povinnosti sudcov treba ponímať v jednote a vo vzájomnej väzbe. Okrem základných práv a povinností uvedených v týchto ustanoveniach sú povinnosti sudcov upravené najmä v procesných predpisoch, ale aj v ďalších zákonoch (napr. predpisy bezpečnosti práce).

Základnou povinnosťou sudcu je, aby sa pri výkone funkcie ale aj v občianskom živote zdržal všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie. Ide o vyjadrenie najvšeobecnejších princípov správania sa sudcu ďalej špecifikované v odsekoch 2 až 11 v § 30.

V nadväznosti na požiadavku uvedenú v § 2 ods. 2, t. j. že sudca rozhoduje nestranne, spravodlivo a bez zbytočných prietáhov, na základe skutočností zistených v súlade so zákonom, sa zvyrazňuje povinnosť sudcu konať v pridelených veciach plynulo a povinnosť upozorniť predsedu súdu na neprimeraný počet pridelených vecí, ak hrozí, že ich nemôže vybaviť bez zbytočných prietáhov. Aj samotný sudca bude teda zodpovedný za to, že neupozornil včas na možné prietahy konania v dôsledku nadmernej zaťaženia. Uvedenej povinnosti

zodpovedá právo sudcu na pridelenie vecí podľa rozvrhu práce a v takom počte, aby ich mohol prejednať bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 37 ods. 4 Ústavy SR sudca nemá právo štrajkovať. Nesmie však ani akýmkoľvek iným spôsobom znemožňovať činnosť súdnictva. Uvedené ustanovenie je ďalej rozpracované napr. pri čerpaní dovoleníek a pod.

Ak ide o úpravu politickej organizovanosti sudcov, treba uviesť, že od roku 1989 nie sú známe konkrétne prípady členstva sudcov v politických stranách a hnutiach. Vylúčenie možného členstva v politickej strane alebo hnutí však samé osebe nie je zárukou nevykonávania aktívnej politickej činnosti a neprejavovania politických sympatií. Podľa dokumentu, ktorý sa zaoberá dodržiavaním záväzkov členskými štátmi Rady Európy z novembra 1997 členstvo v politickej strane je vo všeobecnosti povolené, ak sa sudcovia zdržia politických aktivít. Návrh sa predkladá s tým, aby sudcovi bolo zakázané členstvo v politickej strane alebo hnutí ako aj vykonávanie aktívnej politickej činnosti, najmä preto, aby sa vylúčili možné dôvody spochybňovania ich nestrannosti a prejavy zviazanosti s akoukoľvek politickou mocou. Uvedený návrh nie je v rozpore s čl. 29 ods. 2 Ústavy.

Sudca je viazaný mlčanlivosťou, ktorej ho môže zbaviť len predseda súdu alebo Národná rada Slovenskej republiky, ak ide o predsedu najvyššieho súdu. V súlade so základnými princípmi súdnictva schválenými VZ OSN však zákon zakotvuje, že sudcu nemožno nútiť, aby vypovedal, aj v prípade zbavenia mlčanlivosti, ako svedok o veciach, o ktorých sa dozvedel pri svojej úradnej činnosti. Ide o významný prvok ochrany sudcu, ako zdroja informácií.

V ustanovení § 30 ods. 10 sa formuluje vzájomný vzťah realizácie práva na súdnu ochranu, práva na ochranu osobnostných práv účastníkov súdneho konania a súdnych osôb a práva verejnosti na informácie. Ani jedno z uvedených práv nemôže byť ponímané bezhranične. Zdržanie sa sudcu vo vyslovení názoru v prejednáwanej veci je základným atribútom pre posúdenie jeho nestrannosti. Za informovanie verejnosti nesie zodpovednosť len potiaľ, že je príslušnej osobe poverenej informovaním verejnosti (hovorcovi alebo inej osobe) povinný dať nevyhnutné informácie, ktorých rozsah posúdi sám. Podrobnosti v tomto smere upraví zákon o správe súdov.

K § 31

V súlade so zakotvením postavenia sudcu ako ústavného činiteľa sa navrhuje úprava povinností sudcu podať vyhlásenie o podmienkach nezlučiteľnosti výkonu funkcie a iných skutočnostiach obdobne ako je to ústavným zákonom č. 119/1993 Z. z. uložené ústavným činiteľom.

K § 32

Zákon ukladá aj povinnosť podať obdobné majetkové priznanie s tým, že sa znižuje hodnota majetku, ktorý je povinný priznať na 500 000 Sk (ostatní ústavní činitelia 1 mil. Sk) a navyše, sudca je povinný tiež podať čestné vyhlásenie, že nemá vedomosť o takých príjmoch osôb žijúcich s ním v spoločnej domácnosti, ktoré môžu byť považované za nezdanečné príjmy alebo za príjmy z nestatočných zdrojov. Sudca v danom prípade môže vyhlásiť, že nemá vedomosť. Toto vyhlásenie vychádza z princípu sudcovskej pozície v spoločnosti a na druhej strane je vyjadrením spoločenského očakávania, že sudca, ktorý by nemohol také čestné vyhlásenie podať, zväži ďalší výkon funkcie. Orgánmi príslušným na zhromažďovanie a zhodnotenie oznámení a majetkových priznaní budú predsedovia súdov ako predsedovia sudcovských rád a príslušné sudcovské rady.

K § 33

Nesplnenie uloženej povinnosti bude možné stíhať ako disciplinárne previnenie pred disciplinárnym súdom.

K § 34

Ustanovenia § 34 všeobecne určujú práva sudcu súvisiace s bezprostredným výkonom funkcie sudcu. Z rovnakých hľadísk sa pristupuje aj k úprave práva sudcu (§ 34 ods. 2) rozhodovať o tom, či je možné v priebehu pojednávania uskutočňovať obrazové alebo zvukové záznamy a prenosi. Uvedené ustanovenie sa nepriamo dopĺňa s právom sudcu na ochranu svojej identity podľa odseku 4.

Odporúčaniu RE č. R/94/12 zodpovedá navrhovaná úprava, podľa ktorej má sudca právo na pridelovanie vecí podľa rozvrhu práce. O jeho možných námietkach

v zmysle uvedeného odporúčania má rozhodnúť orgán požívajúci rovnakú nezávislosť, ako sudca. Podľa názoru predkladateľa sudcovská rada tejto požiadavke zodpovedá.

V návrhu sa posilňuje právo sudcu na ochranu jeho osoby, jeho rodinných príslušníkov a obydlia, ak o to správu súdu požiada, alebo aj bez požiadania, ak to vyžaduje verejný záujem, ako aj právo na to, aby jeho tvár, miesto výkonu funkcie a bydliska nebolo zverejňované bez súhlasu sudcu.

K § 35

V návrhu sa jednoznačne vyjadruje povinnosť sudcu vzdelávať sa v dvoch rovinách. Po prvýkrát upravujú konkrétne podmienky vzdelávania sudcov. Podmienky na vzdelávanie zabezpečuje ministerstvo spravodlivosti, samotné vzdelávanie však môžu zabezpečovať aj vysoké školy a ďalšie vzdelávacie inštitúcie po dohode s ministerstvom. Nezastupiteľnú úlohu vo vzdelávaní sudcov majú práve sudcovia, pričom zákon utvára podmienky aj na inštitucionalizáciu vzdelávania organizovaného samotnými sudcami tým, že umožňuje dočasné pridelenie sudcu aj k takejto vzdelávacej inštitúcii. Preto sa upravujú aj podmienky tejto činnosti právom na odmenu podľa osobitných predpisov a právom na príslušné voľno.

K § 36 až 38

V ustanovení sa zdôrazňuje zodpovednosť každého sudcu za prehĺbovanie svojich odborných vedomostí pri využití ponúknutých možností na vzdelávanie. Tiež sa tu prejavuje zodpovednosť každého sudcu za využitie ponúknutých možností na vzdelávanie.

K § 39

Napriek špecifickému charakteru činnosti sudcu zákon vymedzuje pracovný čas sudcu v trvaní najviac 40 hod.týždenne. Sudca si však zadeľuje pracovnú dobu sám v závislosti na množstve a naliehavosti vecí pridelených na rozhodnutie a tiež

vzhľadom na pracovnú dobu pomocného administratívneho aparátu. Musí si dodržať svoje povinnosti, najmä podľa § 30 ods.2.

K § 40

U sudcu sa výkon funkcie nad rámec týždenného pracovného času považuje za výkon funkcie nadčas len vtedy, ak je výkon funkcie uskutočňovaný podľa osobitných predpisov vyžadujúcich neodkladné úkony a rozhodnutia sudcu, a ak pre zabezpečenie plnenia týchto úloh je mu nariadená pohotovosť. Návrh zákona stanovuje podmienky nariadenia pohotovosti sudcu.

K § 41

Vzhľadom na charakter sudcovskej funkcie, pri výkone ktorej je ťažisko činnosti sudcu v pojednávacej miestnosti počas pojednávacích dní, návrh počíta s možnosťou práce sudcu okrem pojednávacích dní aj v domácom prostredí, kde je možnosť sústredenia na duševnú prácu pre mnohých sudcov priaznivejšia. Poznatky zo zahraničia svedčia o tom, že tento systém práce sa osvedčuje a najmä u výkonných a erudovaných sudcov sa tým napomáha dosahovať vynikajúce výsledky s menšou duševnou námahou a počas dlhšej doby. Rozhodujúce slovo pri umožnení práce v domácom prostredí bude mať predseda súdu, ktorý si vyžiada stanovisko sudcovskej rady ku každej žiadosti sudcu. Musí pri tom brať ohľad na nutnosť utajenia obsahu spisov pred rodinnými príslušníkmi, odcudzenia nepovolanými osobami, resp. následky živelných pohrôm (napr. preukázanie skutočnej existencie uzamykateľnej plechovej skrine alebo trezoru).

K § 42

Doteraz sa úprava podmienok nárokov sudcu pri vykonaní pracovnej cesty riadila Zákonníkom práce a zákonom č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách. V predkladanom návrhu sa reaguje na špecifické postavenie sudcu pri výkone funkcie. Ak má sudca v príslušnom konaní vykonať potrebné procesné úkony mimo sídla súdu, je rozhodnutie o vykonaní cesty len v jeho právomoci. Vyslanie sudcu predsedom súdu na takúto cestu neprichádza v úvahu. Sudca však má k predsedovi súdu, ako predstaviteľovi správy súdu zabezpečujúcej podmienky

cesty, oznamovaciu povinnosť o ceste a to v primeranej dobe pred jej uskutočnením. Sudcovi sa zakotvuje právo vykonať takú cestu služobným motorovým vozidlom s vodičom v záujme jeho vlastnej bezpečnosti a bezpečnosti písomností, ktoré sú k vykonaniu úkonu nevyhnutné.

Na iné cesty (na pracovné porady, školenia a semináre a prednášky v rámci rezortného vzdelávania, previerky, prieskumy, rokovania sudcovskej rady, zhromaždenia sudcov, cesty do miesta dočasného pridelenia a pod.) bude sudca vyslaný za podmienok stanovených v zákone. Keďže sudca je v prvom rade zodpovedný za konanie bez zbytočných prietáhov, na cestu dlhšiu ako tri dni môže byť vyslaný len s jeho súhlasom. Cestu môže vždy odmietnuť, ak by malo dôjsť k zmareniu už nariadených procesných úkonov. V záujme obmedzenia časových strát sa v návrhu počíta s tým, že použitie vlastného motorového vozidla na takú cestu bude pre sudcu prístupnejšie, než tomu bolo doposiaľ.

K § 43

Náhrada výdavkov obsahuje štandardnú úpravu podľa zákona č. 119/1991 Zb. s výnimkou, že sudca má vždy právo na použitie hromadných dopravných prostriedkov prvej triedy, zodpovedajúcej štandardu ústavných činiteľov a tým aj na príslušnú náhradu.

K § 44

Upravujú sa tiež podmienky pre náhradu výdavkov pri preložení (ale iba ak bol preložený na vlastnú žiadosť) a dočasnom pridelení z dôvodu zabezpečenia výkonu súdnictva. Rovnako ako pri ceste v súvislosti s dočasným pridelením alebo preložením má nárok na náhradu výdavkov aj sudca, ktorý bol pri prvej voľbe pridelený na iný súd, než na ktorom vykonáva prípravnú službu a súčasne aj mimo miesta svojho bydliska.

K § 45 a 46

Podmienky čerpania dovolenky stanovuje zákon tak, aby sudca bol v zásade povinný čerpať časť dovolenky v čase súdnych prázdnin (termín „súdne prázdniny“ vymedzí legislatívne zákon o organizácii súdov) a zvyšok vcelku, ak o to požiada.

Inak nástup dovolenky určuje predseda súdu. Aj vo vzťahu k čerpaniu dovolenky sa však uplatnila zásada, že ak je sudca zodpovedný za výkon spravodlivosti bez zbytočných prieťahov, môže v záujme naliehavého súdnictva nástup určenej dovolenky odmietnuť.

K § 47 až 49

Uvedené paragrafy upravujú dovolenku na zotavenie. Vzhľadom na dlhodobú záťaž najmä starších sudcov sa javí opodstatnené, aby prípadné liečebné pobyty v kúpeľoch neboli len na úkor základnej dovolenky, ale aby sa sudcom v prípade odporúčenej liečby lekárom predĺžila. Ide o také predĺženie dovolenky sudcov, ktoré samo o sebe nebude mať negatívny vplyv na plnenie sudcovských povinností, ale zároveň umožní náležitý fyzický aj psychický odpočinok zodpovedajúci tejto funkcii.

K § 50 a 51

Súčasťou zdravotníckej starostlivosti o sudcu je poskytnutie preventívnej rehabilitácie za podmienok stanovených v zákone. Ide o nárok, ktorý zvyšuje štandard patriaci štátnym zamestnancom, neprevyšuje však štandard nárokov patriacich príslušníkom armády a polície. Predmetná úprava je už dlhodobo sudcom prisľúbená a nimi očakávaná. Ministerstvo spravodlivosti SR bolo zaviazané uznesením vlády SR č. 439 zo dňa 18. júla 1996 položka B.23, aby v spolupráci s ministrom zdravotníctva a ministerkou práce, sociálnych vecí a rodiny legislatívne pripravil návrh na poskytnutie liečebno-preventívnych rehabilitácií sudcom s cieľom kompenzovať psychickú náročnosť sudcovskej funkcie. Vzhľadom na dlhodobú náročnú psychickú záťaž, ktorá sa v súčasnej dobe neustále zvyšuje a preukázateľné fyzické opotrebovanie súvisiace s dlhodobým výkonom sedavého zamestnania, ktorá by sa mala prejavovať pri dosiahnutí vyššieho veku sudcu, je navrhovaná úprava plne opodstatnená. V ustanovení § 146 zákona č. 73/1998 Z. z. sa vybranému okruhu policajtov zaručuje preventívna starostlivosť. Ministerstvo spravodlivosti SR vychádzalo z koncepcie návrhu zákona o sudcoch, ktorý bol predmetom pripomienok ústredných orgánov štátnej správy SR už v roku 1997. Rizikovosť výkonu funkcie sudcu okrem iného zdôrazňuje ustanovenie § 107, ktorý neumožňuje štátu zbaviť sa zodpovednosti za škodu spôsobenú sudcovi.

K § 52

V uvedenom ustanovení sa zakotvujú ďalšie podmienky výkonu funkcie sudcu. Neodmysliteľnou podmienkou výkonu funkcie je najmä to, aby sudca včas obdržal základnú odbornú literatúru ale aby bol aj vybavený technikou umožňujúcou efektívny výkon práce. V súčasnej dobe je najmä dostupnosť počítača pre sudcu takou podmienkou, ktorá má bezprostredný vzťah ku kvalite a množstvu sudcom vybavovanej agendy. To isté sa vzťahuje na záznamovú techniku (napr. diktafón) a mechanické, resp. elektrické písacie stroje.

V zmysle ustanovenia § 1 zákona č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky sa okrem iného im priznávajú paušálne náhrady tak, aby bola zvýraznená rovnosť jej jednotlivých zložiek. V súvislosti s výkonom funkcie má byť aj sudcovi, obdobne ako iným ústavným činiteľom, poskytnutá paušálna náhrada nákladov spojených s výkonom funkcie. Navrhovaná úprava počíta s obmedzením tejto paušálnej náhrady na nevyhnutnú mieru, na 50 % priemerného základného platu sudcu, čo v súčasnosti predstavuje cca 15 000,- Sk ročne.

K § 53

Ústavný inštitút zákonného sudcu sa realizuje zásadou o objektívnom určení osoby sudcu pre určité veci, resp. mechanizmom, ktorý vylučuje subjektívne zásahy správy súdov v čase začatia konania. V danom prípade je nutné prihliadnuť na osobitosti stavu tehotnej sudkyne, resp. sudkyne starajúcej sa o maloleté dieťa vo veku do troch rokov vo vzťahu k skutočnostiam, ktoré je možné očakávať pri prejednávaní a rozhodovaní o trestných činoch uvedených v siedmej hlave (vražda, vražda novonarodeného dieťaťa matkou apod.) a druhom dieli ôsmej hlavy (znásilnenie, pohlavné zneužívanie apod.). Uvedené osobitosti predpokladá ústava a niektoré medzinárodné dokumenty priamo zakotvujú princíp pozitívnej diskriminácie tehotných žien a matiek vo vzťahu k výkonu funkcie. Aby sa nenarušila zásada zákonného sudcu, je potrebné, aby pri zostavovaní rozvrhu prác na príslušný rok sa s uvedenou možnosťou kalkulovalo, pripustilo sa zastúpenie s menovitým určením zastupujúceho sudcu.

Napriek skutočnosti, že sa nepredkladá časté vyskytnutie sa situácie, ak podľa lekárskeho posudku výkon funkcie sudcu ohrozuje tehotenstvo sudkyne a predseda súdu nemá možnosť primeranej úľavy z výkonu funkcie (napr. pridelenie vecí, ktoré sa nemusia verejne pojednávať, vydávanie platových rozkazov alebo iných jednoduchých úkonov), je potrebné uvedenú situáciu riešiť vytvorením inštitútu „zaradenie mimo aktívneho výkonu funkcie“. Uvedený inštitút bude v praxi realizovaný napríklad výkonom činností pri školení justičných čakaťov, príprave odborného a iného personálu súdov, využitím skúseností pri legislatívnych prácach, resp. iných činnostiach požadovaných orgánom správy súdov apod.

K § 54

Uvedené ustanovenia upravujú špecifické podmienky pre výkon sudcovskej služby tehotným sudkyňami vrátane rodičovskej dovolenky a prestávok na dojčenie. Aj tehotná sudkyňa a sudkyňa starajúca sa o dieťa mladšie ako jeden rok môže vykonať cestu, ak jej vykonanie vyžaduje včasné a zákonné rozhodnutie pridelennej veci. V takom prípade jej patrí náhrada nákladov spojených s osobitnou starostlivosťou o dieťa. Definícia týždenného pracovného času a dennej pracovnej doby je obsiahnutá v ustanovení § 39 návrhu zákona. Zákon ustanovuje, kedy môže vykonanie cesty aj v takom prípade odmietnuť. Tým sa zároveň vytvorí prípadné zákonné dôvody na zmenu v osobe zákonného sudcu.

K § 55 až 57

Uvedené ustanovenia riešia otázku osobitného postavenia sudkýň starajúcich sa o dieťa vo veku do šiestich mesiacov pri výkone svojej funkcie. Tiež sa upravuje rodičovská dovolenka ako aj jej výkon v osobitných prípadoch.

K § 58

Nad rámec štandardných úprav plateného voľna zamestnancov sa u sudcov počíta s tým, že členom a predstaviteľom stavovskej organizácie sudcov (napr. Združenie sudcov Slovenska), v rozsahu a za podmienok stanovených v zmluve medzi Ministerstvom spravodlivosti SR a takou organizáciou sa poskytne potrebné platené pracovné voľno.

K § 59 až 61

Uvedené ustanovenia riešia problematiku neplateného voľna. Neplatené voľno je možné priznať sudcovi iba z dôvodu vážnych osobných dôvodov, ktoré však nevyžadujú prerušenie výkonu funkcie sudcu. Je tak zabezpečený aj inštitút zákonného sudcu a rozvrh práce. Z uvedeného dôvodu o písomnej žiadosti rozhoduje osoba zodpovedná za príslušný súd - jeho predseda.

K § 62

Okrem skutočného, reálneho výkonu funkcie je potrebné zvážiť v súlade s medzinárodnými záväzkami v oblasti pracovného práva, ktoré dôležité ľudské činnosti sa majú posudzovať z hľadiska začlenenie sudcu ako člena spoločnosti a súčasne ako predstaviteľa súdnej moci za dobu výkonu funkcie. Tiež na výkon činností počas dočasného pridelenia na využitie skúseností sudcu na ústredný orgán, ktorý vykonáva správu súdov ako aj napr. na Ústavný súd SR, je potrebné nazerať ako na plnohodnotný výkon funkcie sudcu. Osobitným prípadom je nečinnosť sudcu počas dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu. Iba v prípade, že je sudca pozbavený obvinenia, je spravodlivé, aby aj toto obdobie bolo považované za výkon funkcie sudcu.

K § 63 a 64

Ustanovenia riešia osobitnú problematiku výkonu služby v ozbrojených silách.

K § 65

Výsledkom rokovaní uskutočnených medzi MS SR a MF SR v rokoch 1999 a 2000 je predloženie návrhu zmeny doterajšej úpravy platových pomerov sudcov. MS SR presadzovalo vyjadrenie požiadavky nezávislosti súdnictva definitívnym začlenením sudcov medzi ústavných činiteľov aj vo vzťahu k spôsobu ich odmeňovania (princíp rovnakého platu tridsaťročného sudcu a poslanca). Na druhej strane MF SR vychádzalo z obmedzení daných štátnym rozpočtom. Princíp rovnoprávneho postavenia sudcu vo vzťahu k poslancom sa v tomto návrhu neuplatní.

Postavenie sudcov, čo sa týka ich platových pomerov je v súčasnosti upravené v zákone č. 420/1991 Zb. o platových pomeroch sudcov a justičných čakatel'ov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 148/1993 Z. z. Základný plat sudcu je stanovený so zreteľom na zásadu vymedzenú v zákone č. 120/1993 Z. z., podľa ktorej priemerný plat sudcu má zodpovedať platu poslanca.

Súčasná úprava platových pomerov sudcov vo väzbe na plat poslanca a tým aj na platový vývoj v národnom hospodárstve sa v podstate osvedčila. Preto v predkladanom návrhu zákona s poukazom na § 1 zákona č. 120/1993 Z. z. v záujme zvýraznenia reálnej deľby moci jednotlivých jej zložiek sa mení spôsob stanovenia základného platu sudcu tak, že základný plat sudcu sa nebude pohybovať v rozpätí 70 až 130% platu poslanca, ale v rozpätí 90 až 130% platu poslanca. Osobitný prístup sa zvolil k platom sudcov Najvyššieho súdu SR, ktorých základný plat bude 130% platu poslanca, rovnako ako u sudcu ústavného súdu a niektorých ďalších ústavných činiteľov. Základná úprava priemerného platu sudcu sa pritom zakotvuje v zákone č. 120/1993 Z. z.

Osobitný prístup k platovým pomeroch sudcov najvyššieho súdu je odôvodnený tým, že na výkon funkcie sudcu na najvyššom súde sa okrem zavedenia vekového cenzu kladú zvýšené nároky okrem rozhodovacej činnosti aj na zjednocovanie rozhodovania nižších súdov. Pritom ohodnotenie sudcov najvyššieho súdu počíta len s 5 % diferenčným rozdielom základného platu oproti najstaršiemu sudcovi krajského súdu.

K § 66 a 67

V súlade so zásadami vyjadrenými v Európskej charte zákona pre sudcov sa plat sudcu vyjadruje v závislosti na dĺžke výkonu funkcie a stupňa súdu (s výnimkou sudcov najvyššieho súdu), na ktorom funkciu vykonáva. U sudcov okresných a krajských súdov sa stanovuje percentom z platu poslanca s tým, že platovú úroveň poslanca sudca okresného súdu dosiahne až od začiatku 8.roku praxe. Takto určený spolu s prípadným funkčným príplatkom za riadiacu činnosť a za vyššiu sudcovskú funkciu tvoria funkčný plat sudcu (§ 71).

Sudcovia sú zaradení v jednotlivých stupňoch v § 67 vždy s odstupňovaním 4 rokov.

K § 68 až 70

V návrhu sa mení výška funkčných príplatkov za riadiacu činnosť (výkon štátnej správy) a za funkciu predsedov senátov, resp. kolégií. V nadväznosti na úpravy funkčných platov v štátnej správe je dôvodné vykonať úpravu funkčných príplatkov za riadiacu činnosť a za výkon vyššej sudcovskej funkcie (§ 68 a 69), keďže od roku 1993 taká úprava vykonaná nebola a funkčné príplatky prestali mať motivujúci význam. V prípade súbehu funkcie predsedu príslušného súdu s funkciou napr. predsedu senátu patrí iba funkcionárovi iba jeden príplatok, ktorý je preňho výhodnejší, tzn. že sa nepripúšťa kumulácia príplatkov, hoci kumulácia funkcií sa pripúšťa.

K § 71

V súlade s už hore uvedenými ustanoveniami sa ustanovuje legislatívny pojem funkčného platu, ktorý sa používa v nasledovných ustanoveniach: § 22 ods. 5, § 24 ods. 8, § 36 ods. 2, § 37 ods. 5, § 47 ods. 3, § 48, § 58 ods. 5, § 63 ods. 4, § 64, § 84, § 86 ods. 1 a 2, § 93 ods. 1, § 94, § 96, § 105 ods. 2, § 110 a § 117 ods. 1 písm. b).

K § 72 a 73

Osobitným spôsobom sa upravujú platové pomery dočasne prideleného sudcu v zmysle § 72. Ak je plat v štátnej službe vyšší, bolo by neprimeranou požiadavkou, aby sudcovi nebol tento plat vyplatený. V návrhu sa zakotvuje nárok na príplatok za výkon funkcie sudcu na vyššom súde počas dočasného pridelenia tak, aby zodpovedal výkonu funkcie na tomto súde. Spresňujú sa aj platové pomery sudcov dočasne pridelených na využitie skúseností na ústredné a iné štátne orgány. V záujme transparentnosti sa zakotvuje súhlas sudcovskej rady k priznávaniu príplatku za zastupovanie.

K § 74 až 78

Príplatky uvedené v § 75 až 76 vyjadrujú osobitosť výkonu sudcovskej funkcie oproti štátnej službe. Plat za pohotovosť patrí sudcovi len v prípade nariadenej pohotovosti, ktorá sa vopred určuje na základe rozvrhu prác pre ten, ktorý kalendárny rok. Základný plat sudcu za jeho výkon funkcie v sebe neobsahuje odmenu za pohotovosť. Uvedený stav vyplýva zo špecifika procesných právnych predpisov, podľa ktorých sa súdna agenda musí vybavovať, resp. sa predpokladá že sa bude vybavovať nepretržite (napr. rozhodnutie o vzatí do väzby). Ak takáto situácia reálne nastane, prerušuje sa výkon pohotovosti a sudca začína vykonávať funkciu mimo svoju dennú pracovnú dobu, tzn. že ide o výkon funkcie nadčas. Uvedená činnosť, napriek že ju vykonáva funkcionár štátnej správy, je celkom iného charakteru a má črty výkonu sudcovskej funkcie, tzn. že ide zo zákona o neopakovateľné, neodkladné a ničím iným nenahraditeľné úkony, ktoré sa priamo viažu na určenú osobu sudcu prostredníctvom rozvrhu práce.

Prieskum činnosti iného sudcu sa môže realizovať v praxi iba prostredníctvom jeho vybavených, či pridelených spisov. Ide o veľmi namáhavú, časovo náročnú a duševne zaťažujúcu činnosť. Prieskum slúži iba ako podklad pre hodnotenie, ktoré následne vykoná predseda súdu. Uvedená činnosť nie je funkčnou náplňou sudcu. Sudcovi preto možno priznať osobitný príplatok za výkon činností podľa § 27 odsek 3. Osobitný príplatok má fakultatívny charakter. Sudca vykonáva prieskumnú činnosť popri výkone svojej funkcie, preto je na ňu potrebné pozerieť ako na činnosť, ktorá je nad rámec bežných povinností sudcu. Ani v rámci rozvrhu práce nie je možné zastaviť nápad vecí a vytvoriť priestor (napr. zastupovanie iným sudcom) na uvedené činnosti.

Sudcom už v súčasnosti patrí jeden plat navyše. Úprava § 77 zodpovedá úpravám v štátno-zamestnaneckých pomeroch.

K § 79 a 80

Ako ocenenie pracovných zásluh pri životnom jubileu sudcovi možno priznať odmenu. Inak návrh zákona v iných ustanoveniach sa ostro dištancoval od pojmu odmena, aby sa zabránilo možným špekulatívnym úvahám smerujúcim k záveru, že sa jedná o odmenu za „poslušnosť a lojalitu“. Uvedené vyjadrenie by bolo v rozpore s nezávislosťou sudcu.

K § 81 až 92

V návrhu zákona sa jednoznačne vymedzujú hmotné výhody súdnych funkcionárov v porovnateľnej miere s inými ústavnými činiteľmi a štátnymi funkcionármi - u predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v miere zodpovedajúcej predsedovi ústavného súdu, resp. členovi vlády. S poukazom na právo bezplatného cestovania poslancov a ústavných sudcov návrh neobsahuje po rozporovom konaní s MF SR právo sudcov všeobecných súdov na paušálnu náhradu cestovného do miesta výkonu funkcie.

Plat v súlade s doterajšou platovou úpravou patrí sudcovi odo dňa zloženia sľubu. Príplatky patria od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po dni, v ktorom vznikol na ne nárok. Znížiť základný plat sudcovi možno len na základe právoplatného rozhodnutia disciplinárneho súdu. V návrhu sa upravujú podmienky vyplácania platu ako aj podmienky vykonávania zrážok z platu sudcu.

K § 93 a 94

Ustanovenia týchto paragrafov určujú podmienky nemocenského zabezpečenia sudcu, vychádzajúc z účasti sudcov na zdravotného poistení. Nad rámec dávok nemocenského poistenia sa navrhuje sudcom poskytnúť príplatky k nemocenskému a peňažnej pomoci v materstve, keď v súlade s chartou ide o záruky proti sociálnym rizikám v takej miere, aby oni nemali výrazne nepriaznivý vplyv na životnú úroveň sudcu. Zákon upravuje podmienky výplaty týchto príspevkov s tým, že sa navrhuje

ich správa v rezorte Ministerstva spravodlivosti SR (prostredníctvom príslušných vedúcich súdnej správy).

K § 95

V súlade s požiadavkou charty, aby sudcovia , ktorí vo funkcii sudcu dosiahli dôchodkový vek, mali právo na dôchodok - hmotné zabezpečenie, ktorého výška musí byť čo možno najbližšie k úrovni platu na konci kariéry, sa navrhuje úprava o príplatku k dôchodku. Aj s poukazom na čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky je možné konštatovať, že sudcovia majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe. Popri nárokoch vyplývajúcich zo sociálneho poistenia je dôvodné, aby vzhľadom na vysoké nároky na výkon funkcie sudcu boli v dôchodkovej oblasti týmto príplatkom kompenzované aj tie obmedzenia, ktoré sudca musí vzhľadom na svoje postavenie strpieť spravidla počas dlhej doby výkonu funkcie. Príplatok odvodený od priznaného dôchodku (a nie z posledného platu) nezodpovedá v plnej miere osobitosti doživotného výkonu funkcie sudcu, ktorá sa z hľadiska psychickej zaťaženia a možných nebezpečí stáva čoraz namáhavejšia a v tomto smere nezodpovedá ani príplatku k dôchodku príslušníkov polície a tiež zboru väzenskej a justičnej stráže. Podľa stanoviska MFSR súčasné možnosti štátneho rozpočtu iné riešenie neumožňujú.

Sudcovi podľa predloženého návrhu vzniká nárok na príplatok k dôchodku, iba ak skončil výkon funkcie sudcu a má nárok na výplatu príslušného dôchodku. Ustanovenie odseku 2 určuje, kto v prípade smrti sudcu má nárok na príplatok. Výška príplatku k dôchodku sa stanovuje za každý rok výkonu funkcie vo výške 3,75 % z priznaného dôchodku.

K § 96 až 102

V § 96 až 102 sa určujú spoločné ustanovenia k príplatkom k nemocenskému, peňažnej pomoci v materstve a k príplatku k dôchodku sudcu. Nárok na príplatok k dôchodku vzniká splnením podmienok určených týmto zákonom na vznik nároku. Konanie o ňom sa začína na základe písomnej žiadosti sudcu prípadne inej osoby oprávnenej podľa zákona na jeho uplatnenie. Ak bol príplatok nesprávne priznaný alebo bola nesprávne vypočítaná jeho výška, túto nezrovnalosť možno odstrániť spätne tri roky. Právo na príplatok zaniká dňom smrti sudcu alebo pozostalého po sudcovi. V prípade, že sudca zomrel po uplatnení si nároku na

príplatok, vstupujú do ďalšieho konania o príplatok a nadobúdajú nárok na sumy splatné do smrti sudcu postupne manželka (manžel), deti a rodičia a to v prípade, že v čase smrti sudcu žili v spoločnej domácnosti. Oprávnenie príslušného súdu a ministerstva rozhodovať o priznaní príplatkov ako aj o možnosti proti tomuto rozhodnutiu sa odvolať je dôvodné upraviť v zákone. O priznaní rozhoduje predseda súdu a o dovolaní proti rozhodnutiu ministerstvo, a v konečnom dôsledku minister.

Sudcovia budú zúčastnení na zdravotnom poistení, na nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení. Preto je potrebné upraviť kto a za akých podmienok bude plniť povinnosti vyplývajúce z príslušných zákonov o jednotlivých poistných vzťahoch. Na poistenie v nezamestnanosti budú platiť príspevok len sudcovia zvolení na dobu štyroch rokov. Sudcovia zvolení bez časového obmedzenia výkonu funkcie sudcu, vzhľadom na „doživotný“ charakter funkcie nebudú platiť príspevok na poistenie v nezamestnanosti obdobne ako štátni zamestnanci s tzv. „definitívou“.

K § 103 až 114

Pre uvedené ustanovenia platí subsidiárna pôsobnosť Zákonníka práce, konkrétne § 109 ods. 1, 3, 4 a 6, § 110, § 112, § 113 ods. 1, § 114, § 154, § 179 ods. 1, § 180 až 191, § 194 ods. 2 a 3, § 195 až 199, § 200 ods. 1, § 201, § 204 až 207, § 208 ods. 1, § 209, § 211, § 212, § 215 ods. 1 a § 218 až 229. Osobitosťou zodpovednosti za škodu, ktorú by sudca spôsobil rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom je to, že za takúto škodu zodpovedá štát podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu a jeho nesprávnym úradným postupom. Uvedený zákon tiež upravuje, kedy a za akých podmienok môže štát vymáhať náhradu škody od sudcu. Predložený návrh odkazuje na túto špecifickú úpravu v § 104 v záujme komplexnosti úpravy.

Za inú škodu, než je uvedená v § 105 zodpovedá sudca podľa doterajších zásad upravených v Zákonníku práce. Za škodu, ktorú utrpí sudca pri výkone funkcie alebo v súvislosti s ňou, alebo pre výkon funkcie, zodpovedá štát. V návrhu sa výslovne zakotvuje, kedy sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti (§ 107). Je to vždy, keď sudca vykonáva sudcovské úkony počas verejného pojednávania alebo iného verejného úkonu, pri výsluchu účastníka konania mimo súdneho pojednávania v priestoroch súdu alebo mimo nich, pri rozhodovaní o väzbe, pri odvracaní nebezpečenstva hroziaceho životu alebo zdraviu, alebo škody hroziacej majetku,

alebo ak utrpí škodu pre výkon funkcie sudcu. Ide o novú, špecifickú úpravu zodpovedajúcu súčasnému stavu ohrozenia sudcu samotným výkonom funkcie. Ak utrpia škodu pre výkon funkcie sudcu jeho rodinní príslušníci, zodpovednosť voči nim rovnako nesie štát.

Ak ide o spôsob a rozsah náhrady škody, stanovuje sa jednorázové bolestné najmenej v dvojnásobnej výške, ak sudca utrpel úraz v dôsledku trestného činu spáchaného inou osobou pre výkon funkcie sudcu alebo v dôsledku konania, ktoré smerovalo proti výkonu funkcie. Ak z rovnakých dôvodov stratil sudca schopnosť vykonávať funkciu, patrí mu mimoriadne odškodnenie vo výške stonásobku minimálnej mzdy. Inak sa spôsob odškodnenia nebude odlišovať od doterajšej úpravy Zákonníkom práce.

V návrhu sa upravuje konanie vo veciach náhrady škody tak, aby sa zabezpečilo čo možno najrýchlejšie uspokojenie nárokov na základe rozhodnutia predsedu príslušného súdu, pričom obdobné riešenie včítane súdneho prieskumu administratívneho rozhodnutia sa uspokojivo uplatňuje v prostredí ozbrojených síl a zborov.

K § 115 až 118

S poukazom na čl. 147 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky sa v predkladanom návrhu doterajšie kárne súdy menia svojim názvom na disciplinárne súdy a tomu zodpovedajúc aj doterajšie kárne konanie na disciplinárne konanie. Ustanovenia týchto paragrafov zakotvujú disciplinárnu zodpovednosť sudcu za disciplinárne previnenie a za konanie, ktoré má charakter priestupku a zakotvujú disciplinárne opatrenia. Na rozdiel od doterajšej úpravy sa navrhuje, aby disciplinárnej zodpovednosti podliehal sudca aj vtedy, ak sa dopustil konania, ktoré môže byť postihnuté sankciami podľa osobitných predpisov. V § 2 ods. 2 a v § 30 až 32 sa širšie a konkrétnejšie formulujú povinnosti sudcov, ako tomu bolo doposiaľ a preto aj možný postih sudcu za nesplnenie týchto povinností, ktorý priamo vyplýva z § 116 zákona pokrýva širší rozsah nežiadúcich konaní. Druhy doterajších disciplinárnych opatrení zostávajú nezmenené. Sankcie za priestupok a iné porušenie zákona podľa osobitných predpisov možno uložiť za podmienok a vo výške ustanovenej osobitnými predpismi. Zodpovednosť sudcu za disciplinárne previnenie alebo za priestupok zaniká, ak uplynul od ich spáchania jeden rok.

Za disciplinárne previnenie môže byť sudcovi uložené opatrenie vo forme napomenutia alebo zníženie platu o 15 % na dobu troch mesiacov alebo až na dobu šiestich mesiacov. Za priestupok alebo iné porušenie zákona môže byť sudca podľa miery porušenia zákona napomenutý, pokutovaný, môže mu byť zakázaná činnosť (napr. viesť motorové vozidlo) okrem výkonu sudcovskej činnosti, na dobu stanovenú osobitnými predpismi, alebo mu môže byť uložené opatrenie prepadnutia veci. Za závažné disciplinárne previnenie alebo závažný priestupok môže byť odvolaný z funkcie predsedu senátu, preložený na iný súd toho istého stupňa alebo nižšieho alebo odvolaný z funkcie. Osobitnú úpravu vydania a zverejnenia disciplinárneho rozhodnutia obsahuje zákon v nadväznosti na novo uloženú povinnosť podania oznámenia a majetkového priznania, ktoré umožní verejnú kontrolu plnenia si tejto povinnosti sudcami.

K § 119

Za disciplinárny súd sa ustanovuje Najvyšší súd Slovenskej republiky. Na rozdiel od doterajšej úpravy sa navrhuje, aby sudcov disciplinárneho súdu nemenoval predseda súdu, ktorý sám bol oprávnený podať návrh na disciplinárne konanie, a teda bol účastníkom konania, ale aby sudcov disciplinárneho súdu volila Rada sudcov SR. Predseda súdu po zvolení sudcov disciplinárneho súdu určí predsedu senátu a členov senátu podľa stanoveného rozvrhu práce.

K § 120 až 135

Ustanovenia týchto paragrafov upravujú procesnú stránku disciplinárneho konania. Disciplinárne konanie možno začať na návrh ministra spravodlivosti, resp. predsedu príslušného súdu. Touto úpravou sa sleduje, aby minister bol ako predstaviteľ výkonnej moci účastníkom disciplinárneho konania vo všetkých prípadoch, ak návrh smeruje proti sudcovi. Podnet na disciplinárne konanie môže podať aj sudcovská rada. Zachováva sa doterajšie úprava podania návrhu predsedom súdu z podnetu poškodeného vo veciach vymedzených v 120 ods. 4. Návrh musí predseda súdu podať v lehote dvoch mesiacov ako sa o disciplinárnom previnení dozvedel. Sú ustanovené aj náležitosti, ktoré musí návrh obsahovať.

V § 122 a 123 sa ustanovujú povinnosti predsedu disciplinárneho senátu voči sudcovi, proti ktorému sa konanie vedie a jeho povinnosti v súvislosti s predbežným

vyšetrovaním. Podmienky rozhodnutia disciplinárneho senátu o zastavení konania bez ústneho pojednávania a o ústnom pojednávaní zostávajú nezmenené. Platí tiež zásada neverejnosti pojednávania pred disciplinárnym senátom s tým, že právo zúčastniť sa pojednávania má vždy poškodený a jeho dvaja dôverníci. Z ústneho pojednávania pred disciplinárnym senátom sa vyhotovuje zápisnica, ktorú podpisujú predseda ako aj členovia senátu a zapisovateľ.

Disciplinárny senát je povinný rozhodnúť spravidla v lehote do troch mesiacov od podania návrhu. Rozhodnutie senátu jeho predseda vyhlasuje na ústnom pojednávaní vždy verejne. Rozhodnutie sa doručí sudcovi, proti ktorému sa konanie viedlo do vlastných rúk a orgánu, ktorý navrhol začatie disciplinárneho konania. Proti rozhodnutiu disciplinárneho senátu krajského súdu, možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia. Odvolanie môže podať sudca, proti ktorému sa konanie viedlo alebo predseda súdu, ktorý návrh podal. O odvolaní rozhoduje najvyšší súd. Proti jeho rozhodnutiu odvolanie nie je možné, a to ani vtedy, keď rozhoduje ako disciplinárny súd prvého stupňa.

Návrh na obnovu disciplinárneho konania môže podať len sudca. Iný opravný prostriedok ako obnova konania nie je prípustný. Opatrenia potrebné na výkon rozhodnutia disciplinárneho súdu vykoná príslušný orgán štátnej správy. Výnosy z pokút uložených disciplinárnym súdom sú príjmom štátneho rozpočtu a prepadnuté veci sa stávajú vlastníctvom štátu. Rozhodnutie o povinnosti sudcu nahradiť škodu sa vykonávajú podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o výkone rozhodnutia. Ustanovujú sa aj podmienky zahľadania kárneho postihu. Ak z povahy veci nevyplyva niečo iné, v disciplinárnom konaní sa primerane použijú ustanovenia Trestného poriadku.

K § 136 až 138

Podľa článku 147 Ústavy Slovenskej republiky si Národná rada Slovenskej republiky pred rozhodnutím o odvolaní sudcu z funkcie vyžiada stanovisko príslušného disciplinárneho súdu. V navrhovanom ustanovení sa upravuje postup disciplinárneho súdu pri vydávaní tohto stanoviska v závislosti od dôvodov odvolania. V stanovisku k návrhu na odvolanie z tzv. disciplinárnych dôvodov disciplinárny súd len potvrdí právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí, na základe ktorých Národná rada SR sudcu z funkcie v zmysle Ústavy SR odvolá.

Ak je však dôvodom podania návrhu na odvolanie z funkcie zdravotný stav alebo vek sudcu, kde národná rada sudcu môže, ale nemusí odvolať, disciplinárny súd vykoná dokazovanie na zistenie existencie dôvodov odvolania sudcu. Disciplinárny senát tiež rozhodne o tom, či sú dôvodné námietky sudcu proti jeho hodnoteniu, ak hodnotenie bolo podané v súvislosti so skončením výkonu funkcie sudcu. Vo všetkých konaniach podľa tohto ustanovenia bude disciplinárny súd konať podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Ustanovenie tohoto paragrafu rieši osobitne otázku disciplinárneho konania v prípadoch trestných činov sudcov spáchaných z nedbanlivosti. Konanie je v tomto prípade tiež návrhové, lebo sa začína na návrh predsedov súdu a ministra spravodlivosti.

K § 139 až 148

Sudcovia a prísediaci sú si pri rozhodovaní rovní (§ 3 ods. 2). Funkcia prísediaceho je verejnou funkciou (§ 4 ods. 1). Vychádzajúc z uvedených základných princípov postavenia prísediacich z radov občanov môže byť za prísediaceho zvolený občan SR, ktorý spĺňa rovnaké predpoklady na voľbu, ako občan uchádzajúci sa o voľbu za sudcu, okrem predpokladu vysokoškolského právnického vzdelania, vykonania justičnej skúšky a absolvovania výberového konania.

Ustanovenia týchto paragrafov určujú, ktoré orgány volia prísediacich a ich funkčné obdobie. Rovnako ako je to u sudcu, spôsobilosť vykonávať funkciu začína zložením zákonom predpísaného sľubu, ktorého obsah je tiež zhodný so sľubom sudcu. Sľub prísediaci skladá do rúk zástupcu orgánu, ktorý ho zvolil. Ustanovuje sa, že sľub sa pri znovuzvolení do funkcie prísediaceho neopakuje.

V návrhu sa ustanovuje mechanizmus zániku funkcie prísediaceho. Prísediaci môže byť odvolaný z funkcie vtedy, ak závažným spôsobom porušil svoje povinnosti prísediaceho alebo prestal spĺňať predpoklady ustanovené zákonom pre výkon tejto funkcie. Ide napr. o požiadavku bezúhonnosti po celú dobu výkonu funkcie. Ak by bol prísediaci odsúdený pre úmyselný trestný čin, bol by to dôvod pre zánik funkcie. O dovolaní rozhodne orgán, ktorý prísediaceho zvolil. Len v prípade, ak by prísediaci súhlasil s návrhom predsedu súdu na svoje odvolanie, navrhuje sa z dôvodov hospodárnosti a pružnosti riešenia aj možnosť

odvolania prísediaceho príslušným predsedom súdu. Funkcia prísediaceho zaniká aj uplynutím troch mesiacov nasledujúcich po mesiaci, v ktorom prísediaci oznámil príslušnému predsedovi súdu, že sa funkcie prísediaceho vzdáva. Funkcia prísediaceho zaniká dňom právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol prísediaci pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorým bola jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená.

Návrh obsahuje určenie podmienok výkonu funkcie prísediaceho, jeho práva a povinnosti. Aj prísediaci bude mať na rozdiel od doterajšej úpravy právo na ochranu svojej osoby a ďalších v zákone uvedených osôb ako aj svojho obydliu v rovnakom rozsahu ako sudca, so zreteľom na to, že pri prejednávaní prípadov závažnej kriminality nie je možné prehliadať ani vylúčiť možnosť ohrozenia sudcov a prísediacich v rovnakej miere.

K § 149 a 150

Osobitosti výkonu funkcie u sudcov vojenských súdov, ktorí sú v služobnom pomere vojaka profesionála vyžadujú osobitnú úpravu, ktorá je obsahom týchto ustanovení. Vojaci – profesionáli nemajú nárok na starobné dôchodky. Preto tento zákon spája žiadosť s príplatkami k dôchodkom u sudcov – profesionálov. Vztahuje sa iba na tie, ktoré nahrádzajú vo svojej funkcii dôchodky starobné alebo invalidné.

K § 151

Upravuje sa postavenie sudcov ustanovených do funkcie podľa doterajších predpisov tak, že sa považujú za sudcov zvolených podľa tohto zákona. Zloženie sudcovského sľubu podľa doterajších predpisov sa bude považovať za účinné a za sľub podľa tohto zákona, ak ho sudca v stanovenej lehote nevypovie. V návrhu sa ustanovuje, v ktorých prípadoch má sudca nárok na zápočet rokov do výkonu funkcie pre účely príplatku k dôchodku, pre účely odchodného a nároku na rehabilitáciu. Zladuje sa tiež terminológia jednotlivých inštitútov v tomto a v iných aj pripravovaných predpisoch.

K § 152

Taxatívne sa uvádzajú niektoré ustanovenia Zákonníka práce, ktoré platia aj pre verejnoprávny vzťah sudcu, ak tento zákon uvedený vzťah neupravuje iným spôsobom. ...

K § 153

Zrušenie vymenovaných zákonov a jednotlivých ustanovení vyžaduje zmenu doterajšej koncepcie právnej úpravy o súdoch a sudcoch a skutočnosť, že zrejme nedôjde k súčasnému prijatiu zákona o súdoch a zákona o sudcoch s rovnakou dobou nadobudnutia účinnosti.

K článku II :

Navrhuje sa novelizovať zákon č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov, pretože zrušenie vymenovaných paragrafov si vyžaduje zmena doterajšej koncepcie právnej úpravy o súdoch a sudcoch a skutočnosť, že zrejme nedôjde k súčasnému prijatiu zákona o súdoch a zákona o sudcoch s rovnakou dobou nadobudnutia účinnosti. Zároveň sa upravuje postavenie Rady sudcov SR.

K článku III :

Navrhuje sa, aby v zákone o dani z príjmu boli od dane z príjmu oslobodené sumy odchodného sudcov tak, ako je to aj v prípadoch zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície a tiež zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov.

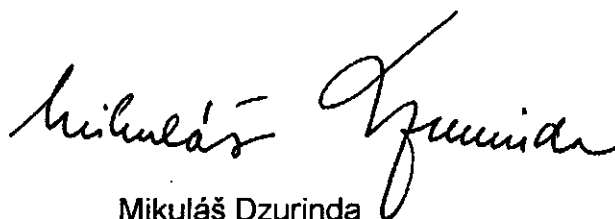
K článku IV :

Navrhuje sa, aby zákon nenadobudol účinnosť od 1. januára 2001 ako celok, ale s ohľadom na dopady zákona na štátny rozpočet ustanovenia týkajúce sa úpravy platových pomerov nadobudli účinnosť neskôr.

K článku IV :

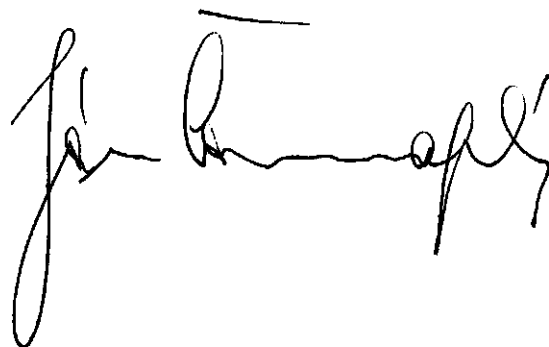
Navrhuje sa, aby zákon nenadobudol účinnosť od 1. januára 2001 ako celok, ale s ohľadom na dopady zákona na štátny rozpočet ustanovenia týkajúce sa úpravy platových pomerov nadobudli účinnosť neskôr.

Bratislava 24.5.2000

Mikuláš Dzurinda
predseda vlády
Slovenskej republiky

Ján Čarnogurský
minister spravodlivosti
Slovenskej republiky

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 892/2000

641 a

Spoločná správa

výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní vládneho návrhu zákona o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlač 641) vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky v druhom čítaní

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky ako gestorský výbor k vládnuému návrhu zákona o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „gestorský výbor“) podáva Národnej rade Slovenskej republiky v súlade s § 79 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z.z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov túto spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky:

I.

Národná rada Slovenskej republiky uznesením č. 903 z 15. júna 2000 prideliť vládny návrh zákona o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlač 641) na prerokovanie:

- Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky,
- Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu,
- Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu,
- Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre sociálne veci a bývanie a
- Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť.

Určené výbory prerokovali predmetný vládny návrh zákona v lehote určenej uznesením Národnej rady Slovenskej republiky.

II.

Poslanci Národnej rady Slovenskej republiky, ktorí nie sú členmi výborov, ktorým bol návrh zákona pridelený, neoznámili v určenej lehote (do 3. októbra 2000) gestorskému výboru žiadne stanovisko k predmetnému návrhu zákona (§ 75 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z.z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov).

III.

Vládny návrh zákona o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlač 641) odporúčali Národnej rade Slovenskej republiky **schváliť bez pripomienok**:

- Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, uznesenie č. 466 z 5. septembra 2000,
- Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, uznesenie č. 184 zo 7. septembra 2000,
- Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť, uznesenie č. 226 z 5. septembra 2000 a

- Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre sociálne veci a bývanie, uznesenie č. 238 z 21. septembra 2000.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, uznesením č. 378a z 3. októbra 2000 odporúčal Národnej rade Slovenskej republiky vládny návrh zákona **schváliť s týmito zmenami a doplnkami:**

1. V § 2 ods. 1 druhá veta znie:

„Právomoc súdu sudca vykonáva na nezávislom a nestrannom súde oddelene od iných štátnych orgánov.“.

Ide o spresnenie ustanovenia.

2. V § 3 a v § 150 ods. 2 sa slovo „ustanoví“ nahrádza slovom „ustanovuje“.

Ide o spresnenie ustanovenia.

3. V § 5 ods. 1 sa vypúšťajú slová „Slovenskej republiky“.

Pojem občan dostatočne vyjadruje vzťah k štátu. Obdobne pojem občan používa aj Ústava SR (čl. 52 ods. 1) a aj v odseku 4 je použitý tento pojem.

4. V § 5 ods. 1 písm. b) za slová „v Slovenskej republike“ sa vkladajú slová „má uznaný“ a vkladá sa nová poznámka 1a), ktorá znie:

„1a) § 25 ods. 2 zákona č. 172/1990 Zb. o vysokých školách v znení neskorších predpisov“.

Prípadné iné doklady o vysokoškolskom štúdiu nemusia byť výslovne uznané (nostrifikované) ale postačuje, ak ide o doklady o štúdiu vydané zahraničnou vysokou školou štátu, s ktorou Slovenská republika uzavrela medzinárodnú zmluvu o vzájomnom uznávaní rovnocennosti dokladov o vzdelaní.

5. V § 8 ods. 4 znie:

„Predsedovia súdov vyššieho stupňa zabezpečia predloženie a prerokovanie návrhov hodnotenia sudcov a vyjadrení k nim, ak ide o sudcov vyšších súdov.“.

V odseku 1 nie sú určené súdy vyššieho stupňa, a preto je tento vnútorný odkaz zmätočný. Pravdepodobne mal navrhovateľ na mysli odsek 3. Za účelom

zrozumiteľnosti sa navrhuje preformulovanie ustanovenia.

6. V § 8 ods. 5 sa slová „Sudcovská rada“ nahrádzajú slovami „Príslušná sudcovská rada“.

Obdobne sa tento pojem používa v texte ostatných ustanovení (§ 13 ods. 2, § 24 ods. 8).

7. V § 10 ods. 1 za slovami „s nimi“ vložiť čiarku.

Bez uvedenej čiarky sa úplne mení zmysel sľubu sudcu.

8. V § 15 ods. 4, § 37 ods. 1 a § 152 ods. 5 sa vypúšťa slovo „štátnej“.

Zjednotenie pojmov „správa súdov“ a „štátna správa súdov“. Pojem „správa súdov“ je širším pojmom a zahŕňa aj štátnu správu aj samosprávu.

9. Nadpis pod § 16 znie:

„Odvolanie a uvoľnenie z vyššej sudcovskej funkcie a jej zánik“.

Podľa § 16 ods. 5 ide aj o zánik funkcie, a preto sa navrhuje spresnenie.

10. V § 16 ods. 2 slová „nadpolovičnej väčšiny všetkých“ nahradiť slovami „na návrh najmenej piatich“.

Nie je logické, aby na podanie návrhu na odvolanie predsedu kolégia bolo potrebné rovnaké kvórum ako je potrebné na meritórne rozhodnutie, preto navrhujeme, aby na podanie návrhu postačoval súhlas piatich členov kolégia.

11. V § 16 ods. 3 za slová „z funkcie predsedu senátu“ vložiť slová „s výnimkou predsedu senátu okresného súdu“.

Ide o upresnenie ustanovenia.

12. V § 19 sa v prvej vete pripájajú tieto slová: „písomným oznámením“.

Spresňuje sa forma právneho úkonu, ktorým sa sudca vzdáva svojej funkcie.

13. V § 23 ods. 2 vypustiť slová „legislatívnej“, „lektorskej, prekladateľskej“ a „príležitostnej športovej“.

Legislatívna činnosť ani príležitostná športová činnosť sa v uvedenom význame nepovažujú za zárobkovú činnosť, pretože ich možno „zárobkovo“ vykonávať iba ako povolanie, t.j. profesionálne. Pri lektorskej a prekladateľskej činnosti ide zasa buď o vedeckú, pedagogickú, resp. literárnu činnosť, alebo ju sudca nemá vykonávať tak, aby jej cieľom bol „zárobok“.

14. V § 24 ods. 3 sa slová „vytvorených medzinárodnou zmluvou“ nahrádzajú slovami „zriadených na vykonanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná“.

Ide o spresnenie ustanovenia.

15. V § 25 ods. 1 a § 151 ods. 1 sa slovo „verejnoprávny“ nahrádza slovom „osobitný“.

Vzhľadom na to, že pojem „verejnoprávny vzťah“ nemá väzbu na platné zákonodarstvo, ale len na návrh zákona o verejnej službe, navrhujeme ho v celom texte nahradiť pojmom „osobitný“.

16. V § 25 odsek 3 znie:

„(3) Osobný úrad sudcu vedie písomnosti týkajúce sa sudcu a výkonu jeho funkcie v osobnom spise sudcu. Sudca má právo byť oboznámený s obsahom osobného spisu a s tým, ak je jeho osobný spis predložený alebo odstúpený inému súdu alebo ústrednému orgánu štátnej správy súdov a s dôvodmi takeého postupu. Osobný úrad sudcu poskytne sudcovi odpisy písomností, ktoré sú uložené v jeho osobnom spise a umožní mu robiť si výpisy z písomností a fotokópie písomností uložených v jeho osobnom spise.“

Doterajšie odseky 3 a 4 sa označujú ako odseky 4 a 5.

Ide o zrozumiteľnejšiu úpravu postavenia osobného úradu sudcu a jeho vzťahu k súdu.

17. V § 26 ods. 1 na konci doplniť túto vetu: „Vyjadrenie alebo rozhodnutie príslušnej rady je však vždy potrebné, ak ide o pridelenie sudcu na Najvyšší súd (§ 11 ods. 2), o preloženie sudcu na iný súd (§ 14) alebo o ustanovenie do vyššej sudcovskej funkcie (§ 15).“.

Je potrebné uviesť taxatívne prípady, kedy je aj pri nedodržaní 30-dňovej lehoty potrebné vyčkať na vyjadrenie, resp. rozhodnutie sudcovskej rady alebo Rady sudcov Slovenskej republiky.

18. V § 26 ods. 2 sa na konci pripájajú slová „a zásady sudcovskej etiky“. Súčasne sa z § 30 ods. 2 písm. f) sa vypúšťa text za čiarkou.

Do splnomocnenia sa presúva aj určenie zásad sudcovskej etiky z § 30. Ide o legislatívnu úpravu.

19. V § 29 ods. 2 na konci doplniť tieto vety: „Poradie uchádzačov je pre predsedu súdu záväzné. Na návrh predsedu súdu môže Rada sudcov Slovenskej republiky udeliť výnimku z poradia uchádzačov; po udelení výnimky je poradie uchádzačov konečné.

Predseda súdu by mal mať možnosť požiadať Radu sudcov SR o udelenie výnimky z určeného poradia uchádzačov, pričom toto rozhodnutie Rady sudcov SR by už bolo konečné.

20. V § 30 ods. 1 sa pripája táto veta: „Obmedzenia štátneho funkcionára pri výkone štátnej funkcie podľa osobitného predpisu ^{X)} sa vzťahujú primerane aj na sudcu.

Poznámka pod čiarou k odkazu X znie:

„X) Čl. 3 ods. 1 písm. a) až e), ch) a i) ústavného zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 119/1995 Z.z. o zamedzení rozporu záujmov pri výkone funkcií ústavných činiteľov a vyšších štátnych funkcionárov.“.

Ide o zladenie sudcovských obmedzení výkonu funkcie s obmedzeniami štátneho funkcionára pri výkone štátnej funkcie podľa zákon o zamedzení rozporu záujmov pri výkone funkcií ústavných činiteľov a vyšších štátnych funkcionárov.,

21. V § 30 ods. 7 v tretej vete sa slovo „neprehľbovanie“ nahrádza slovom „prehľbovanie“.

Ide o opravu gramatickej nepresnosti.

22. V § 30 ods. 10 na konci doplniť túto vetu: „Sudca je aj po zbavení povinnosti zachovávať mlčanlivosť povinný dbať na oprávnené záujmy účastníkov konania.“.

Je potrebné upraviť povinnosť dbať o oprávnené záujmy účastníkov konania aj potom, ako je sudca zbavený svojej povinnosti zachovávať mlčanlivosť o všetkých veciach, o ktorých sa dozvedel vo svojej úradnej činnosti.

23. V § 31 ods. 2 písm. b) a písm. c) sa slová „osvedčenie podáva“ nahrádza slovom „vyhlásenie podáva“ a v ods. 3 sa slovo „osvedčiť“ nahrádza slovom „oznámiť“ a v ods. 4 slovo „Osvedčenie“ sa nahrádza slovom „Oznámenie“ a slovo „osvedčovaná skutočnosť“ sa nahrádza slovom „táto skutočnosť“.

Použitie slova „osvedčenie“ je v danom význame neadekvátne. Jeho význam je úradne potvrdiť niečo orgánom, ktorý má na to oprávnenie.

24. V § 32 ods. 4 sa nad slovo „spoločnej domácnosti“ vkladá odkaz 11.
Poznámka pod čiarou k odkazu 11) znie:
„11) § 115 Občianskeho zákonníka.“

Ide o vymedzenie pojmu spoločnej domácnosti, pretože ju zákon na svoj účel nedefinuje.

25. V § 33 ods. 4 v poslednej vete sa slová „podľa ustanovení tretej hlavy tohto zákona“ nahrádzajú slovom „podľa § 115 až 135“.

Vnútrotný odkaz predpisu má byť presný a vyšpecifikovaný.

26. V § 34 ods. 6 vypustiť slová „miesto výkonu funkcie“.

Ak by nemohlo byť zverejňované miesto výkonu funkcie sudcu, nemohli by médiá uverejniť ani súd, ktorý rozhodol konkrétnu vec.

27. § 35 ods. 3 znie:

„(3) Sudcovia, ktorí sa podieľajú na organizácii vzdelávania a na lektorskej činnosti pre sudcov a zamestnancov správy súdov, majú právo na odmenu za túto činnosť, ak ju vykonávajú nad rámec povinností v rozhodovacej činnosti.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 13 sa vypúšťa.

Ide o spresnenie ustanovenia.

28. V § 42 ods. 6 slovo „cestným“ nahradiť slovom „vlastným“.

Zrejma chyba v písaní (zámena v slove).

29. V § 53 ods. 1 sa za slová „maloleté dieťa“ vkladajú slová „mladšie ako jeden rok“.

Ide o doplnenie ustanovenia v tom zmysle, aby nebola sudkyňa chránená po neodôvodnene dlhý čas.

30. K § 66, 81 a 85

Poznámka pod čiarou k odkazu 17 znie: „17) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Zb. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.“.

Poznámku pod čiarou k odkazu 17 na zákon č. 120/1993 Zb. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov zrejme nedopatrením vypadla.

31. V § 95 ods. 3 vypustiť slová „k vdovskému dôchodku, k vdoveckému dôchodku a k sirotskému dôchodku“.

Ide o spresnenie ustanovenia.

32. § 95 odsek 3, druhá veta znie:

„Základom pre výpočet príplatku k dôchodku je suma zodpovedajúca najvyššej výmere úhrnu dôchodkov vyplácaných podľa zákona o sociálnom zabezpečení.“.

Ak by sa základom pre výpočet dôchodku stal počet odpracovaných rokov, nešlo by o ocenenie sudcovskej služby, ale o ocenenie odpracovaných rokov, a to v hocijakom povolani. Pre rovnakú kategóriu ústavných činiteľov (sudcov) by sa tak vytvoril nerovnaký základ pre určenie príplatku k dôchodku. Ak sa má v príplatku k dôchodku sudcu prejavíť ocenenie výkonu jeho sudcovskej funkcie, musí pre prípad jeho penzionovania základ pre výpočet príplatku k dôchodku vychádzať z rovnakého základu – platu sudcu, resp. maximálneho možného dôchodku.

V prípade určovania príplatku k dôchodku z priznaného dôchodku a nie z tzv. maximálneho dôchodku, nebude sudca motivovaný po dovŕšení dôchodkového veku skutočne odísť z výkonu sudcovskej funkcie, ale bude vo výkone svojho povolania pokračovať, kým nedosiahne už spomínaný maximálny možný vymeriavací základ. To predstavuje približne 5 a pol roka výkonu sudcovskej funkcie aj po dovŕšení veku, v ktorom vznikol nárok na starobný dôchodok.

Nedôjde teda k zamýšľanej prirodzenej výmene generácií sudcov, ale sudcovia budú tzv. „nadsluhovať“, aby si vytvorili podmienky pre zvýhodnený vymeriavací základ. Počas už spomínanej doby však budú poberať sudcovský plat, so zreteľom na dĺžku výkonu funkcie často ten maximálne možný a v porovnaní s do úvahy prichádzajúcim dôchodkom (vychádzajúcim z maximálneho základu) nepomerne vyšší. V konečnom dôsledku sa tak sudca pri zachovaní platových náležitostí tak či tak „dopracuje“ k maximálnemu základu pre výpočet príplatku k dôchodku, takže štát finančne nezíska, naopak stratí.

33. V § 116 ods. 2 prvá veta znie: „Závažným disciplinárnym previnením je vedomé porušenie povinnosti sudcu rozhodovať nestranne a nezaujatý.“ Doterajší text odseku 2 bude ako druhá veta odseku 2.

Nestrannosť a nezaujatosť sudcu je základným predpokladom výkonu sudcovskej funkcie. Z uvedeného dôvodu je potrebné porušenie týchto povinností považovať za závažné disciplinárne previnenie.

34. V § 117 ods. 1, 3 a 4 slová „možno uložiť“ nahradiť slovami „disciplinárny súd uloží“.

Vhodnejšia formulácia ustanovení.

35. V § 117 za doterajší odsek 7 vložiť odsek 8, ktorý znie:

„(8) Disciplinárny súd môže upustiť od uloženia disciplinárneho opatrenia za priestupok alebo iné porušenie zákona a výnimočne aj za zavinené nesplnenie alebo porušenie povinnosti sudcu, ak to považuje za postačujúce vzhľadom na menej závažný charakter porušenej povinnosti, spôsob konania a mieru zavinenia.“

Doterajší odsek 8 sa označí ako odsek 9.

Vhodnejšia formulácia ustanovenia.

36. § 118 znie:

„§ 118

(1) Zodpovednosť sudcu za disciplinárne previnenie zaniká uplynutím premlčacej lehoty, ktorá je dvojročná a plyní odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia.

(2) Premlčanie disciplinárneho previnenia sa prerušuje

- a) podaním návrhu na začatie disciplinárneho konania za disciplinárne previnenie, o premlčanie ktorého ide a po ňom nasledujúcimi úkonmi disciplinárneho súdu smerujúcimi k ukončeniu disciplinárneho konania alebo
- b) ak sa v premlčacej lehote sudca dopustí nového disciplinárneho previnenia.

(3) Prerúšením premlčania začína plynúť nová premlčacia lehota.“

Nové znenie § 118 má zabrániť, aby inštitút premlčania spôsobil úplnú nemožnosť disciplinárneho potrestania.

37. V § 119 odsek 2 znie:

„(2) Najvyšší súd je pre účely disciplinárneho konania disciplinárnym súdom.“

Výstižnejšia a vhodnejšia formulácia.

38. V § 121 odsek 3 znie:

„(3) Ak je počet zaujatých sudcov disciplinárneho súdu taký, že nemožno zložiť disciplinárny senát, rozhodne o jeho prípadnej voľbe a zložení Rada sudcov Slovenskej republiky.

Ide o vhodnejšiu formuláciu.

39. V § 134 v prvej vete za slová „disciplinárne previnenie“ vložiť čiarku a slová „za ktoré nebolo uložené disciplinárne opatrenie odvolania z funkcie sudcu (§ 117 ods. 4)“.

Ide o vecné spresnenie uvedeného ustanovenia.

40. V § 143 ods. 2 sa vypúšťa druhá veta.

Ide o zjednodušenie textu.

41. V § 147 ods. 2 sa vypúšťajú slová „alebo sú štátnymi zamestnancami alebo verejnými zamestnancami“.

V právnom poriadku neplatí predpis, ktorý by upravoval tieto vzťahy.

42. § 151 ods. 1 znie:

„(1) Na osobitný vzťah sudcu, s výnimkou sudcov vojenských súdov, sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu³¹⁾, ak tento zákon neustanovuje inak.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 31 znie:

„31) Zákonník práce v znení neskorších predpisov.“.

Vzhľadom na to, že návrh sudcovského kódexu predbehol v legislatívnom procese návrh Zákonníka práce a z dôvodu, že nie je možné odvolávať sa na právny predpis, ktorý nie je platný, je potrebné citovať a odkazovať na platný Zákonník práce.

43. V § 152 ods. 10 znie:

„Disciplinárne konania začaté pred dňom účinnosti tohto zákona a disciplinárne previnenia a priestupky spáchané pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia a posudzujú podľa tohto zákona.

Ide o obvyklú formuláciu prechodného ustanovenia. Je však potrebné zvážiť, či tu nedôjde k zhoršeniu procesne nadobudnutých práv a v tom dôsledku aj o retroaktivitu ustanovenia.

44. K čl. II bod 13

V § 58a odsek 1 znie:

„(1) Rada sudcov Slovenskej republiky je koordinačným orgánom sudcovských rad a orgánom zúčastňujúcim sa na štátnej správe súdov v rozsahu a spôsobom vymedzeným osobitným predpisom^{5a)}“.

Ide o spresnenie pojmu „zúčastňuje sa“ v tom zmysle, že spôsob tejto účasti vymedzuje zákon o sudcoch a prísediach.

Gestorský výbor odporúča body 1- 44 schváliť.

O pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch odporúča hlasovať:

a) spoločne k bodom 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43 s návrhom gestorského výboru predmetné návrhy schváliť;

b) jednotlivo k bodu 4

k bodu 20

k bodu 32

k bodu 44,

s návrhom gestorského výboru predmetné návrhy schváliť.

IV.

Gestorský výbor na základe stanovísk výborov k vládnomu návrhu zákona o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlač 641) vyjadrených v ich uzneseniach uvedených pod bodom III tejto správy a v stanoviskách poslancov gestorského výboru vyjadrených v rozprave k tomuto návrhu zákona v súlade s § 79 ods. 4 a § 83 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z.z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov **odporúča Národnej rade Slovenskej republiky vládny návrh zákona o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlač 641) v znení schválených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov uvedených v bode III schváliť.**

Spoločná správa výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní vládneho návrhu zákona o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlač 641) vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky v druhom čítaní (tlač 641a) bola schválená uznesením Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 390 dňa 3. októbra 2000.

Bratislava 3. októbra 2000

Ladislav Orosz v.r.
predseda Ústavnoprávneho výboru
Národnej rady Slovenskej republiky